

"Tarihi Yeniden Bütünleştirmek"
"To Unify the History Again"

Uluslararası Kültür, Sanat ve İletişim Sempozyumu
International Culture, Art and Communication Symposium

Özet Kitabı

Conference Abstracts

ISBN: 978-605-9945-49-3

9-10 Mayıs/May 2025

Çevrim İçi

UKSANİL 3

3. Uluslararası Kültür, Sanat ve İletişim Sempozyumu

3. International Culture, Art and Communication Symposium

ÖZET KİTABI

Conference Abstracts

Ed.

Doç. Dr. Bülent POLAT

Temel Erişim Kaynağı / Main Accessing Source: uksanil.bayburt.edu.tr

Tüm hakları saklıdır / All rights reserved

“İçerikteki yazıların yasal ve etik sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.”

“The legal and ethical responsibility of the articles in the content belongs to the author(s).”

ISBN: 978-605-9945-49-3

Bayburt Üniversitesi

Yayın numarası / Publication number: **48**

DÜZENLEME KURULU

ONURSAL BAŞKANLAR

Prof. Dr. Nusret AKPOLAT – İnönü Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN – Bayburt Üniversitesi Rektörü

DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARI

Prof. Dr. Bilal ALTAY – İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Sedat MADEN – Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Ahmet YATKIN – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi

Prof. Dr. Derya ŞAHİN – İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Cemal YURGA – İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Eyüp Fahri KESKENLER – Bayburt Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi

Prof. Dr. Gökhan AKSOY – İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Mevlüt AKYOL – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi

Prof. Dr. Meysem SAMSUN – İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Doğan AKBULUT – İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Ümit YILDIRIM, Bayburt Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Savaş KESKİN – Bayburt Üniversitesi

Doç. Dr. Bülent POLAT – İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Ezgi TOKDİL – Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Ekin Su KUZU – Giresun Üniversitesi, Görele Güzel Sanatlar Fakültesi

Doç. Dr. Gökhan KÖMÜR – Bayburt Üniversitesi, SHMYO

Doç. Dr. Kürşad KARA – Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Mustafa DEMİR – Bayburt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Necati ÇOBANOĞLU – İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Doç. Dr. Sadık ÇALIŞKAN – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Adem ÖCAL – Bayburt Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ersin AYCAN – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi İmran UZUN – Kocaeli Üniversitesi, GSF

Dr. Öğr. Üyesi Murat Gürbüz – Bayburt Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Tuğrul Gökmen ŞAHİN – İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Emrullah BANAZ – Bayburt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Dr. Fatih KARAKAYA – MEB

Öğr. Gör. Ahmet Nadir ÖZKUL – Malatya Turgut Özal Üniversitesi

Öğr. Gör. Ümit ÖZ – Bayburt Üniversitesi, SHMYO

Öğr. Gör. Osman CANAN – Bayburt Üniversitesi, KİK

Öğr. Gör. İsmail BİRLİK – Bayburt Üniversitesi, TBMYO

Öğr. Gör. Umut Barış USTABULUT – Bayburt Üniversitesi TBMYO

Öğr. Gör. Yavuz Kaan KONUK – Bayburt Üniversitesi TBMYO

Arş. Gör. İlknur EMİR – Bayburt Üniversitesi STF

Arş. Gör. Şevval Nur ŞEN – İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Arş. Gör. Nur UZUNER – İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Alev ÇAKMAKOĞLU KURU – Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ali SEYLAN – Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Murat KIRIK – Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Anna Calluori HOLCOMBE- University of Florida
Prof. Dr. Aslı YURDİGÜL – Atatürk Üniversitesi / Kırgızistan-
Türkiye Manas Üniversitesi
Prof. Dr. Ata Yakup KAPTAN – Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Ayça ÇEKİÇ AKYOL– İnönü Üniversitesi, İletişim
Fakültesi
Prof. Dr. Ayşe Aslıhan EROĞLU – Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Besim YILDIRIM – Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Birsan ÇEKEN – Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Bülent SALDERAY – Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Byoung Il SUN – Namseoul University
Prof. Dr. Can KARAHAN – Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz ŞENGÜL – Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Çağatay AKENGİN – Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Çağatay İNAM KARAHAN – Ondokuz Mayıs
Üniversitesi
Prof. Dr. Erol KILIÇ- Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ – Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Gültekin AKENGİN – Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Göksel GÖKER – Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Haldun ÖZKAN – Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Haluk ZÜLFİKAR – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Hasip PEKTAŞ – İstanbul İstinye Üniversitesi
Prof. Dr. Hüsamettin KOÇAN – Baksı Müzesi
Prof. Dr. Katarina DORDEVIC– University of Nis
Prof. Dr. Kazimierz PAWLAK – Wrocław Academy of Fine Arts
Prof. Dr. Martin BAEYENS – Gent Royal Nice Academy of Arts

Prof. Dr. Mehmet Gökhan GENEL – Yalova Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet KAVUKÇU – Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Serdar ERCİŞ – Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Meltem KATIRANCI – Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Metin EKER – Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Murat GÜREŞÇİ – Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Neslihan KIYAR – Kocaeli Üniversitesi
Prof. Dr. Nevzat KAYA – Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Nural İMİK TANYILDIZI – Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Pınar ARAS – Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Seçkin ÖZMEN – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Sema GÖKTAŞ – Kocaeli Üniversitesi
Prof. Süreyya TEMEL – Kocaeli Üniversitesi
Prof. Dr. Şükrü SİM – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Teymur RZAYEV – Yeditepe Üniversitesi
Prof. Dr. Vedat ÇAKIR – Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Vesile ÇAKIR – Selçuk Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf YURDİGÜL – Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer ALANKA – Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Seval YAVUZ -Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Cüneyt KURT – Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Seher KURT – Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Alper YILMAZ– İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Dilar Diken YÜCEL – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Fırat ADIYAMAN – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Gizem PARLAYANDEMİR – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim Ethem ZİNDEREN – Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. M. Barış YILMAZ – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Nurcan YILMAZ – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Ozan KOCABAŞ – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Özgür KILINÇ – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Pavel PISKLAPOV – South Ural State University
Doç. Dr. Sadık ÇALIŞKAN – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Doç. Dr. Zafer LEHİMLER – Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Zehra Canan BAYER – Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ersin AYCAN – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ö. Faruk YÜCEL – İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer AYGÜN – Galatasaray Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARINDAN

Sempozyum temel başlıklarımız olan kültür, sanat, eğitim ve iletişim konularına, iki temel kavram eşliğinde bir giriş yapmak ve belki de en önemli toplumsal sorumluluğumuz olan ‘kolektiflik’ duygusuna dikkat çekmek istiyoruz. Çünkü bir süreç olarak tecrübe etmeyi sürdürdüğümüz post-deprem, yani deprem sonrası olgusu, çoğu zaman kendi tarihselini, toplumsalını, hukuksalını ve kültür bağlamını kuran bir karşı-güçtür. Bu güce karşı koymak için kültürün, sanatın ve iletişimin merkezde yer aldığı bir üretkenlik üzerine ortak akıl yürüten insanların emek gücüne katılmaktan kıvanç duyuyoruz. Çünkü çağımızın en değerli üç kurtarıcı ve onarıcı kavramı olan sürdürülebilirlik, kapsayıcılık ve dirençlilik; sempozyumumuzun bilimsel ve sanatsal ufkunu teşkil eden sac ayaklarıdır.

Öncelikle hayatın tabiat olarak ikiliğine dayanan bir toplumsal özetleme yapmak isteriz. Beden ve ruh ikiliği, iyi ve kötü ikiliği, hukuksal ve hukuksal olmayan ikiliği ve sağlıklı ve sağlıksız ikiliği olarak bir tezatı düşünebiliriz. Ancak ikilikler her zaman tezatı değil, bazen bütünleşmeyi ifade ederler. Örneğin kadın-erkek ikiliği, anne-baba ikiliği, duygu-akıl ikiliği bu bağlamda düşünülebilir. Ben de tam olarak bugün, çözüm inşa etmeyi umut ettiğimiz ve hedeflediğimiz ortak akıl ile ortak duyguların tamamlayıcı etkisi üzerine bazı müşahedeleri siz değerli katılımcılar ve konuklarla paylaşacağız.

Antik Yunan’dan bu yana demokrasinin ve birlikte yaşama amacımızın kurucu gücü olan kamusal alanın güvencesi sayılan ortak akıl, salt bir rasyonelliğe mi indirgenmelidir yoksa toplumun belleğinden ve bilincinden beslenen kadim bir sezgiye ve ortak duygulara mı dayanmalıdır? Akıl, yani bilinen kavramsal adıyla logos ve duygu, yani bilinen kavramsal adıyla pathos. Bu iki kavram, birbirlerinden yoksun olduklarında ya akla dayanan bir kötülük ya da kontrolsüzlüğe dayanan bir duygusal çöküş her daim insanlığın en önemli hayat gerçeği olmuştur. Oysa deprem gerçeği bizlere net olarak göstermiştir ki dayanışma seferberliği ortak akılla ortak duyguların bütünleşmesiyle mümkün olmuştur. Empati dediğimiz, başkalarının duygularını hissetmek olmaksızın başkaları için akıl yürütebilir miyiz?

DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARINDAN...

Sempati ağları ile kurulmuş bir toplum, farklı duygulardan olanlara her zaman yabancı ya da düşman olur. Oysa bizim medeniyetimiz tam olarak sözünü etmeye çalıştığımız akıl ve duygu birlikteliğinin birikimidir. Deprem zamanında hasıl olan milletçe seferberliğimiz bu birikimin akıl-duygu ortaklığında yükselen dışavurumdur. Bizleri bugün bir araya getiren, her şeyden önce empati duygularımızın vicdanlarımızda yankılanan çağrısıydı. Bu aşamada akılla bütünleşmesini sağlayacak olan duygumuz, toplumsal özdeşleme ve kenetlenme gücümüzün ihtiyaç duyduğu ruhu canlı tutacaktır. Bizler teoriyi pratikle bütünleştirmek, akli duyguyla bütünleştirmek ve geçmişi gelecekle bütünleştirmek üzere tüm farklarımızla bir aradayız, bütünüz ve özdeşiz. İnsan olma özdeşliği, insanlığımızın evrensel ödevlerinde bizleri sorumlu kılıyor ve bu sorumluluğu sizlerle paylaşarak tarihsel bir rolü üstlenmekten memnuniyet duyuyorum.

Toplum olmak için ihtiyacımız, başkasını düşünme, başkasıyla aynı duyguda olma, başkası için dileme ve başkası için dua etmekten başka ne olabilir ki? Kişinin en büyük öz-düşüncesi ve öz-duygu yoğunluğu, aslında herkesin başkasını da düşündüğü bir toplumsal duyu ile güvende olacaktır. Aksi halde yalnızca kendi için düşünen ve duygulanan her birey, başkasını düşünmeyenler tarafından sürekli tehdit edileceği için her zaman kendini savunmak zorunda kalacaktır. Bugünü benim için çok değerli kılan gerekçe de budur. Başkaları için bir araya gelerek, ortak akıl ve ortak duygu üreten insanların geleceğe dair verdiği güvenden daha önemli bir manevi dayanağımız yoktur.

Tarihi yeniden bütünleştirmek temasına adanan bu sempozyum, bizi biz yapan insanlık değerlerimizin her türlü doğal ve toplumsal afet karşısında bütünleşmek ve kenetlenmek için bir çıkar yol olduğunu hatırlatması bakımından önemlidir. Öyle ki, sempozyumumuza ulusal ve uluslararası katılanlar dahil olmak üzere 80 bildiri ve 105 sanat eseriyle örülen bu zengin ve çeşitlilik içeren kolektif, 60 farklı üniversiteden ve bağımsız sanatçılardan yaklaşık 250 insanın hayal ve akıl gücünü insanlığın evrensel sorunlarına çözüm arama yolunda bir araya getirme kudretine erişmiştir. Böylesine kapsayıcı, sürdürülebilir ve çeşitlilik arz eden bir kolektife başkanlık yapmaktan kıvanç duyuyoruz.

Prof. Dr. Bilal Altay ve Prof. Dr. Sedat Maden

İçindekiler

Cities: Skylines Oyunlarında Grafik Kullanıcı Arayüzü Değişiminin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Arş. Gör. Cihangir EKER

Fotoğrafın Ekolojik Anlatısı: Çevresel Sorunları Görselleştirmek

Halime Şule ARMUTÇU, Doç. Dr. Murat Han ER

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Mobil İletişim Alışkanlıkları: Telegram Örneği

Prof. Dr. Sedat Maden, Doktorant Şeymanur SOYLU

İlkokul 4. Sınıf Görsel Sanatlar Dersinde Benzetim (Simülasyon) Yöntemiyle Müze Bilincinin Kazandırılması

Prof. Dr. Derya ŞAHİN, Ahmet Batuhan SANDAL

Oyun Temelli Eğitim Yaklaşımında Öğretmenin Rolü

Dr. İbrahim AYDINLI

İlkokul Görsel Sanatlar Dersinde Radyo Tiyatrosu Uygulamasının Çocuk Resimlerine Yansıması

Prof. Dr. Derya ŞAHİN, Derya ÖDEMİŞ

İlyas Repin'in "Türk Sultanına Mektup Yazan Zaporozya Kazakları" Tablosunun Göstergebilimsel Açısından Çözümlemesi

Prof. Ali Asker BAL

Sergey Parajanov'un "Narların Rengi" Filminin Bütüncül Sanat Anlayışı Açısından Değerlendirilmesi

Prof. Ali Asker BAL

Sürelî Çocuk Yayınlarındaki Metinlerin Tür ve Yazar Dağılımı Açısından İncelenmesi

Doç. Dr. Aslı MADEN, Öğr. Gör. Semra YAZAR

Logolara Yansıyan Somut ve Somut Olmayan Kültürel Değerler (Malatya Belediye Örneği)

Doç. Dr. Sevtap KANAT

Doğaçlama Resim Üretimi Üzerine Bir Durum Çalışması

Prof. Dr. Derya ŞAHİN, Kübra Toprak, Sena KAYA

Ergin İnan'ın Sanatında Tasavvufî İzler ve Böcek İmgesi

Sena KAYA, Doç. Dr. Bülent POLAT

İçindekiler

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimine Yönelik Hazırlanan Ölçek Geliştirme Çalışmalarına Genel Bir Bakış

Prof. Dr. Sedat MADEN, Doç. Dr. Aslı MADEN, Abdolvahap AVŞAR

Türkçe Eğitiminde Okuma Becerisine Yönelik Ölçek Geliştirme Araştırmalarının Analizi

Prof. Dr. Sedat MADEN, Doç. Dr. Aslı MADEN, Abdolvahap AVŞAR

Göçmen Öğrencilerin Eğitim Sürecinde Sosyal Uyumu: Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik Fenomenolojik Bir Araştırma

Arş. Gör. Büşra ÖKSÜZ, Dr. Deniz GÖRGÜLÜ, Doç. Dr. Mustafa DEMİR

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Okul Dışı Sanatsal Etkinliklere Katılımlarına İlişkin Görüşleri

Dr. Öğr. Üyesi Güneş DEMİR, Elif KAMA

Kinetik Sanatın Güncel Resim Sanatına Yansımaları Üzerine Bir İnceleme

Dr. Fatih KARAKAYA, Doç. Dr. Bülent POLAT

Dijital Dönüşümün Grafik Tasarıma Etkisi ve Gelecek Öngörülleri

Adem KARAASLAN, Doç. Dr. Bülent POLAT

Yapay Zekânın Tipografi Tasarımındaki Rolü

Tuğba İPEK, Doç. Dr. Bülent POLAT

Seramik Sanatı ve Eğitim Üzerine Katkıları

Doç. Dr. Serap ÜNAL

1040 °C'de Sakarya Bölgesi Fındık Kabuğu Külünün Sır Bileşeni Olarak Kullanılabilirliğinin Araştırılması

Doçent Leyla KUBAT, Eyüp DAĞDELEN

Yeni Bir Hayran Kültürü Olarak Reaksiyon Videolarının Ulus Markalama Bağlamında Araştırılması

Öğr. Gör. Osman CANAN

Post-insan ve Onun Yeni Zevk Organları: YouTube'da Apparatus Fetişizmi ve Video İçindeki Uzvumuz Olarak Mikrofon

Doç. Dr. Savaş KESKİN

İçindekiler

Enformatik Kopuş ve Bilgeliğin Sonu: Bilen ile Bilmeyen İlişkisinin Dönüşümü Bağlamında İnsan-Yapay Zekâ Etkileşimi

Doç.Dr. Gökhan KÖMÜR

Güzel Sanatlar Liselerinde Grafik Tasarım Dersi Kazanımlarının Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi

Doç. Dr. Yahya HİÇYILMAZ, Barış KAYA

Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Kaygının Demografik ve Tutumsal Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi

Doç. Dr. Yahya HİÇYILMAZ

Ekolojik Sürdürülebilirliğe Yönelik Eko-Eleştirel Bir Anlayış Oluşturulmasında Sanat Temelli Araştırmalardan A/r/tografinin Yeri ve Önemi

Dr. Bayram DAĞLI, Prof. Dr. Şeniz AKSOY

Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığının Psikolojik Yansımaları ve İletişim Becerilerine Etkileri

Dr. Öğr. Üyesi Nargis ÖZGEN

Fotoğrafın Fotoğrafsızlaşması: Anlam Yoksunluğundan Biçimsel Aşırılığa Gerçeklik-Romantizm İlişkisi

Dr. Öğr. Üyesi İmran UZUN, Öğr. Gör. İsmail BİRLİK

Mehmet Aksoy'un Taş Heykellerinde Simgesel Anlatım ve Sanatsal Yaklaşımı

Furkan YILDIZ, Prof. Dr. Meysem Samsun

İçindekiler

Şükran Moral'ın Eserlerinde Beden-Benlik Kavramı Bağlamında Feminizm

Dr. Öğr. Üyesi Münire Meral YAĞÇI TURAN, Arş. Gör. Demet GÜNEŞ

Shirin Neshat'ın Rebellious Silence Eserinde Beden, Yazı ve İfade Biçimleri

Dr. Öğr. Üyesi Münire Meral YAĞÇI TURAN, Doktorant Rojda ÇELİK

Mengü Ertel'in Keşanlı Ali Destanı ve Deli İbrahim Tiyatro Afişlerinin Göstergebilimsel Açıdan İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman AKGÜN

Resim Sanatında Kübizm'den Soyuta Biçimsel Dönüşüm

İrem Nisa KARAKUŞ, Prof. Dr. Çağatay İnam KARAHAN

Modern Dünyada Gerçeklik Krizi: Debord ve Baudrillard Perspektifi

Doktorant İsmail BİRLİK, Kıvanç ŞEN, Ercan ENTERLİ

Çocuk Kitaplarıyla Çevresel Sanat Etkinliklerinin Buluşması

Öğr. Gör. Dr. Büşra FAYETÖRBAY

Sezai Karakoç'un Diriliş Toplumu Düşüncesinde Bilim ve Felsefe

Öğretmen-Doktorant Fatıma AKSAKAL

Sokak Sanatında Fotoğraf: JR Eserleri Üzerinden Bir İnceleme

Emre ŞENEL

Marina Abramovic ve 0 Ritimle Bedenin Sınırları

Gül AYGÜNEŞ

Disiplinlerarası Yaklaşımla Cleas Oldenburg Eserlerinin Mimari Yapılarla Olan İlişkisi

Gürkan TANRIVERDİ

Seramik Şekillendirme Sürecinde Örgü ve Deri Kalıplar

Dr. Öğr. Üyesi Emre CAN

Yayın Grafiği Tasarımı Ürünü Olarak Gelenekselden Çağdaş Kitap Kapağı Tasarımının Tipografik Bağlamda Dönüşümü

Özlem YILDIRIM

İçindekiler

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programına Yeni Eklenen Bilim, Teknoloji ve Sanat Öğrenme Alanına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Dr. Öğr. Üyesi Sinan ARI

İç Mimalıkta Sonsuz Tasarım Süreci: Bitmeyen Yapılar ve “La Sagrada Famillia” Örneği

Esra AKYAZI KALAFAT

Yerel Yönetimlerin Instagram Kullanımı: Malatya Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyeler Örneği

Nuray SAĞIŞAN, Doç. Dr. Nurcan YILMAZ

Türk Baskıresim Sanatında Anadolu Kültürünün İzlerini Taşıyan Baskıresimler

Öğr. Gör. Dr. Rabiha ARSLAN YILDIRIM, Prof. Dr. Ayça ALPER AKÇAY, Prof. Dr. Ali Osman ALAKUŞ

Türk Sinemasında (Yeşilçam) Müzikal Devrim: 1950-1960 Dönemi

Mustafa BARAN, Prof. Cemal YURGA

Portre Resminde Kişilik Analizinin Yapılmasında Fizyonomi Bilim Dalının Kullanımı

Dr. Hatice ÖZKAN

Yapay Zeka Destekli Dijital Sanatta Fiziksel Dokuların Simülasyonu: Gerçeklik Algısı ve Estetik Deneyimin Yeniden İnşası

Doktorant Yasemin DEDEOĞLU, Dr.CÖğr.CÜyesi Şerafettin DEDEOĞLU

Noma Bar’ın Portre Tasarımlarında Renk Kullanımı

Dr. Yasemin UZUN

Sporculardaki Kaygı ve Stres Bozukluklarına Yönelik Bir Terapötik Uygulama Olarak ASMR

Öğretim Görevlisi Ümit Öz, Prof. Dr. Ali ÖZKAN

Pierre Bourdieu Perspektifinden The Menu Filminin Analizi

Dr. Serpil Karaaslan

Bastırılmış Anima ve Animus Performansı Bağlamında “Noir Erkeklik”: Sherlock Holmes

Erdoğan YAYA, Prof. Dr. Aslı YURDİGÜL

İçindekiler

Türkiye’de Afet Sonrası Kentleşme

Yurdanur YÜKSEKDAĞ

20. YY. Resim Sanatında Yeni Estetik Arayışlar

Dr. Öğr. Üyesi Melis SUCUOĞLU DOĞAN

Toplum ve Sanat Arasındaki Diyalektik İlişki: Pandemi Dönemi Kültür Üretimi ve Değişen Sanat Tarihi

Neslihan AVCI, Doç. Dr. Ezgi TOKDİL

Doğuştan Görme Engelli Ressam Eşref Armağan’ın Sanatsal Varoluş Serüveni

Sevilay SARUHAN, Sibel ADAR

Panoptikon Kuramı Bağlamında Modern Dijital Dizilerde Gözetim ve İktidar: “The 8 Show ve Alice in Borderland Örneği

Arş. Gör. Büşra URLULAR, Arş.Gör. Edanur BAYTAK SULUBAY

Kriz Haberciliği Bağlamında İstanbul Depremi’nin Ulusal Basında Sunumu

Arş. Gör. Edanur BAYTAK SULUBAY, Arş. Gör. Büşra URLULAR

Yazı Karakteri Tasarımı Süreci: Tipografik Bir Ürünün Doğuşu

Bahadır SAĞIR

İletişim Kuramları Üzerine Bir Diyalog: Bağımlılık Kuramı ile Yeniliklerin Yayılması Modeli Arasındaki Etkileşim

Doktorant Canan SARIOĞLU AKBULUT

Reklamda Ekol

Yasemin AKIŞ

Taşın Hafızası: Anadolu’da Rölyef Sanatı ve Anıtsal Yüzeyler

Müge ÖZPOLAT

Ölçme ve Değerlendirme Sürecinde Web 2.0 Araçlarının Kullanımı: Türkçe Öğretmeni Adaylarının Görüşleri

Dr. Öğr. Üyesi Emrullah BANAZ, Doç. Dr. Ahmet Zeki GÜVEN, Dr. Uğur ÖZBİLEN

İçindekiler

İpliğin Sanatta Malzeme ve Metafor Olarak Yeri

Zeynep Sacide GEDİK

Sosyal Medyada Afet İletişimine Yönelik Makalelerin Haritalandırılması, Görselleştirilmesi ve Yorumlanması

Doç. Dr. Türker ELİTAŞ, Doç. Dr. Serpil KIR ELİTAŞ

Yorgos Lanthimos Film Afişlerinde Görsel Metaforlar ve Tipografik Dil

Doç. Dr. Ekin Su KUZU

Sanat Organizasyonları ve İletişim

Prof. Cemal YURGA, Mehmet Cem YURGA

Yerel Belleğin Koruyucusu: Vecihi Timuroğlu Kütüphanesi'nde Kültürel Süreklilik

Merve KAPLAN YILDIRIM

CITIES: SKYLINES OYUNLARINDA GRAFİK KULLANICI ARAYÜZÜ DEĞİŞİMİNİN KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ

Arş. Gör. Cihangir Eker

cihangireker01@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, dijital oyunlarda var olan grafik kullanıcı arayüzlerinde gerçekleşen üslupsal değişimin Cities: Skylines oyunları dahilinde incelenmesidir. Kullanıcı arayüzleri, insanın makinelerle kurduğu iletişimin komutlar yoluyla gerçekleşmesine olanak tanıyan ve aracılık eden grafik tasarım ürünleridir. Günümüzün en sık kullanılan teknolojik aletlerinden birisi olan bilgisayarlar da, kullanıcı arayüzleri sayesinde kullanılması mümkün olan önemli bir araçtır. Bilgisayarın kendisi başta olmak üzere, bilgisayarda kullandığımız yazılımlar, araçlar ve oyunlar da bir grafik kullanıcı arayüzüne sahiptir. Günümüzün en büyük eğlence sektörlerinden birisi haline gelen oyun endüstrisinde, grafik kullanıcı arayüzü tasarımları oyun tasarımının en önemli unsurlarından birisidir. Grafik kullanıcı arayüzü sayesinde oyuncular oyunla her türlü etkileşimi kurabilmektedir. Oyunu açma, oyun içerisinde çeşitli ayarlamalar yapma, oyunu kaydetme ve yükleme gibi ana menü komutlarından, oyunların mekaniğine bağlı oyun içi pek çok yönlendirme ve uygulama, grafik kullanıcı arayüzü vasıtasıyla gerçekleşir.

Yapılan bu çalışmada, Colossal Order firması tarafından geliştirilen bir şehir kurma simülasyon oyunu olan Cities: Skylines ve Cities: Skylines 2 oyunlarının sahip olduğu grafik kullanıcı arayüzü tasarımları, sahip oldukları üslup açısından karşılaştırılmıştır. Nitel bir çalışma olan bu araştırma durum çalışması desenindedir. Araştırma evreni Cities: Skylines ve Cities: Skylines 2 oyunları olup, örneklem ise oyunların grafik kullanıcı arayüzü tasarımı öğeleri olarak seçilmiştir. Örneklemi oluşturan görseller, dijital oyunların kullanıcı arayüzlerinin arşivlendiği internet sitesi gameuidatabase.com'dan ve Cities: Skylines 2 oyunundan doğrudan edinilmiştir. Araştırma sonucunda, 2015 yılında piyasaya sürülen Cities: Skylines 2 oyununun grafik kullanıcı arayüzünün skemorfik üsluba daha yakın bir tasarım diline sahip olduğu; 2023 yılında piyasaya sürülen Cities: Skylines 2 oyununun ise düz tasarım özelliklerini benimsediği görülmüştür. Bu bağlamda, oyun şirketlerinin grafik kullanıcı arayüzü tasarımı noktasında güncel eğilimleri de göz önünde bulundurarak tasarımlarını güncelleyebildiğini söylemek mümkündür. Araştırmanın dijital oyunlarda grafik kullanıcı arayüzlerinin tasarım dilinde yaşanabilen değişimlerin betimlenmesi noktasında, dijital oyun tasarımı ve grafik tasarım alanları için bir örneklem oluşturma açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Grafik kullanıcı arayüzü, arayüz tasarımı, dijital oyun, grafik tasarım, Cities: Skylines

A COMPARATIVE ANALYSIS OF GRAPHICAL USER INTERFACE CHANGES IN CITIES: SKYLINES SERIES

Res. Asst. Cihangir Eker

cihangireker01@gmail.com

Abstract

The aim of this research is to examine the stylistic changes occurring in graphical user interfaces within digital games, specifically in the *Cities: Skylines* series. Graphical user interfaces (GUIs) are graphic design products that facilitate and mediate human-machine communication through commands. Computers, which are one of the most commonly used technological devices today, function as essential tools enabled by graphical user interfaces. In addition to computers themselves, the software, tools, and games we use on computers also incorporate graphical user interfaces. In the gaming industry, which has become one of the largest entertainment sectors of the present day, GUI design is one of the most crucial elements of game design. Through graphical user interfaces, players establish all forms of interaction with a game. This includes fundamental menu commands such as launching the game, adjusting various settings, saving and loading progress, as well as numerous in-game instructions and applications depending on the game mechanics, all of which are executed via the graphical user interface.

This study compares the graphical user interface designs of *Cities: Skylines* and *Cities: Skylines 2* in terms of their graphical characteristics, both of which are city-building simulation games developed by Colossal Order. The research follows a qualitative approach and adopts a case study design. The research population consists of the *Cities: Skylines* and *Cities: Skylines 2* games, while the sample is selected based on the graphical user interface elements of these games. The visual materials forming the sample were obtained from *gameuidatabase.com*, a website archiving user interfaces of digital games, as well as directly from *Cities: Skylines 2*. The findings of the study indicate that the graphical user interface of *Cities: Skylines* (released in 2015) adheres more closely to a skeuomorphic design language, whereas *Cities: Skylines 2* (released in 2023) adopts the principles of flat design. In this context, it is possible to argue that game companies can update their interface designs by considering current trends in graphic design. This research is considered have an importance in providing a descriptive analysis of the design language changes in graphical user interfaces within digital games, also serving as a reference for both digital game design and graphic design fields.

Keywords: Graphic user interface, Interface design, digital games, graphic design, Cities: Skylines.

FOTOĞRAFIN EKOLOJİK ANLATISI: ÇEVRESEL SORUNLARI GÖRSELLEŞTİRMEK

Halime Şule Armutcu, Doç. Dr. Murat Han Er

halimesule.armutcu18@ogr.atauni.edu.tr, murathan.er@atauni.edu.tr

Özet

Doğal denge, tüm canlıların yaşamını sürdürebilmesi için kritik bir öneme sahiptir. Ancak insan faaliyetleri, çevreye verilen zararları giderek artırmakta ve doğal kaynakları hızla tüketmektedir. Sanayileşme, kentleşme ve bilinçsiz tüketim alışkanlıkları ekosistemi tehdit eden başlıca unsurlar arasında yer almaktadır. Küresel ısınma, ormansızlaşma, su ve hava kirliliği gibi ekolojik krizler, dünyanın farklı bölgelerinde kendini giderek daha fazla hissettirmektedir.

Bu çevresel sorunların fark edilmesi ve insanları harekete geçirebilmesi için görsel araçların kullanımı büyük önem taşımaktadır. Fotoğraf, ekolojik meseleleri belgeleyerek ve güçlü görseller sunarak çevre bilincinin artmasına katkı sağlayan en etkili araçlardan biridir. Doğa ve vahşi yaşam fotoğrafçılığı, belgesel fotoğraf, hava fotoğrafçılığı gibi alanlar, çevresel meseleleri görünür kılmada önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, James Balog'un *Chasing Ice* projesi, zaman içindeki çevresel değişiklikleri belgeleyerek insanları iklim değişikliğinin etkileri konusunda bilinçlendiren çarpıcı çalışmalardan biridir.

Bu bağlamda, çevresel sürdürülebilirlik için üretim ve tüketim alışkanlıklarının yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Fotoğraf sanatı, sadece çevresel felaketleri kaydetmekle kalmaz, aynı zamanda izleyicilerde güçlü duygusal tepkiler uyandırarak bilinçlenmelerini sağlar. Bu çalışmada, fotoğrafın çevresel sorunların görünürlüğünü artırmadaki işlevi detaylı bir şekilde incelenecektir. Öncelikle, çevre kirliliği ve ekolojik dengenin bozulmasının günümüzdeki etkileri ele alınarak, bu sorunların toplumsal farkındalık yaratma gerekliliği vurgulanacaktır. Ayrıca, fotoğrafın hem belge niteliği taşıyan hem de toplumsal bilinç oluşturma gücüne sahip bir sanat dalı olarak nasıl kullanıldığı analiz edilecektir.

Çalışmada, çevre sorunlarını ele alan projeler üretmiş sanatçılar incelenerek, fotoğraf sanatının insan ve doğa yaşamını iyileştirme çabalarındaki etkileri değerlendirilecektir. Sebastião Salgado, Ansel Adams, Chris Jordan ve Edward Burtynsky gibi önemli fotoğraf sanatçılarının çevresel sorunları belgeleyen projeleri ele alınarak, bireylerin ve toplumların bilinçlendirilmesi noktasında fotoğrafın üstlendiği rol irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Fotoğraf, Ekoloji, Çevre

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MOBİL İLETİŞİM ALIŞKANLIKLARI: TELEGRAM ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Sedat MADEN, Doktorant Şeymanur SOYLU

sedatmaden@bayburt.edu.tr, seymanursoylu@hotmail.com

Özet

Hayatımıza teknolojiyle beraber giren mobil uygulamalar birçok alanı etkilemektedir. Bu alanlardan biri iletişim alışkanlıklarımızdır. Mobil uygulamalar, günlük hayatta çeşitli amaçlarla iletişim ortamlarında kullanılmaya başlanmıştır. Bu çalışmanın temel amacı Türkçe öğretmeni adaylarının bir mobil cihaz uygulaması olan Telegram aracılığıyla kurdukları iletişim alışkanlıklarını belirlemektir. Alışkanlıkların belirlenmesinde; sıklık, kullanım amacı ile birlikte iletinin uzunluk ve kısalığı, hitap ifadesi kullanımı, nasıl bitirildiği ve emoji gibi görsellerin kullanımı, yazım ve noktalama kurallarına uyma ve mesaj okuma gibi anlatım özellikleri dikkate alınmıştır. Bu amaçla Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören, gönüllü 186 Türkçe öğretmeni adayına Telegram uygulamasına yönelik olarak Google Forms aracılığıyla 11 soru yöneltilmiştir. Durum deseni olarak desenlenen çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi tercih edilmiştir. Çalışmanın sonucunda; öğretmen adaylarının cep telefonları üzerinden mesajlaşırken en fazla WhatsApp uygulamasını tercih ettikleri, Telegram uygulamasının mesajlaşma programları arasında sıklık ve önem açısından 4. Sırada olduğu, Telegram'da düzensiz zaman aralıklarında yazarak mesajlaştıkları, mesajlaşırken çoğunlukla yazım ve noktalama kurallarının kullanımına dikkât ettikleri, iletilerin içeriğine göre çoğunlukla kısa veya uzun ifadeler kullandıkları görülmektedir. Bunların yanında mesajlaşırken çoğunlukla uygun hitâp ifadelerini tercih ettikleri, mesajlarını genellikle temenni ve iyi dilek ifadeleriyle bitirdikleri ve mesajlara yanıt verirken içerik özelliklerini göz önünde bulundurdıkları anlaşılmaktadır. Çalışmanın sonuçlarına dayanılarak öğretmen adaylarının iletişim kurarken Telegram uygulamasını diğer uygulamalardan ayıran özelliklerinin farkında olarak bu uygulamanın iletişim etkinliklerinde daha fazla tercih etmelerinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Telegram, mobil uygulama, öğretmen adayları

İLKOKUL 4. SINIF GÖRSEL SANATLAR DERSİNDE BENZETİM (SİMÜLASYON) YÖNTEMİYLE MÜZE BİLİNCİNİN KAZANDIRILMASI

Prof. Dr. Derya ŞAHİN, Ahmet Batuhan SANDAL
sahin.derya@inonu.edu.tr

Özet

Bu araştırma, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin Görsel Sanatlar dersi aracılığıyla müze bilinci kazanmalarını amaçlamakta; bu doğrultuda, tarihi eserlerin korunması ve yaşatılmasına yönelik farkındalık oluşturma ve yanı sıra öğrencilerin kültürel miras algısını güçlendirmeyi ve görsel sanatlar dersine olan ilgilerini artırmayı hedeflemektedir.

Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırma, Malatya'da bir ilkokulda öğrenim gören 33 öğrenci (20 kız, 13 erkek) ile yürütülmüştür. Öğrencilere müze bilinci kazandırmak amacıyla derste, benzetim (simülasyon) yöntemi uygulanmış ve sınıf ortamında bir "arkeolojik kazı alanı" oluşturulmuştur. Veri toplama sürecinde gözlem ve öğrenci çalışmaları kullanılmış, bu çalışmalar betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir.

Sınıf ortamında oluşturulan kazı alanında öğrenciler, arkeolojik yöntemlere uygun şekilde seramik parçaları ve tarihi eserlere benzeyen nesneleri arkeolojik yöntemlere uygun şekilde titizlikle ortaya çıkarmış, temizlemiş ve sınıf içerisinde düzenlenen müze alanında sergilemiştir. Sürecin sonunda, öğrenciler kazı çalışmalarında çıkardıkları nesnelere benzer veya kazı sırasında bulmayı arzu ettikleri nesneleri kil kullanarak üretmiştir. Etkinliğe öğrencilerin istekli bir şekilde katılım gösterdiği, süreç boyunca heyecan ve merak içinde oldukları gözlemlenmiştir. Ayrıca, öğrencilere yöneltilen sorulara verilen yanıtlar doğrultusunda etkinliğin olumlu geri dönüşler aldığı belirlenmiştir.

Araştırma boyunca öğrenciler, arkeolojik süreçleri uygulamalı olarak deneyimleyerek öğrenme sürecine aktif katılım göstermiştir. Bu doğrultuda diğer derslerde olduğu gibi **Görsel Sanatlar dersinde de benzetim (simülasyon) yönteminin kullanılması önerilmektedir.** Ayrıca, ilkokul düzeyinde **müze bilincini geliştirmek için farklı etkinliklerin tasarlanması ve öğrencilerin müze ziyaretleriyle bu süreçleri gerçek ortamda deneyimlemelerinin sağlanması önemlidir.** Öğrencilere yönelik uzun vadeli projeler geliştirilerek kültürel mirasın korunması bilinci okul dışı etkinliklerle de desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görsel sanatlar dersi, benzetim (simülasyon) yöntemi, müze bilinci.

DEVELOPING MUSEUM AWARENESS THROUGH THE SIMULATION METHOD IN 4TH GRADE PRIMARY SCHOOL VISUAL ARTS EDUCATION

Prof. Derya ŞAHİN, Ahmet Batuhan SANDAL
sahin.derya@inonu.edu.tr

Abstract

This research aims to cultivate museum awareness among 4th-grade primary school students through Visual Arts classes. In this context, the study seeks to raise awareness regarding the preservation and sustainability of historical artifacts while also strengthening students' perceptions of cultural heritage and increasing their interest in visual arts education.

A case study design, one of the qualitative research methods, was employed in this study. The research was conducted with 33 students (20 girls, 13 boys) attending a primary school in Malatya, Turkey. To instill museum awareness, the simulation method was implemented during the course, and a "simulated archaeological excavation site" was created within the classroom. Data were collected through observations and student work, which were analyzed using descriptive analysis methods.

In the excavation site set up in the classroom, students meticulously unearthed ceramic fragments and objects resembling historical artifacts using proper archaeological techniques. They then cleaned and exhibited these items in a designated museum area within the classroom. At the end of the process, students produced clay replicas of the objects they discovered or the artifacts they wished to find during the excavation. Observations indicated that students participated enthusiastically, displaying excitement and curiosity throughout the activity. Additionally, responses to the questions posed to students revealed positive feedback regarding the activity.

Throughout the study, students actively engaged in the learning process by experiencing archaeological procedures firsthand. In this regard, it is recommended that the simulation method be incorporated into Visual Arts education, as it is in other subjects. Furthermore, designing various activities to foster museum awareness at the primary school level and enabling students to experience these processes in real museum environments through field trips is essential. Long-term projects should be developed to reinforce students' awareness of cultural heritage conservation, supported by extracurricular activities.

Keywords: Visual Arts education, simulation method, museum awareness.

OYUN TEMELLİ EĞİTİM YAKLAŞIMINDA ÖĞRETMENİN ROLÜ

Dr. İbrahim AYDINLI

ibrahimaydinli_@hotmail.com

Özet

Bu araştırma beden eğitimi dersi öğretim programında çocuk oyunlarının yerinin ve öneminin belirlenmesi, etkili kullanımını çok boyutlu bir perspektiften incelemek, beden eğitimi öğretmenlerinin çocuk oyunlarını bilme ve kullanma düzeylerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Çocuğun günlük yaşamında önemli bir yer tutan oyun, mevcut beden eğitimi müfredatında yeterince temsil edilmemektedir. Bu durum, çocuğun doğal öğrenme süreçlerini destekleyen oyunların eğitimsel bir araç olarak kullanımını sınırlamaktadır. Araştırma, oyun temelli yaklaşımların beden eğitimi derslerinde müfredat kazanımlarıyla nasıl ilişkilendirilebileceğini ve bu oyunların pedagojik etkinliğini incelemeyi hedeflemektedir. Araştırmada nicel veri toplama yöntemleri tercih edilmiştir. Çalışma deseni olarak betimsel desen kullanılmıştır. Çocuk oyunlarının eğitici ve öğretici olduğu fakat yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin bu oyunları oynatabilecek kadar bilmedikleri ya da çok az oynattıkları tespit edilmiştir ($p<.01$). Beden Eğitimi ve Spor derslerinde çocuk oyunlarının kullanılmasının, ders kazanımlarının öğrencilere daha etkili bir şekilde aktarılmasına önemli katkılar sağladığı belirlenmiştir. Ancak, öğretmenlerin oyun temelli öğretim yöntemlerini uygulamada yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıkları görülmüştür. Bu durum, Beden Eğitimi ve Spor branşı öğretmenlerine yönelik, çocuk oyunlarının tanıtılmasını ve bu oyunların derslerde nasıl etkin bir şekilde kullanılabileceğini içeren kapsamlı eğitim seminerlerinin düzenlenmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: oyun, beden eğitimi, öğretim, çocuk oyunları

İLKOKUL GÖRSEL SANATLAR DERSİNDE RADYO TİYATROSU UYGULAMASININ ÇOCUK RESİMLERİNE YANSIMASI

Prof. Dr. Derya ŞAHİN, Derya ÖDEMİŞ

sahin.derya@inonu.edu.tr

Özet

Sanat eğitimi, bireyin estetik duyarlılığını, yaratıcı düşünme becerilerini ve özgün ifade yeteneklerini geliştiren çok yönlü bir süreçtir. Görsel sanatlar dersleri, özellikle çocukların hayal gücünü harekete geçirmesi ve onları özgün eserler oluşturma konusunda teşvik etmesi bakımından oldukça önemlidir. Günümüzde teknolojinin hızla ilerlemesi, görsel sanatlar eğitiminde dijitalleşmenin ön plana çıkmasına yol açmış ve bu durum öğrencilerin işitsel ve dokunsal deneyimlerini geri planda bırakmıştır. Bu noktada, “Radyo Tiyatrosu”, “Arkası Yarin” gibi işitsel sanat formları, çocukların hayal gücünü desteklemek ve soyut düşünme becerilerini geliştirmek için etkili bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışma, ilkokul düzeyinde görsel sanatlar derslerinde radyo tiyatrosu uygulamasının çocukların hayal güçlerini nasıl şekillendirdiğini ve çizimlerine nasıl yansıdığını incelemeyi amaçlamaktadır. Radyo tiyatrosunun sağladığı bu yaratıcı ortam, öğrencilerin hazır imgeler yerine kendi iç dünyalarından gelen özgün imgeler üretmelerini teşvik ederek sanat eğitimine farklı bir boyut kazandırmaktadır. Bu çalışmada, ilkokul 4. sınıf öğrencilerine “yele doğru koşmak” adlı radyo tiyatrosunun 15 dakikalık ilk bölümü dinletilmiş, uygulamanın sonunda duyduklarını resmetmeleri istenmiştir. Çocukların resimlerinde ev, ağaç, kuş gibi figürleri farklı sayıda ve şekilde çizdikleri, karakterleri, karakterlerin bulunduğu farklı mekanları özgün bir şekilde resmettikleri, seslendirilen bazı diyalogları resimlerinde kullandıkları, genellikle sevinçli bir haberin geldiği sahneyi resmettikleri tespit edilmiştir. Bu uygulama ile birlikte görsel sanatlar dersinde öğrencilerin hayal güçlerini harekete geçirerek yalnızca özgün eserler ortaya koymalarını değil, aynı zamanda duysal farkındalıklarını ve estetik algılarını geliştiren yaratıcı bir eğitim ortamı sunulmaktadır. Radyo tiyatroları hikaye anlatım ve işitsel odaklı yapısı bakımından öğrencilerin merak duygularını arttırmakta kendilerini keşfetme ve ifade etme fırsatı sunmaktadır. Bu bağlamda radyo tiyatrosu uygulamasının, görsel sanatlar derslerini monotonluktan uzaklaştırarak, öğrencilerin sanatla etkileşimini artıran, onların aktif katılımını ve ilgilerini sürekli canlı tutan bir eğitim yöntemi olarak değerli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Resimleri, Radyo Tiyatrosu, Görsel Sanatlar

THE REFLECTION OF RADIO THEATER APPLICATION IN VISUAL ARTS CLASS IN PRIMARY SCHOOL ON CHILDREN'S PICTURES

Prof. Dr. Derya ŞAHİN, Derya ÖDEMİŞ

sahin.derya@inonu.edu.tr

Absrtact

Art education is a multifaceted process that develops an individual's aesthetic sensitivity, creative thinking skills, and original expression skills. Visual arts classes are particularly important in terms of stimulating children's imagination and encouraging them to create original works. Today, the rapid advancement of technology in our age has led to the prominence of digitalization in visual arts education, leaving students' auditory and tactile experiences in the background. At this point, auditory art forms such as "Radio Theater and Then Tomorrow" stand out as effective tools to support children's imagination and develop abstract thinking skills. This study aims to examine how radio theater practice in visual arts classes at the primary school level shapes children's imagination and how it is reflected in their drawings. This creative environment provided by radio theater encourages students to produce original images from their inner worlds instead of ready-made images, thus adding a different dimension to art education. In this study, primary school 4th grade students were made to listen to the first 15-minute episode of the radio theater called "Running Towards the Wind" and were asked to draw what they heard at the end of the practice. It has been determined that children draw figures such as houses, trees, birds in different numbers and shapes in their drawings, that they depict characters and different places where characters are located in an original way, that they use some voiced dialogues in their drawings, and that they usually depict the scene where happy news arrives. With this application, a creative education environment is provided in the visual arts class that stimulates the imagination of students and not only allows them to produce original works, but also develops their sensory awareness and aesthetic perception. Radio theaters increase students' sense of curiosity in terms of their storytelling and auditory-oriented structure, and offer them the opportunity to discover and express themselves. In this context, it is thought that the radio theater application will make a valuable contribution as an educational method that removes the monotony of visual arts classes, increases students' interaction with art, and keeps their active participation and interest constantly alive.

Keywords: Children's Pictures, Radio Theatre, Visual Arts

İLYA REPİN'İN “TÜRK SULTANINA MEKTUP YAZAN ZAPOROJYA KAZAKLARI” TABLOSUNUN GÖSTERGEBİLİMSEL AÇIDAN ÇÖZÜMLENMESİ

Prof. Ali Asker BAL

aliasker.bal@gmail.com

Özet

Rus ressam İlya Repin, Bolşevik Devrimi öncesindeki Rusya'nın çalkantılı dönemlerini ve hareketli tarihini realist bir üslupla betimleyen çok sayıda anıtsal tablo üretmiştir. Ressamın en çok tanınan eserlerinden biri olan “Türk Sultanına Mektup Yazan Zaporojya Kazakları”, Osmanlı-Rus Savaşını tasvir etmiş ve içerdiği göstergelerle sanat tarihinin kült eserleri arasında yerini almıştır. Resimde, savaş sırasında Türk olmalarına karşın Osmanlı'ya destek vermeyi ve teslim olmayı reddeden Zaporojya Kazaklarının dönemin Osmanlı Sultanı IV. Mehmed'e mektup yazmalarını konu almaktadır.

Göstergebilim, görsel ve anlatı yapılarının açık anlamlarını değil, geride gizlenen asıl anlamlarını ortaya çıkarmaya çalışan bir çözümleme yöntemidir. Repin, bu tablo ile hem tarihsel bir sahneyi betimlemekte hem de Kazakların ulusal kimlik ve direnişlerini yansıtmaktadır. Resimde en belirgin ve öne çıkan gösterge Kazakların neşe ve coşku içindeki hallerini destekleyen kahkaha ve direnç jestleridir. Göstergebilim açısından kahkaha, egemenlere karşı meydan okuma, alay ve üstünlük göstergesi olarak okunabilmektedir. Tablo tüm göstergeleriyle izleyicisine sadece görsel bir şölen sunmakla kalmıyor aynı zamanda Kazakların sözselsel ve bedensel dilleri, mimikleri ile verdikleri cevap ile Osmanlı otoritesine başkaldırılarını göstermektedir.

Repin'in anıtsal tablosu Kazakların sert ve sınır tanımaz ruhlarını simgelerken, Osmanlı'nın merkeziyetçi ve disiplinli yapısına dair işaretler sunmaktadır. Resimdeki göstergeler katı ve otoriter yapının karşısına bireysel ve kaotik bir hareketi dikmektedir. Sanatçı resimdeki tüm bu göstergelerle çok katmanlı bir anlam dünyasını ortaya oymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlya Repin, Zaporojya Kazakları, Göstergebilim, Resim, Sanat Tarihi

SEMIOLOGICAL ANALYSIS OF ILYA REPIN'S PAINTING "ZAPOROZHIAN COSSACKS WRITING A LETTER TO THE TURKISH SULTAN«

Prof. Ali Asker BAL

aliasker.bal@gmail.com

Abstract

Russian painter Ilya Repin produced many monumental paintings depicting the turbulent periods and eventful history of Russia before the Bolshevik Revolution in a realistic style. One of the painter's most well-known works, "Zaporozhian Cossacks Writing a Letter to the Turkish Sultan", depicted the Ottoman-Russian War and has taken its place among the cult works of art history with the signs it contains. The painting is about the Zaporizhian Cossacks, who refused to support and surrender to the Ottomans despite being Turks during the war, writing a letter to the Ottoman Sultan Mehmed IV.

Semiology is an analysis method that tries to reveal the hidden meanings of visual and narrative structures, not their explicit meanings. With this painting, Repin both depicts a historical scene and reflects the national identity and resistance of the Cossacks. The most obvious and prominent signs in the painting are the laughter and resistance gestures that support the joyful and enthusiastic mood of the Cossacks. In terms of semiology, laughter can be read as a sign of defiance, mockery and superiority against the rulers. The painting not only offers a visual feast to its viewers with all its signs, but also shows the Kazakhs' rebellion against Ottoman authority with their verbal and physical language and facial expressions.

Repin's monumental painting symbolizes the Kazakhs' harsh and boundless spirit, while also providing signs of the Ottoman's centralized and disciplined structure. The signs in the painting confront the rigid and authoritarian structure with an individual and chaotic movement. With all these signs in the painting, the artist reveals a multi-layered world of meaning.

Keywords: Ilya Repin, Zaporizhia Cossacks, Semiology, Painting, Art History

SERGEY PARAJanOV`UN “NARLARIN RENGİ” FİLMİNİN BÜTÜNCÜL SANAT ANLAYIŞI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Ali Asker BAL

aliasker.bal@gmail.com

Özet

Besteci ve kuramcı Richard Wagner`in geliştirdiği bütüncül sanat anlayışı kavramı sanatların birliğini amaçlayan bir yaklaşımı ifade etmektedir. Wagner`e göre, insanı ve insan doğasını en iyi şekilde anlamlandıran sanat, tek tek disiplinlerin değil, ancak tüm sanat türlerinin ortaklaşa ürünleriyle insanal bütünlüğü yakalayabilir. Bu anlayış, resim, müzik, görsel ve dramatik sanatların tümünün birden estetik bir uyum içinde birleşik sanat ürünü ortaya koymasını amaçlar.

Sovyet sinemasının sıra dışı yönetmenlerinden biri olan Parajanov`un 1968 yılında gerçekleştirdiği “Narların Rengi” filmi, farklı sanat dallarını ustalıklarla birleştirerek sentezleyen bütüncül bir sanat yapıtı örneğidir. Parajanov, şiir, yazı ve görsel sahneleri müzikle birlikte kurgulayarak, beslendiği Kafkasya kültürü ve köklerinden geldiği Ermenilerin kadim minyatür, mimari ve heykel sanatlarından derlediği unsurları bütüncül bir estetik ürün olarak ortaya koymuştur.

Parajanov`un sanatında belirgin bir özellik olan güçlü ve yaratıcı enerji; film, resim, seramik ve el işi çalışmalarında form bulmuştur. “Narların Rengi” filminde sanatçının Kafkasya`nın iç içe geçmiş ve birbirleriyle kaynaşmış kültürleri ve destansı anlatıları Ermenistanlı sair Sayat Nova`nın yaşamı eşliğinde sunulmuştur. Parajanov, bir yandan İran medeniyeti diğer yandan Antik Yunan`a uzanan zengin bir izlekte, Kafkasya`nın köklü ve zengin birikimini çocukluk, aile, din, esaret ve kölelik gibi evrensel temalarla buluşturan yaratıcı ve dinamik bir sanatsal üretim yakalamıştır.

Anahtar Kelimeler: Sergey Parajanov, Narların Rengi, Bütüncül Sanat Anlayışı, Sanat, Sinema

EVALUATION OF SERGEY PARADANOV'S "THE COLOR OF THE POMEGRANATES" FILM IN TERMS OF HOLISTIC ART UNDERSTANDING

Prof. Ali Asker BAL

aliasker.bal@gmail.com

Abstract

The concept of holistic art developed by composer and theorist Richard Wagner expresses an approach that aims for the unity of arts. According to Wagner, art, which best interprets man and human nature, can only achieve human integrity through the joint products of all art forms, not individual disciplines. This understanding aims for painting, music, visual and dramatic arts to produce a unified art product in aesthetic harmony.

The film "The Color of the Pomegranates", made in 1968 by Parajanov, one of the extraordinary directors of Soviet cinema, is an example of a holistic work of art that skillfully combines and synthesizes different branches of art. Parajanov, by composing poetry, writing and visual scenes together with music, has presented a holistic aesthetic product with elements he has compiled from the Caucasian culture he was nourished by and the ancient miniature, architecture and sculpture arts of the Armenians from whom he originated.

The strong and creative energy that is a distinctive feature of Parajanov's art has found form in his works of film, painting, ceramics and handicrafts. In the film "The Color of the Pomegranates" the artist's intertwined and intertwined cultures and epic narratives of the Caucasus are presented with the life of the Armenian poet Sayat Nova. Parajanov has achieved a creative and dynamic artistic production that brings together the deep-rooted and rich heritage of the Caucasus with universal themes such as childhood, family, religion, captivity and slavery in a rich path that extends from the Iranian civilization on one side to Ancient Greece on the other.

Keywords: Sergey Parajanov, The Color of the Pomegranates, Holistic Understanding of Art, Art, Cinema

SÜRELİ ÇOCUK YAYINLARINDAKİ METİNLERİN TÜR VE YAZAR DAĞILIMI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Aslı Maden, Öğretim Görevlisi Semra Yazar

aslimaden@bayburt.edu.tr, semrayazar25@gmail.com

Özet

Güncel çocuk dergilerindeki metinlerin tür ve yazar açısından dağılımını belirlemek amacıyla yapılan çalışmada nitel araştırma modellerinden doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Çalışmada incelenecek olan dergilerin tespit edilmesi için “Dergi Kapıda” isimli satış platformunda en çok satan çocuk dergilerinin sıralamasına bakılmıştır. Akabinde çok satan dergi sıralaması doğrultusunda Bilim Çocuk, TRT Çocuk Dergisi ve Diyanet Çocuk Dergisi’nin son sayıları temin edilmiş diğer dergiler kapsam dışında tutulmuştur. Ayrıca kamu yayını ve yaygın kullanımda olma yönü de tercih sebebi olarak kabul edilmiştir. Güncel bakış açısını yakalamak için bahsi geçen dergilerin son sayıları çalışmaya dâhil edilmiştir. Bu doğrultuda dergilerden elde edilen veriler Türkçe dersi öğretim programındaki metin türleri başlığı altındaki bilgilendirici, hikâye edici, şiir metin türlerine göre tasnif edilmiştir. Çalışma kapsamında elde edilen veriler öncelikle betimsel analize akabinde içerik analizine tabi tutulmuştur. Sürelî çocuk yayınlarında yer alan metinlerin Türkçe dersi öğretim programındaki metin türleri açısından incelendiği çalışmada dergilerde yer alan metin türlerinin dengeli bir dağılıma sahip olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Çocuk dergileri, Türkçe dersi öğretim programı, metin türleri, yazar tercihi.

LOGOLARA YANSIYAN SOMUT VE SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL DEĞERLER (MALATYA BELEDİYE ÖRNEĞİ)

Doç. Dr. Sevtap KANAT
sevtap.kanat@inonu.edu.tr

Özet

Tarih boyunca insanlar, kendini bir yere ait hissetme duygusuyla görsellerden yararlanarak bir kimlik oluşturma ihtiyacı duymuştur. Bu hissiyat, insanı veya herhangi bir şeyi tanıtmak amacıyla kimlik kavramını ortaya çıkarmıştır. Zamanla kurumlarda çevrelerinde tanınmak ve bir yer edinmek için kimliğe sahip olmak ihtiyacı duymuştur. Kurumlar, görsel ve işitsel alanlarda kendini tanıtmak için en etkili tanıtım araçlarından biri olan kurumsal kimliğe önem vermektedirler. Kurumsal kimliği en etkili yansıtan görsel unsur ise, logodur. Logo, kurumsallaşmanın, kalitenin bir göstergesidir. Logo kurum hakkında bilgi veren o kurumu temsil eden imaj oluşturan anlamlı özel tasarımlardır. Logo görünen yüzdür ve güçlü bir görseldir.

Bu çalışmada 6 Şubat depremiyle büyük kayıplar veren, birçok tarihi dokusu zarar gören Malatya'nın büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyelerine ait logolar incelenerek bu logolara yansıyan tarihi ve kültürel değerler hakkında bilgiler verilecektir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada veri toplama yöntemi olarak genel tarama modeli kullanılmış amblem ve logolar içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Amblem-logoları üzerine yapılan tespit ve değerlendirme çalışmasında hem grafik tasarım hem de sanat tarihi disiplinlerinden yararlanılmıştır. Bu araştırma belediyelere ait amblem-logolarının biçimlenmesinde kültür ve tarih olgularının belirleyici olduğunun gösterilmesi çalışmanın en önemli çıktılarından birini oluşturmaktadır. Kültür varlıkları logonun değerinin artmasına etki ettiği görülmektedir. Çalışmanın grafik sanatı ve sanat tarihi odaklı disiplinlerarası bir araştırma olduğu düşünüldüğünde, makalenin benzer konuda çalışma yapacak araştırmacılar için kaynak olacaktır.

Anahtar kelime: Logo, kültür, kültürel değerler, Malatya

DOĞAÇLAMA RESİM ÜRETİMİ ÜZERİNE BİR DURUM ÇALIŞMASI

Prof. Dr. Derya ŞAHİN, Kübra Toprak, Sena KAYA

sahin.derya@inonu.edu.tr, kubratoprakt12@gmail.com, senaky441998@gmail.com

Özet

Bu araştırma, sanat eğitimi almamış üniversite öğrencilerinin doğaçlama bir biçimde resim üretme süreçlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, nitel araştırma desenlerinden *durum çalışması* yöntemiyle yapılandırılmış olup, bireylerin kişisel ve içsel temsillerini doğrudan gözlemleme ve yorumlama fırsatı sunmuştur. Katılımcılara boş bir tuval üzerinde yalnızca küçük bir alan ayrılmış ve kısa sürede özgürce resim yapmaları istenmiştir. Bu uygulama ile bireylerin yönlendirilmeden, ilk anda akıllarına gelen görsel temsillerin neler olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır. Veri toplama sürecinde gözlem ve öğrenci resimleri kullanılmıştır. Elde edilen görseller betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Ortaya çıkan kompozisyonlarda genellikle çizgi film karakterleri, doğa unsurları, hayvan figürleri ve çiçekler ön plana çıkmıştır. Bu bulgular, bireylerin sanatsal ifade biçimlerinde doğaya, çocukluk imgelerine ve duygusal temsillere yöneldiğini göstermektedir. Sonuç olarak, sanatsal deneyimi olmayan bireyler için doğaçlama sanat üretimi, içsel dünyalarını yansıttıkları bir alan haline gelebilmektedir. Bu durum, sanat eğitimi almamış bireylerin görsel ifade arayışlarını anlamak adına önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Sanat, doğaçlama resim, yaratıcılık

ERGİN İNAN'IN SANATINDA TASAVVUFİ İZLER VE BÖCEK İMGESİ

Sena KAYA, Doç. Dr. Bülent POLAT

senaky.4415@gmail.com, bulent.polat@inonu.edu.tr

Özet

Bu çalışma, çağdaş Türk sanatının önemli isimlerinden Ergin İnan'ın sanat anlayışını tasavvufî düşünce ve böcek imgeleri ekseninde incelemektedir. Sanatçının eserlerinde doğu ve batı kültürlerinin sentezine, varlık-yokluk ikilemine ve insan ruhunun metafizik boyutlarına yoğun bir şekilde yer verildiği gözlemlenmektedir. Özellikle Mevlânâ'nın Mesnevî'sinden ve Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Marifetnâme'sinden aldığı ilhamla şekillenen tasavvufî imgeler, İnan'ın resimlerinde yazı, figür ve doğa unsurlarıyla bütünleşerek derin bir manevi atmosfer oluşturmaktadır. Böcek figürleri ise hem doğanın döngüsellliğini hem de insan varoluşunun kırılgan yapısını simgeleyen birer metafor olarak kullanılmaktadır. Bu bildiride, Ergin İnan'ın tasavvufî harmanladığı sanatsal yaklaşımı ile böcek imgelerinin taşıdığı sembolik anlamlar ele alınacak; sanatçının farklı teknik ve malzemeleri kullanarak oluşturduğu mistik anlatım dili çözümlenmiştir. Böylece İnan'ın eserlerinde görülen bireysel ve evrensel arayışların, estetik ve felsefi temelleri ortaya konmuştur.

Anahtar kelimeler: Ergin İnan, Sanat, Böcek Figürleri

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNE YÖNELİK HAZIRLANAN ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMALARINA GENEL BİR BAKIŞ

Prof. Dr. Sedat MADEN, Doç. Dr. Aslı MADEN, Abdulvahap YAŞAR

sedmaden@gmail.com, asmaden25@gmail.com, vahapvsr@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik ölçek geliştirme çalışmalarının eğilimlerini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynağını, tezler için Ulusal Tez Merkezi; makaleler için ise Google Scholar, TR Dizin, Dergipark ve Sobiad veritabanları oluşturmaktadır. Veri kaynağından elde edilen çalışmalar 2010 ile 2025 yılları arasında sınırlandırılmış ve ilgili araştırmalar bu ölçüte göre dâhil edilmiştir. Elde edilen veriler, betimsel içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik 27 makale, 6 kitap ve 8 tezde ölçek geliştirildiği belirlenmiştir. Okuma becerisine yönelik ölçek geliştirme çalışmalarının en fazla 2021 yılında yapıldığı, geliştirilen ölçeklerin en fazla yazma kaygısı konusuyla ilgili olduğu, ölçeklerin çoğunlukla yabancı öğrencilerin tümüne uygulandığı, makalelerde geliştirilen ölçeklerin ortalama 25.14 maddeden oluştuğu, kitapların ortalama 25 maddeden tezlerin ise ortalama 28.13 maddeden oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır. Makalelerde geliştirilen ölçeklerin .89, tezlerde geliştirilen ölçeklerin ise .92 ortalama Cronbach's Alpha katsayılarına sahip olduğu belirlenmiştir. Ölçek derecelendirme yöntemine bakıldığında ise çoğunlukla 5'li Likert ölçek tercih edildiği ve ilgili alanda yazılan makale ve kitapların çoğunlukla çift yazarlı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca konuyla ilgili hazırlanan tezlerin çoğunlukla yüksek lisans tezi olduğu, en çok Sakarya ve Akdeniz üniversitelerinde ve Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalında üretildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Eğilim, Ölçek.

TÜRKÇE EĞİTİMİNDE OKUMA BECERİSİNE YÖNELİK ÖLÇEK GELİŞTİRME ARAŞTIRMALARININ ANALİZİ

Prof. Dr. Sedat MADEN, Doç. Dr. Aslı MADEN, Abdulvahap YAŞAR

sedmaden@gmail.com, asmaden25@gmail.com, vahapvsr@gmail.com

Özet

Bu araştırmada Türkçe eğitiminde okuma becerisine yönelik ölçek geliştirme çalışmalarının eğilimlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynağını, tezler için Ulusal Tez Merkezi; makaleler için ise Google Scholar, TR Dizin, Dergipark ve Sobiad veritabanları oluşturmaktadır. Veri kaynağından alınan çalışmalar 2010 ile 2025 yılları arasında sınırlandırılmıştır. Elde edilen veriler, betimsel içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda okuma becerisine yönelik 37 makale ve 6 tezde ölçek geliştirildiği belirlenmiştir. Okuma becerisine yönelik ölçek geliştirme çalışmalarının en fazla 2015 yılında yapıldığı, geliştirilen ölçeklerin en fazla okuma tutumu konusuyla ilgili olduğu, ölçeklerin daha çok ortaokul öğrencilerine uygulandığı, makalelerde geliştirilen ölçeklerin ortalama 22.5 maddeden oluştuğu; tezlerin ise ortalama 36.67 maddeden oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır. Hem makale hem de tezlerde geliştirilen ölçeklerin güvenilirliklerine bakıldığında ortalama Cronbach's Alpha katsayılarının .87 olduğu bulgulanmıştır. Ölçek derecelendirme yöntemine bakıldığında ise çoğunlukla 5'li Likert ölçek tercih edildiği ve ilgili alanda yazılan makalelerin çoğunlukla çift yazarlı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca konuyla ilgili hazırlanan 6 tezin de Doktora tezi olduğu, en çok Gazi ve Atatürk üniversitelerinde ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında üretildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkçe Eğitimi, Okuma Becerisi, Ölçek.

GÖÇMEN ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM SÜRECİNDE SOSYAL UYUMU: SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK FENOMENOLOJİK BİR ARAŞTIRMA

Arş. Gör. Büşra Öksüz Dr. Deniz Görgülü Doç. Dr. Mustafa Demir

1busraoksuz@gmail.com

Özet

Göçmen öğrenciler, yeni bir sosyal ve kültürel ortama uyum sağlama sürecinde ciddi zorluklarla karşılaşabilmektedir. Bu süreç, sadece göçmen öğrenciler için değil, aynı zamanda yerli öğrenciler, öğretmenler ve genel olarak okul iklimi için de kritik bir öneme sahiptir. Bu araştırmada göçmen öğrencilerin sosyal uyum süreçleri ve bu süreçte öğretmenlerin deneyimleri, görüşleri ve gözlemlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda “Öğretmenlerin göçmen öğrencilerin uyumuna yönelik görüşleri nelerdir?” ve “Göçmen öğrencilerin uyum sürecinde yaşadıkları sorunlarla ilgili görüşleri ve önerileri nelerdir?” alt problemlerine cevap aranmıştır. Yöntem olarak nitel araştırma modeli kapsamında tasarlanan araştırmada fenomenolojik yaklaşım tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’nin farklı illerinde çalışan 25 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu, maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemiyle seçilen, göçmen öğrencilerle çalışan sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırma sonucunda, dil yetersizliği, kültürel çatışma ve dışlanma, aidiyet eksikliği, disiplin sorunları, önyargı ve bilinçsizlik, ailenin tutumu, öğretmenin akademik yetersizliği, hazırbulunuşluk eksikliği gibi faktörlerin göçmen öğrencilerin uyumunda etkili olduğu tespit edilmiştir. Yaşanan bu uyum sorunlarına; Türkçe kursları, kapsayıcı eğitim, işbirlikli öğrenme (oyun, grup çalışmaları), okul-aile işbirliği, toplumsal bilinçlendirme ve uyum programları, hizmetiçi eğitim olmak üzere farklı çözüm önerileri sunulmuştur. Elde edilen bulguların, göçmen öğrencilerin sosyal uyumunu destekleyecek stratejilerin geliştirilmesine ve öğretmenlerin bu alandaki mesleki becerilerinin artırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen öğrenciler, sosyal uyum, fenomenoloji

GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL DIŞI SANATSAL ETKİNLİKLERE KATILIMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğr. Ü. Güneş DEMİR, Elif KAMA

gdemir@erzincan.edu.tr

Özet

Bu araştırma, görsel sanatlar öğretmeni olacak öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirdikleri sanat etkinliklerine ilişkin öğrenci görüşlerini belirleyebilmek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının edindikleri bilgi ve becerileri okul dışında kulüp etkinlikleri vasıtasıyla ortaya koyarken; gönüllülük, öğrenme ortamında motivasyon, yer temelli öğrenme, sanatsal etkinlikleri gerçekleştirme yönünde faaliyetlere aktif katılımı ortaya çıkarmak diğer amaçlar arasındadır. Bu çalışmada amaçlı örnekleme yolu izlenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışmada betimsel analiz kullanılmıştır Öğrencilerin görüşlerini derinlemesine araştırabilmek için nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada çalışma grubunu, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesinde, 2023-2024 güz ve bahar yarıyıllarında öğrenim gören, Resim-İş Öğretmenliğinde okuyan 38 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada 6 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak analizleri yapılmıştır. Öğrencilerle kulüp faaliyetleri kapsamında hazırlanan tasarımlar, sergi, ders planları, ders planlarının uygulanması, sanat temelli eğitsel oyun tasarımları uygulamaları yaptırılmıştır. Bu araştırma sonucu elde edilen bulgular ışığında; gerçekleştirilen etkinliklerin okul dışı öğrenme ortamı olarak kullanılmasının öğretmen adaylarında olumlu sonuçlar doğurduğu görülmüştür. Öğretmen adayları sanatsal, kültürel alanda bilişsel düzeyde ve olumlu yönde kazanımlar elde etmelerine neden olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca okul dışındaki faaliyetlerin empati yeteneklerinin gelişmesine yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Bunların yanı sıra tasarım ve sanat eğitiminde okul dışı öğrenme ortamlarına mutlaka yer verilmesi gerektiğine ilişkin görüşler ortaya çıkmıştır. Bulgularda motivasyonlarının arttığı ve bu sebeple akademik başarılarına olumlu yönde katkılar sağlandığını belirtmişlerdir. Yaparak-yaşayarak ve ilk elden deneyim elde etmenin avantajlı olduğunu belirtke yaptıkları sanat temelli etkinliklerde alan eğitimine ilişkin açığı belirttikleri görülmüştür. Adayları, kalıcı öğrenmeye ilişkin farkındalık, sanata ilgi, okul dışı öğrenme ortamlarında kulüp etkinliklerini gerçekleştirmenin olumlu katkılarının olduğunu dile getirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okul dışı öğrenme, sanatsal etkinlik, öğretmen adayları

KİNETİK SANATIN GÜNCEL RESİM SANATINA YANSIMALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. Fatih KARAKAYA, Doç. Dr. Bülent POLAT

karakayafatih23@gmail.com, bulent.polat@inonu.edu.tr

Özet

Kinetik sanat, hareketi sanatın temel bir unsuru olarak ele alan, 20. yüzyılın ortalarında şekillenen bir sanat akımıdır. Bu çalışmada, kinetik sanatın güncel resim sanatıyla olan etkileşimleri, hem kavramsal hem de estetik boyutuyla incelenmektedir. Özellikle kinetik sanatın günümüz resim sanatına sağladığı katkısı çalışmada ele alınmıştır. Naum Gabo'nun ilk kinetik heykelinden, Victor Vasarely'nin Op-art çalışmalarına kadar uzanan süreçte hareket, yalnızca fiziksel bir unsur değil; aynı zamanda algısal ve deneyimsel bir ifade aracına dönüşmüştür. Günümüz sanatında çerçeve ve yüzey sınırlarını aşan, izleyiciyi sürece dâhil eden dinamik kompozisyonlar; kinetik sanatın bu mirasını sürdürmektedir.

Bu bağlamda, resim sanatında optik illüzyonlar, yüzeyde ışık oyunları ve değişken perspektif kullanımları gibi uygulamalar aracılığıyla kinetik anlayışın nasıl sürdürüldüğü irdelenmiştir. Ayrıca hareketin sadece fiziksel bir değişim değil, mekân, zaman ve algı arasında kurulan etkileşimli bir deneyim olduğu vurgulanarak; kinetik sanatın sanat yapıtında zamansallığı, geçiciliği ve izleyici merkezli algı süreçlerini nasıl ön plana çıkardığı tartışılmıştır. Çalışma, kinetik sanatın, güncel resim üretiminde hareket ve algı arasındaki ilişkiyi yeniden tanımlayarak, sanatçılara farklı bir ifade dili sunduğunu ortaya koymaktadır. Böylece kinetik yaklaşım, hem izleyici deneyimini dönüştürmekte hem de çağdaş estetik anlayışa yeni boyutlar katmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kinetik sanat, güncel resim, optik illüzyon, hareket, çağdaş sanat, algı

DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN GRAFİK TASARIMA ETKİSİ VE GELECEK ÖNGÖRÜLERİ

Adem KARAASLAN, Doç. Dr. Bülent POLAT

grafiksanat3d@gmail.com, bulent.polat@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, dijital çağın etkisiyle grafik tasarım alanında yaşanan dönüşümü ve geleceğe yönelik öngörülerini ele almaktadır. Çalışmanın amacı, dijitalleşmenin grafik tasarım pratiklerine ve tasarımcıların üretim süreçlerine olan etkilerini ortaya koymak ve gelecekte sektörde meydana gelebilecek değişimleri analiz etmektir. Dijitalleşmenin başlangıcından itibaren, tasarım araçları, teknikleri ve yöntemlerinde köklü değişiklikler meydana gelmiş; bu süreç, grafik tasarımcıların yaratıcılık ve üretim süreçlerini yeniden şekillendirmiştir. Bu bağlamda araştırmada, nitel bir yöntem benimsenmiş ve bilgisayar destekli tasarım teknolojilerinden yapay zekâ tabanlı araçlara kadar uzanan literatür taraması yapılmıştır. İnceleme sürecinde, yapay zekâ destekli araçların sektöre entegrasyonu ve bu araçların tasarımcılar üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Ayrıca, grafik tasarımın geleceğinde beklenen trendler ve teknolojik ilerlemelerin yaratıcı süreçlere olan katkıları tartışılmıştır. Çalışmanın sonucunda, dijitalleşmenin grafik tasarımda sadece bir araç değil, aynı zamanda bir düşünme ve üretim biçimi olarak benimsendiği; bu değişimlerin ise tasarımcıların rolünü, kullanıcı deneyimini ve estetik anlayışını yeniden tanımladığı ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Grafik Tasarım, Dijital Çağ, Yapay Zekâ, Teknolojik Dönüşüm, Yaratıcılık.

YAPAY ZEKÂNIN TİPOGRAFİ TASARIMINDAKİ ROLÜ

Tuğba İPEK, Doç. Dr. Bülent POLAT

ipektugba2@gmail.com, bulent.polat@inonu.edu.tr

Özet

Yapay zekâ, grafik tasarım alanında giderek daha büyük bir aktör haline gelmekte ve grafik tasarımın önemli bir unsuru olan tipografi de bu dönüşümden etkilenmektedir. Yapay zekâ tabanlı görsel işleme programları, yazı tipi tasarımı otomatikleştirme ve kullanıcı deneyimini iyileştirme konularında önemli katkılar sunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, yapay zekânın tipografi tasarımı üzerindeki etkisini değerlendirmek, bu alandaki gelişmeleri ve karşılaşılan sınırları ortaya koymaktır. Aynı zamanda insan tasarımcıların estetik katkısıyla yapay zekâ destekli sistemlerin nasıl daha etkili hale gelebileceğini tartışmak hedeflenmiştir. Çalışmada yöntem olarak, mevcut yapay zekâ tabanlı tipografi araçları incelenmiş, bu araçların işlevleri ve sundukları olanaklar betimsel olarak analiz edilmiştir. Ayrıca kullanıcı deneyimi, estetik kalite ve okunabilirlik açısından tipografik çıktılar değerlendirilmiştir. Adobe Firefly, Fontjoy ve ChatGPT gibi yapay zekâ destekli araçların sunduğu olanaklar değerlendirilmiştir. Yapay zekânın sunduğu fırsatların yanı sıra, tipografi tasarımında insan estetiğinin ve yaratıcılığının hâlâ kritik bir öneme sahip olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, yapay zekâ ile üretilen tipografik tasarımların estetik kalitesi, okunabilirliği ve kullanıcı deneyimi açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Sonuç olarak, yapay zekânın tipografi tasarımında yardımcı bir araç olarak büyük bir potansiyele sahip olduğu, ancak insan tasarımcıların sanatsal ve duygusal dokunuşlarının hâlâ vazgeçilmez olduğu anlaşılmaktadır. Gelecekte, yapay zekânın tipografi tasarımında daha gelişmiş ve kullanıcı odaklı çözümler sunacağı öngörülmektedir.

Anahtar kelimeler: Yapay Zeka, Tipografi, Grafik Tasarım,

THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TYPOGRAPHY DESIGN

Tuğba İPEK, Assoc. Prof. Bülent POLAT

ipektugba2@gmail.com, bulent.polat@inonu.edu.tr

Abstract

Artificial intelligence is becoming an increasingly prominent player in the field of graphic design, and typography — a key element of graphic design — is also being influenced by this transformation. AI-based visual processing programs make significant contributions by automating font design and enhancing user experience. The aim of this study is to evaluate the impact of artificial intelligence on typography design, to reveal developments in this area, and to identify the existing limitations. Additionally, it aims to discuss how AI-supported systems can be made more effective with the aesthetic contributions of human designers. As a method, current AI-based typography tools were examined, and their functions and capabilities were analyzed descriptively. Furthermore, typographic outputs were evaluated in terms of user experience, aesthetic quality, and readability. The possibilities offered by AI-supported tools such as Adobe Firefly, Fontjoy, and ChatGPT were also assessed. While emphasizing the opportunities provided by artificial intelligence, the study highlights the continued critical importance of human aesthetics and creativity in typography design. In addition, the aesthetic quality, readability, and user experience of AI-generated typographic designs were evaluated. As a result, it is understood that artificial intelligence has great potential as an assistive tool in typography design, but the artistic and emotional touches of human designers remain indispensable. In the future, it is predicted that AI will offer more advanced and user-centered solutions in typography design.

Keywords: Artificial Intelligence, Typography, Graphic Design

SERAMİK SANATI VE EĞİTİM ÜZERİNE KATKILARI

Doç. Dr. Serap ÜNAL

serapunal2011@gmail.com - serapunal@sdu.edu.tr

Özet

Seramik sanatı, yalnızca estetik bir ifade alanı değil, aynı zamanda bireyin bilişsel, duygusal ve psikoteknik kapsamda motor gelişimini bütüncül bir şekilde destekleyen güçlü bir eğitim aracıdır. Sanat eğitiminin temel bileşenlerinden biri olarak değerlendirilen seramik, hem teknik beceri hem de estetik kazandıran, tarihsel ve kültürel düşünmeyi teşvik eden çok boyutlu bir öğrenme alanı ortaya koymaktadır.

Özellikle dokunma algısının ön planda olduğu bu disiplinde, öğrenciler madde ile düşünce arasında doğrudan bir bağ kurarak soyut kavramları somut üretim süreci içinde deneyimleme şansı elde ederler. Kilin şekillendirilmesiyle başlayan üretim ve şekillendirme süreci, öğrencilerin soyut düşünme, problem çözme, sabır, dayanıklılık ve dönüşüm gibi kavramları doğrudan deneyimlemelerini olanak sağlar.

Seramik, sadece bir malzeme değil; öğrenme sürecinde direnç, sabır, dönüşüm ve ifade metaforlarını taşıyan bir öğrenme ortamıdır. Bu yönüyle, özellikle uygulamalı sanat eğitimi alanında öğrencinin yaratıcılık, problem çözme ve eleştirel düşünme gibi temel becerilerini geliştirmede önemli bir rol üstlenmektedir. Seramik sanatının eğitim süreçlerine etkisi; bilişsel gelişim, el-göz koordinasyonu, estetik duyarlılık, tarihsel bağ kurma ve bireysel ifade olanakları üzerinden ele alınmalıdır. Geleneksel çömlekçilikle çağdaş seramik arasında kurulan pedagojik köprüler, öğrencilerin hem kültürel mirasla ilişkilmesini hem de çağdaş sanatsal anlatım biçimlerini içselleştirmesini sağlamaktadır. Aynı zamanda öğrencilerin kendi kimliklerini, duygu dünyalarını ve kültürel belleğini ifade etme biçimi olarak seramiğin rolü de vurgulanmaktadır.

Seramik ayrıca disiplinlerarası bakış açısıyla fen, tarih, arkeoloji, antropoloji, etnografi ve sosyoloji gibi alanlarla kesişiminde eğitimde çok yönlü düşünme becerilerinin desteklenmesinde önemli rol oynamaktadır.

Bu çalışma, seramiğin eğitimdeki etkilerini teorik ve pratik veriler ışığında ele alarak, sanatsal üretimin öğrenme süreçlerindeki yerini ve potansiyelini yeniden değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Seramik Eğitimi, Disiplinlerarası Çalışmalar, Eğitim.

CERAMIC ART AND ITS CONTRIBUTION TO EDUCATION

Assoc. Prof. Serap ÜNAL

serapunal2011@gmail.com - serapunal@sdu.edu.tr

Abstract

Ceramic art is not only an aesthetic form of expression but also a powerful educational tool that holistically supports an individual's cognitive, emotional, and psychotechnical motor development. As one of the fundamental components of art education, ceramics provides a multidimensional learning environment that fosters technical skills while also promoting aesthetic, historical, and cultural thinking.

In this discipline, where the sense of touch is especially prominent, students have the opportunity to experience abstract concepts through direct interaction with material in the production process. The shaping and molding of clay, which initiates the production process, enables students to directly experience concepts such as abstract thinking, problem-solving, patience, resilience, and transformation.

Ceramics is not just a material; it represents a learning environment that carries metaphors of resistance, patience, transformation, and expression throughout the learning process. In this regard, it plays a significant role in enhancing fundamental skills such as creativity, problem-solving, and critical thinking, particularly within the field of applied arts education. The impact of ceramic art on educational processes is examined through the lenses of cognitive development, hand-eye coordination, aesthetic sensitivity, historical contextualization, and individual expression opportunities. Pedagogical bridges established between traditional pottery and contemporary ceramics allow students to engage with cultural heritage while internalizing modern artistic modes of expression. The role of ceramics in allowing students to express their identities, emotional worlds, and cultural memories is also emphasized.

Furthermore, from an interdisciplinary perspective, the intersection of ceramics with fields such as science, history, archaeology, anthropology, ethnography, and sociology is aimed at supporting multi-faceted thinking skills in education.

This study aims to re-evaluate the place and potential of artistic production in learning processes by addressing the effects of ceramics in education based on both theoretical and practical data.

Keywords: Art, Ceramic Education, Interdisciplinary Studies, Education.

1040 °C'DE SAKARYA BÖLGESİ FINDIK KABUĞU KÜLÜNÜN SIR BİLEŞENİ OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI

Doçent Leyla Kubat, Eyüp Dağdelen
kubat.leyla@gmail.com

Özet

Seramik, estetik ve fonksiyonel özellikler açısından sırların önemli rol oynadığı bir alandır. Sırlar, seramik yüzeylerinin estetik açıdan çekici olmasını sağlarken, aynı zamanda onları kimyasal ve fiziksel etkilere karşı korur. Sakarya bölgesinden elde edilen fındık kabuğu külünün sır bileşeni olarak etkileri incelenerek kullanılabilirliği araştırılmıştır. Sakarya bölgesindeki fındık bahçelerinde, fındık hasatı sonrasında ve çevredeki çikolata fabrikalarında oluşan organik fındık kabuğu atıkların ekonomik ve çevresel açıdan yeniden değerlendirilerek, seramik bünyelerde efektif görüntü oluşturmaları açısından önemli bir potansiyele sahip olduğu düşünülmektedir. Çalışmada, fındık kabuğu külünün fiziksel özellikleri ve seramik sırlarında kullanılan ergitici hammaddelerden frit, üleksit ve sülyen ile bileşimindeki etkileri incelenmiştir. Ayrıca, fındık kabuğu külünün sırda kullanılabilirliğini belirlemek için yapılan deneysel çalışmalar sonucunda, fındık kabuğu külünün sır reçetelerinde özellikle düşük pişirim sıcaklıklarında erime gözlemlenmiştir.

Deneme reçetelerinde fındık kabuğu külü %10-60 arasında değişen oranlarda ilave edilmiş, 1040°C pişirim gerçekleştirilmiştir. Kül sırlarındaki renk paletinin gelişmesine etki edecek renklere ve dokulara sahip sır bünyeleri oluşturulmuştur. Sürprizli sonuçları nedeniyle artistik sır olarak kullanılabileceği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Seramik Sırları, Kül Sırları, Fındık Kabuğu Külü.

INVESTIGATION OF THE USABILITY OF HAZELNUT SHELL ASH FROM SAKARYA REGION AS A GLAZE COMPONENT AT 1040 °C

Assoc. Prof. Leyla Kubat, Eyüp Dağdelen
kubat.leyla@gmail.com

Abstract

Ceramics is a field where glazes play an important role in terms of aesthetic and functional properties. Glazes make ceramic surfaces aesthetically attractive and protect them against chemical and physical effects. In this study, it is aimed to see the effects of hazelnut shell ash obtained from Sakarya region as a glaze component and to investigate its usability. It is thought that the organic hazelnut shell wastes generated in the hazelnut orchards in Sakarya region, after hazelnut harvesting and in the chocolate factories in the surrounding area have an important potential in terms of creating an effective image in ceramic structures by re-evaluating economically and environmentally. In this study, the physical properties of hazelnut shell ash and its effects on the composition of frit, ulexite and silyene, which are melting raw materials used in ceramic glazes, were investigated. In addition, as a result of the experimental studies carried out to determine the usability of hazelnut shell ash in glaze, melting was observed in glaze recipes of hazelnut shell ash, especially at low firing temperatures.

In the test recipes, hazelnut shell ash was added at rates ranging from 10-60% and fired at 1040 °C. Glaze bodies with colors and textures that will affect the development of the color palette in ash glazes were created. It was observed that it can be used as an artistic glaze due to its surprising results.

Key words: Ceramic Glazes, Ash Glaze, Hazelnut Shell Ash.

YENİ BİR HAYRAN KÜLTÜRÜ OLARAK REAKSİYON VİDEOLARININ ULUS MARKALAMA BAĞLAMINDA ARAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Osman CANAN

osmancanan@bayburt.edu.tr

Özet

Küresel dijital kültürde dönüşen içerik izleme pratiklerinin neden olduğu yeni tip hayran kültürlerinin ekosistemini anlayarak Türkiye'nin kamu diplomasisi için yeni ve avantajlı temsil alanlarını tanımlamayı ve önermeyi amaçlayan bu araştırma, çağdaş dünyanın en hızlı büyüyen kültürel fenomenlerinden biri olan Reaksiyon videolarına odaklanır. Artık doğrudan içerik izlemek yerine, kanaat önderleri olan Reaksiyon video üreticilerini izleyen ve onların içeriğe yönelik duygusal tepkileri çerçevesinde duygular ve tatminler elde eden genç hayran tipolojisi, marka ve kültür etkileşimini yeniden düşünmeyi gerektirir. Çünkü herhangi bir içerikle kurulan doğrudan bağın ortadan kalkması ve aracılanmış bir etkilenme bağlamının kurulması, artık içeriğin yerine içeriğe duygusal anlamını yükleyen aracı kişinin önem kazandığı bir hayranlık ritüelinin gerçekleşmekte olduğunu gösterir. Bu araştırma, Reaksiyon video kültürünü netnografik bir dizayn bağlamında araştırarak bu kültürün temel işleyişi dinamiklerini kavramayı ve betimlemeyi amaçlamaktadır. Çünkü bu amaç çerçevesinde elde edilecek olan bulgular, Türkiye'nin ulus markalama stratejileri için yeni bir bağlamın ve hayran kültürünün olanaklarını kestirmeyi ve planlamayı kolaylaştıracaktır. Bu çerçevede, kullanıcı ve hayran metrikleri sonucunda dünyada en beğenilen ve en fazla takip edilen üç Reaksiyon video kanalı araştırma sahası kabul edilerek veri tasarımı gerçekleştirilmiştir. **No Life Shaq**, **SSSniperWolf** ve **dangmattsmith** isimli kanallarda gerçekleşen duygulanım ve etkilenim odaklı hayran ritüellerini araştıran bu proje, Türkiye kültür markasının Reaksiyon video setleri olarak küresel dünyaya pazarlanmasında gerekli olan zemin bilgisini kuracaktır. Araştırma kapsamında saha gözlemleri yapılarak kültürel dinamiğin eksenini anlaşılabilecek, karşılaştırmalı okumalarla benzerlikler ve farklılıklar tespit edilecek ve derinlemesine görüşmelerle duygulanım boyutunun hayran kültüründeki yeri anlaşılabilecektir. Araştırma sonuçları, Türkiye'nin geleceğine dair yeni diplomatik arayışlar önermesi ve bu arayışları kültürel modellemelerle desteklemesi bakımından özgün değere sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Ulus Markalama, Reaksiyon Video, Kültürel Diplomasi, Netnografi, Hayran Kültürü

POST-İNSAN VE ONUN YENİ ZEVK ORGANLARI: YOUTUBE'DA APPARATUS FETİŞİZMİ VE VIDEO İÇİNDEKİ UZVUMUZ OLARAK MİKROFON

Doç. Dr. Savaş KESKİN

savaskeskin@bayburt.edu.tr

Özet

İnsanın haz duygularını güdülediği zevkleri, çeşitli nesnelerin fetişleşmesi ve arzu nesnelere dönüşmeleriyle sonsuzlaşan bir tatminsizlik hissi olarak sürekli yeniden üretilir. Arzu nesneleri, zevklerin yönlendirildiği uyarıcılar olarak çalışırlar. Onlar arzuyu kendi üzerlerine çekerek insanın zevk organlarında imal edilen geçici tatminler için fetişistik bir misyonu gerçekleştirmek üzere totemleştirilirler. Bu geleneksel ilişki, insanın dönüşmesi ve sonralaşmasının bir sonucu olarak değişime uğrar ve YouTube ekranlarında “normalde görülmeseler de olacakken” özellikle bazı formatlarda merkezde görünürler. İlk aşamada kameranın gözümüzün yerini alması gibi mikrofonun video içindeki kulağımız olduğunu varsayabiliriz. Bu ilk bakışta anlaşılması gereken şeydir. Oysa bu çalışma, mikrofonun bir duyu organı değil zevk organı olarak insanın video içindeki uzvu olduğunu öne sürecektir. Sinemada, dizilerde ve birçok video formatında kamera-göz ile mikrofon-kulan görülmez. Bu tür durumlarda mikrofon bir duyma organı gibi çalışır. Ama merkeze bir apparatus olarak konumlandırılmış mikrofon, izlediğimiz kişinin kulaklarımızla kurduğu ilişkiden daha fazlasını kuran ve uyarılan bir organımızın yaptığı şeyi yapmaya başlar. Çoğunlukla ASMR türündeki videolarda bizde sinestetik ve dokunsal halüsinatif hisler ya da duyuşsal karmaşalar yaratan bu apparatus'un görevi, zevkin gerçekleştiği fizyolojik tetiklenmeleri/tepkileri taklit eden bir uyarılma yaratmasıdır. Çünkü ASMR, vücutta yayılan karıncalanma hissini bir uyarılma/tetiklenme olarak amaçlar ve ASMRtist, uyarıcı seslerini ve görsel hareketlerini mikrofon odağında sergiler. Mikrofon bu durumda bizim duyumsayan değil, uyarılan organımızdır ve sinir uçlarımız oradaymışçasına uyarılan bu organ sayesinde tüylerimiz diken diken olur. Bu sebeple ASMRtist mikrofonu okşar, öper, yalar, sıvazlar, emer, ona yakın tahrik edici sesler çıkarır, ona sürtünür, onu vücuduna sürter, onu uyarmaya ve tetiklemeye çalışır. Bu deneyim, vücudumuzdan demonte halde olan mobilize zevk organımızın bizi aslında izlediğimiz videonun içerisine soktuğu yeni bir boyutsallık deneyimidir. Biz, aslında videonun içindeyizdir. Mikrofon, gözümüzün duyuşallığından farklı olarak bir tür 6. duyu olarak çalışır ve zevk nesnesinden daha ileriye gidip zevk organımız gibi davranır. Zevk nesnesi ASMRtist ve onun mikrofonu uyarmak için kullandığı tetikleyicilerdir. Bu binöral organ ses tarafından tetiklenen/uyarılan, tıpkı cinsel organlarımızın aşırı duyargaya sahip olması gibi hazzı tüm vücudumuza yayma kapasitesindeki bir organdır. Bedenimizin dışındaki bu organ, hem erkekler hem de kadınlar için birer zevk organıdır ve daha çok eril davranır. Nitekim ASMR dünyasında kadınların nesneleşmesi ve cinselliği erkek odaklı üretmesi gibi eleştirel bir durum geleneksel olarak sürdürülür. Daha çok erkek tatmini odaklı bu kültürel ekranda, sinir ağlarımızla bağlı olmadığımız halde sinirlerimizi tetikleyen bir halüsinasyon etkisi vardır ve karıncalanma hissini yaşarız. Mikrofon duyularımız değil, sinir ağlarımızdır. Bu organik ya da örgen durumda olmayan organımız, bize zevk vermekle yükümlü bir nesne değildir doğrudan zevkin üretildiği apparatus zevk organımızdır. Mikrofonlar bu nedenle kimi zaman tüylü, kimi zaman tüsüz, kimi zaman büyük, kimi zaman küçük, kimi zaman insan uzvu gibi kimi zaman ise diğer fetiş nesneler gibidir. Böylelikle akışkan zevkin ve akışkan uzuvların sarmaladığı yeni bir izleme deneyimi, insanların izleme ve özdeşleşim bağımlılıklarını kökleştirir. Dolayısıyla bu yanılsamalı ve yoğun uyarıcı fetişistik sömürünün insanları kandırmanın yeni bir yöntemi olmasına karşı farkındalık ve beden okur-yazarlığı perspektifimizi genişletmek için yeni bir tartışmayı başlatmamız gerekir.

Anahtar Kelimeler: ASMR, Mikrofon, Arzu Nesnesi, Zevk Organı, Post-İnsan, YouTube

ENFORMATİK KOPUŞ VE BİLGELİĞİN SONU: BİLEN İLE BİLMİYEN İLİŞKİSİNİN DÖNÜŞÜMÜ BAĞLAMINDA İNSAN-YAPAY ZEKÂ ETKİLEŞİMİ

Doç. Dr. Gökhan KÖMÜR

gkomur@bayburt.edu.tr

Özet

Bu makale, insan aklına ve onun geleneksel sahiplerine duyulan tarihsel saygıyı vurgulayarak, toplumsal yapılar içinde bilgi ve bilgeliğin değişen dinamiklerinin kapsamlı bir eleştirisini sunacaktır. Yapay zekanın (AI), özellikle de ChatGPT gibi platformların ortaya çıkmasıyla birlikte, bilginin nasıl algılandığı, bağlamsallaştırıldığı ve değerlendirildiği konusunda benzeri görülmemiş bir paradigma değişimine tanık olduğumuz inkar edilemez. Bu değişim, epistemolojik çerçevelerde radikal bir dönüşümü beraberinde getirerek, bilginin hızla yayılan enformasyona tabi kılındığı tekno-politik bir sistemle sonuçlanmaktadır. Bu geçişin sonuçları, yalnızca bilgelik anlayışımız için değil, aynı zamanda kişiler arası ve toplumsal hiyerarşilerin temelleri için de derindir.

Bilgelik ve bilgi tarihsel olarak toplumsal yapının hayati bileşenleri olmuş, bilim insanları, filozoflar ve din alimleri gibi bireyleri toplumsal saygı ve etkinin üst kademelerine yükseltmiştir. Bu makale, tarih boyunca bu bilgi havuzları ile toplum arasındaki ilişkinin ağırlıklı olarak hiyerarşik olduğunu ve bilgelik sahibi ile bilgelik arayan arasında net bir ayrım olduğunu ileri sürmektedir. Ancak yapay zekanın ortaya çıkışı epistemolojik bir altüst oluşa yol açmış, bilgi anlayışımızı ve bilginin toplumsal etkileşimdeki rolünü temelden değiştirmiştir. Bu makale, bilgisayar ve iletişim teknolojilerine dayalı enformasyonun, bilginin yerini almasına ilişkin bir paradigma değişikliğinin sonuçlarını ele almaktadır. Artık bilgi değil, gündelik enformasyon önemlidir ve yapay zeka bir bilgeliğin değil enformasyona dayanan büyük verinin bilenisidir. Bu çalışmada söz konusu paradigma değişimini ayrıntılı olarak inceleyecek ve bilgeliğin doğası, insan zekasının rolü ve teknolojinin egemen olduğu bir ortamda iletişimin gelecekteki yörüngesi üzerindeki etkilerini analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Enformasyon, Bilgi, Bilgelik, İnsan-Yapay Zeka Etkileşimi, Hiyerarşik İletişim

GÜZEL SANATLAR LİSELERİNDE GRAFİK TASARIM DERSİ KAZANIMLARININ UYGULANABİLİRLİĞİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Doç. Dr. Yahya Hiçyılmaz, Barış KAYA

yahya-04@windowslive.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, Güzel Sanatlar Liselerinde okutulan Grafik Tasarım dersi kazanımlarının uygulamadaki yansımalarını, bu derse giren öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak incelemektir. Çalışma, nitel araştırma desenlerinden bütüncül tek durum deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcılarını, Türkiye'nin farklı illerindeki Güzel Sanatlar Liselerinde Grafik Tasarım dersini yürüten öğretmenler oluşturmaktadır. Örneklem kapsamında Sivas, Kocaeli ve Elazığ illerinde görev yapan öğretmenlerle görüşmeler yapılmıştır. Bu yolla farklı deneyim ve öğretim anlayışlarına sahip katılımcılardan veri toplanmıştır. Veri toplama sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, elde edilen veriler içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırmada ulaşılan bulgular, dört ana başlık altında sunulmuştur: ders kazanımları, uygulamada karşılaşılan güçlükler, materyal kullanımı ve öğrenci başarısının değerlendirilmesi. Öğretmenler, genel anlamda ders kazanımlarının yeterli olduğunu belirtmiş, ancak bu kazanımların çağın gereksinimlerine uygun şekilde güncellenmesi gerektiğine dikkat çekmişlerdir. Uygulamada yaşanan başlıca zorluklar arasında fiziksel altyapı eksiklikleri, teknolojik donanımın yetersizliği ve kaynaklara ulaşımда görülen eşitsizlikler öne çıkmıştır. Materyal kullanımına dair yapılan değerlendirmelerde, özellikle uygulamalı etkinlikler için gerekli malzemelere erişimde yaşanan sıkıntıların hem ders süreçlerini hem de öğrencilerin motivasyonunu olumsuz etkilediği vurgulanmıştır. Öğrenci değerlendirmelerinde ise süreç odaklı yöntemlerin ağırlıklı olarak tercih edildiği, ancak standart bir ölçme ve değerlendirme sistemine duyulan ihtiyacın hissedildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Grafik tasarım, Ders kazanımları, Öğretmen görüşleri

GÖRSEL SANATLAR DERSİNE YÖNELİK KAYGININ DEMOGRAFİK VE TUTUMSAL DEĞİŞKENLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Yahya Hiçyılmaz

yahya-04@windowslive.com

Özet

Bu araştırma, öğrencilerin Görsel Sanatlar dersine yönelik kaygı düzeylerinin çeşitli demografik (cinsiyet, sınıf düzeyi, aile gelir durumu) ve tutumsal değişkenler açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini incelemeyi amaçlamaktadır. Nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeliyle yürütülen çalışma, 2024–2025 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Van ilinin merkez ve kırsal bölgelerindeki altı farklı ortaokulda öğrenim gören toplam 282 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, Hiçyılmaz ve Karip (2020) tarafından geliştirilen “Görsel Sanatlar Dersi Kaygı Ölçeği” ile kişisel bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır. Normal dağılım koşulunun sağlanmaması nedeniyle verilerin analizinde Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis H gibi parametrik olmayan testler tercih edilmiştir. Araştırma bulguları, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunduğunu ve erkek öğrencilerin kaygı düzeylerinin kız öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Sınıf düzeyi açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Ancak, aile gelir düzeyi değişkenine göre düşük gelir grubundaki öğrencilerin kaygı düzeylerinin anlamlı biçimde daha yüksek olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, görsel sanatlar dersine yönelik tutum düzeyi değişkeni de kaygı düzeyleri üzerinde etkili olmuş; derse yönelik olumsuz tutuma sahip öğrencilerin daha yüksek kaygı yaşadıkları belirlenmiştir. Bu bulgular, öğrencilerin sosyoekonomik koşullarının ve derse yönelik tutumlarının Görsel Sanatlar dersine ilişkin kaygıyı etkileyen önemli etmenler olabileceğini göstermektedir. Araştırmanın, belirli bir bölge ile sınırlı örneklemden ve öz bildirim temelli veri toplama yönteminden kaynaklanan genellenebilirlik sınırlılıkları bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Görsel sanatlar eğitimi, öğrenci kaygısı, demografik değişkenler, tutum, sosyoekonomik düzey, ortaokul

EKOLOJİK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE YÖNELİK EKO-ELEŞTİREL BİR ANLAYIŞ OLUŞTURULMASINDA SANAT TEMELLİ ARAŞTIRMALARDAN A/R/TOGRAFINİN YERİ VE ÖNEMİ*

Dr. Bayram Dağlı, Prof. Dr. Şeniz Aksoy

bayrmdagli@gmail.com, seniz@gazi.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, bugünün önemli problemlerinin başında gelen ekolojik sürdürülebilirlik sanat temelli araştırmalardan a/r/tografi yöntemi kullanılarak ele alındığında ne tür deneyimlerin oluşturulabileceğinin ele alınıp incelenmesidir. Araştırmada, sanatçı/araştırmacı/öğretmen rolleriyle sanatsal çalışma ile yazmanın bir arada bulunduğu a/r/tografi yöntemi işe koşulmuş, veri toplama araçları olarak alan yazın taraması, araştırmacının günlüğü ve portfolyo kullanılmıştır. Veriler Miles-Huberman modeline dayanılarak analiz edilmiştir. Araştırma süreci, Eisner'in bir performans olarak sanatsal performans olarak öğretim kavramına dayandırılarak değerlendirilmiş ve Marin-Viadel ile Joaquin tarafından ortaya konulan, görsel a/r/tografi kapsamında gösterilen dört metodolojik ifadeye göre sorgulanarak güvenilirliği sağlanmıştır. Araştırma, araştırmacının gözlem ve deneyimleri ile sınırlıdır. Aktif olarak araştırmanın bulgulara sürecini yürüten araştırmacının konumsallığına atıfta bulunmak için refleksivite kavramı öne çıkarılmıştır. Araştırma sürecinde araştırmacı, kendi çevresiyle kurmuş olduğu deneyimsel ilişki çeşitli güzergahlardaki yürüyüşleri ile başlamış daha sonra diğer alanlarda özellikle film, kısa film, belgeseller, romanlar, konu ile doğrudan veya dolaylı olarak görüş ortaya koyan kitaplar, bilimsel yayınlar ile planlanmış gözlem çalışmaları ile zenginleşerek devam etmiştir. Bu süreç araştırmacının sanatçı/araştırmacı/öğretmen rollerini bir araya getiren ve yazma ile görselleştirmenin bir arada ilerlediği, kendi yaşamının yaşandığı, belgelendiği bir keşif süreci ve deneyim alanı haline gelmiştir. Araştırmada bir görsel sanatlar öğretmeni, sanat temelli bir deneyim süreci inşa ettiğinde, sürdürülebilirliği kapsayan eko-eleştirel bir yaklaşım geliştirmesini kolaylaştırdığı, ekolojik bozulmaya yönelik bilgisini genişlettiği ve derinleştirdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: A/r/tografi, Sanat Temelli Araştırma, Deneyim, Ekolojik Sürdürülebilirlik.

*Bu çalışma "Çevresel Sanat Eğitiminde Ekolojik Sürdürülebilirliğe Yönelik A/r/tografik Bir Sorgulama" isimli doktora tezinden üretilmiştir.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞININ PSİKOLOJİK YANSIMALARI VE İLETİŞİM BECERİLERİNE ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Nargis Özgen
nargis.ozgen@hbv.edu.tr

Özet

Bu çalışma üniversite öğrencileri arasında sosyal medya bağımlılığının yaygınlığını ve bu bağımlılığın psikolojik etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Günümüzde sosyal medya, bireylerin iletişim kurma, bilgiye ulaşma ve sosyalleşme biçimlerinde temel araçlardan biri haline gelmiştir. Özellikle üniversite gençliği arasında sosyal medyanın kontrolsüz kullanımı, psikolojik hali tehdit eden sonuçlara yol açmaktadır. Bu kapsamda çalışma öğrencilerin sosyal medya kullanım süreleri, kullanım amaçları, karşılaştıkları içerikler ve bu süreçlerin üretkenlik, özsaygı, benlik algısı ve yüz yüze iletişim becerileri üzerindeki etkilerini değerlendirmektedir. Çalışmanın örneklemini, Türkiye’de bir devlet üniversitesinin farklı fakültelerinde öğrenim gören toplam 128 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcılar, gönüllülük esasına göre belirlenmiş, yaş, cinsiyet, akademik sınıf gibi temel demografik faktörler açısından çeşitlilik gözetilerek heterojen bir dağılım sağlanmıştır. Dolayısıyla çalışmanın araştırmanın farklı öğrenci profillerini kapsayan daha temsil edici bulgular üretmesi hedeflenmiştir. Araştırma sürecinde etik kurallara sıkı sıkıya bağlı kalınmış, katılımcılardan bilgilendirilmiş onam formu alınmış ve tüm veriler anonim olarak toplanmıştır. Katılımcıların çalışmaya istedikleri zaman çekilme hakları vurgulanmış ve bu haklarını kullanan 6 öğrenciye ait veriler, etik kaygılar nedeniyle analiz sürecine dahil edilmemiştir. Veri toplama sürecinde, araştırmanın amacına uygun olarak yapılandırılmış ve literatüre dayalı olarak geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket, çevrim içi ortamda oluşturulmuş ve dijital platformlar üzerinden öğrencilere ulaştırılmıştır. Katılımcılar anket sorularını yanıtlamaya herhangi bir dış baskı olmaksızın katılmışlardır. Elde edilen istatistiksel veriler, anlamlılık düzeyleri doğrultusunda yorumlanarak tartışma ve sonuç bölümlerinde bütüncül şekilde ele alınmıştır. Araştırmanın sonuç kısmında, analiz edilen verilerin yalnızca istatistiksel anlamlılık açısından değil, aynı zamanda psikolojik, sosyal ve akademik bağlamlarda nasıl yorumlanabileceği tartışılmıştır. Sosyal medya bağımlılığı düzeyi yüksek olan öğrencilerin üretkenlik düzeylerinde düşüş, dikkat sürelerinde kısalma, özsaygı düzeylerinde zayıflama ve yüz yüze iletişim becerilerinde gerileme yaşadıkları tespit edilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulardan öğrencilerin yoğun sosyal medya kullanımı ile birlikte zaman algısında bozulma, sosyal etkinliklerden uzaklaşma ve duygusal tükenmişlik gibi belirtilerin ortaya çıktığı görülmüştür. Sosyal medya platformlarında geçirilen sürenin uzaması bireylerin psikolojik iyi olma hallerini olumsuz etkileyen en temel faktörlerden biri olarak öne çıkmıştır. Çalışma bulguları sosyal medya bağımlılığının bireysel/toplumsal boyutları olan çok yönlü bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır. Söz konusu etkilerin en aza indirgenmesi için üniversite düzeyinde medya okuryazarlığı, dijital farkındalık eğitimleri ve psikolojik danışmanlık gibi destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması gerektiği önerilmektedir. Bununla birlikte gelecekte yapılacak çalışmalarda sosyal medya kullanımının neden-sonuç ilişkisi çerçevesinde derinlemesine araştırılması ve farklı yaş gruplarıyla karşılaştırmalı analizler yapılması alanyazına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Bağımlılık, Dijitalleşme, Psikoloji, İletişim.

FOTOĞRAFIN FOTOĞRAFSIZLAŞMASI: ANLAM YOKSUNLUĞUNDAN BİÇİMSEL AŞIRILIĞA GERÇEKLIK-ROMANTİZM İLİŞKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi İmran UZUN, Öğr. Gör. İsmail BİRLİK

imran.uzun@kocaeli.edu.tr, ismailbirlik@bayburt.edu.tr

Özet

Fotoğraf, kendi kendine bir arayıştır ve varoluşsaldır, yani fotoğraflayanın da içerisinde olduğu bir 'an'ı temsil eder. Dolayısıyla ordadır; vardır, ama sizi oraya götürmeyi de amaçlar. İzleyici, fotoğrafı veya plastik öğeler ve değerler üzerinden nitelendirdiğinde o anı yeniden yaşar.

Fotoğraf temelde her ne kadar disiplinler arası olsa da yine plastik öğeler üzerinden baktığımızda romantizm akımının o çok kısa anlarda ama doruklarda yaşandığı gerçeğini ölümsüzleştirir. Poz verirken dahi gerçekliği romantikleştirir. Hatta romantiktir; çünkü gerçeği olduğu gibi bırakmaz ve kurgusallaştırır. Realisttir, çünkü o gerçekleşmiştir.

Fotoğrafın doğası gereği gerçekliği her zaman önemsenmiş 18. yüzyılda da mahkemelerde delil olarak kullanılmıştır. Bir olaya, bir ana bir gerçekliğe işaret ettiği tartışılmaz bir temsildir. Günümüz sayısal fotoğraf değerleri üzerinden tartışacak olursak gerçekliği zaman zaman dijital düzenlemeler ve CGI teknoloji tasarımlarıyla başka bir disipline evrilmiş ve dijital sanatlar bağlamında değerlendirilir olmuştur. Bu da yaşam alanlarımızda fotoğrafın tanınırlık, tanıştırıcılık ve gerçeği temsil noktasında inandırıcılığını imkansızlaştırırken, geleneksel çekim ve üretim tekniklerine sadık fotoğrafın sırtına sorgulanırlık yükünü yüklemiş ve değer kaybına neden olmuştur. Kendi sınıfından sıyrılan başka bir sınıfa evrilen fotoğrafın tam da burada yeniden sunum mu yoksa yeniden aynısını tekrarlayan bir tıpkı-çekim mi olduğu sorularını kendisine sordurmaya başlatmıştır. Nazif Topçuoğlu fotoğrafsızlaşmaya ithafen fotoğraf kelimesinin yerine çok fazla şeyler koyabileceğimizi ifade ediyor. Bu ifade aslında geçişli sanat düşüncesinde kapılarını aralayan bir olay olarak değerlendirilebilir.

21. yüzyıl inovasyon çağında NFT'lerin tartışıldığı ve yapay zekaların mevcut verileri kullanarak ürettikleri yeni bir fotoğraf kavrayışını zorlarken; foto-safariler, foto-maratonlar ve foto-festlerde değerlendirilen ve sergilenen fotoğraflar üzerinden bir saptama yapmak doğru olacaktır. Çünkü artık fotoğraf yerine auto-graf (otograf) adı verdiğimiz bir biçimsel otomazizasyon gerçekliği vardır. Artık gerçeklikler, bakış açıları, yaklaşımlar, efektler, tarzlar fotoğrafa konu olan pozlar dahi otomatiktir. Manuel olarak adlandırılan insan katkısı olmaksızın fotoğrafın tüm teknik ve estetik dünyasında gerçekliği hiç olmadığı kadar romantize eden bir otomatikleşme süreci vardır. Bilgisayar destekli otomasyonun çok daha ötesindeki bir tavra dikkat çeken bu yaklaşım, toplumun otomatikleşmesi ve estetik biçimselliğin bu otomatikleşme tavrının doruklarında anlamdan soyutlanması kastedilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fotoğraf, Gerçeklik, Romantizm, Dijitalleşme, Biçim, Otomazizasyon.

MEHMET AKSOY'UN TAŞ HEYKELLERİNDE SİMGESEL ANLATIM VE SANATSAL YAKLAŞIMI

Furkan YILDIZ, Prof. Dr. Meysem SAMSUN

fuka650@gmail.com, meysem.samsun@inonu.edu.tr

Özet

Bu çalışmada, çağdaş Türk heykel sanatının önde gelen isimlerinden Mehmet Aksoy'un taş heykelleri üzerinden sanatçının genel sanatsal yaklaşımı ele alınacaktır. Özellikle doğal taşlarla, çoğunlukla da mermerle gerçekleştirdiği heykeller aracılığıyla Aksoy'un doğaya, insanlığa, tarihsel mirasa ve kültürel değerlere duyduğu derin bağlılık dikkat çekmektedir. Sanatçının çalışmalarında figüratif anlatım ile simgesel bir dilin iç içe geçtiği görülmekte; bu bağlamda heykeller yalnızca estetik birer nesne değil, aynı zamanda düşünsel ve duygusal katmanlar taşıyan anlatılar hâline gelmektedir. Aksoy, bireysel bir ifade biçimi geliştirirken aynı zamanda toplumsal meseleleri de eserlerine yansıtarak izleyiciyle güçlü bir bağ kurar. Bu çalışmada, sanatçının çeşitli dönemlerine ait bazı önemli heykelleri incelenerek taş malzeme kullanımındaki ustalığı ve sanat anlayışının temel özellikleri hakkında genel bir değerlendirme yapılacaktır. Ayrıca, heykellerin taşıdığı anlamlar ve simgesel öğeler üzerinden Aksoy'un sanatsal kimliği üzerine kısa bir çözümleme sunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Heykel, Mehmet AKSOY, taş heykel

ŞÜKRAN MORAL'IN ESERLERİNDE BEDEN-BENLİK KAVRAMI BAĞLAMINDA FEMİNİZM

Dr. Öğr. Üyesi Münire Meral YAĞÇI TURAN, Arş. Gör. Demet GÜNEŞ

muniremeral@gmail.com, drdemetgunes21@gmail.com

Özet

Bu araştırmada feminist sanatın öncülerinden olan Şükran Moral'ın eserlerini beden-benlik ikilemi çerçevesinde ele almak ve bu eserlerdeki temsil biçimlerini postmodern sanat anlayışı doğrultusunda incelemek amaçlanmıştır. Moral, eserlerinde beden ve benliği toplumda belirli stereotiplere sığdırılan kadın portresi tezahürlerinin aksine, devamlı dönüşen ve yenilenen bir yapı olarak inşa etmiştir. Postmodern sanat anlayışının yapıbozum ilkelerini benimseyen sanatçı, benliğin ve kimliğin bölünmüş yönlerine odaklanmış; gerçek, temsil, öznellik, aidiyet ve temsiliyet kavramlarını sorgulamıştır. Ayrıca araştırmada, toplumsal beden ve benlik gibi kavramlara yönelik imgesel algılarını sorgulayıcı bir bakış açısıyla ele alan ve eserlerinde feminist temalara değinen Jenny Saville, Alice Neel, Kara Walker gibi sanatçılara da yer verilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Moral'ın performans sanatı, video sanatı ve enstalasyon çalışmaları incelenerek bir içerik analiz çalışması yapılmıştır. Araştırma sonucunda, geleneksel ideallerin dışında kalan bazı kavramların sanatçının perspektifinden bakıldığında farklı ve derin anlamlar taşıdığı ve izleyiciyi düşünmeye davet eden bir anlayış benimsediği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden, Cinsiyet, Feminizm, Kimlik

FEMINISM IN THE CONTEXT OF THE BODY-SELF CONCEPT IN THE WORKS OF ŞÜKRAN MORAL

Asst. Prof. Münire Meral YAĞÇI TURAN, Res. Asst. Demet GÜNEŞ

muniremeral@gmail.com, drdemetgunes21@gmail.com

Abstract

This study aims to examine the works of Şükran Moral, one of the pioneers of feminist art, within the framework of the body–self dilemma and to analyze the forms of representation in these works in line with the understanding of postmodern art. In her works, Moral constructs the body and the self as constantly transforming and renewing structures, in contrast to the manifestations of the female portrait confined to certain stereotypes in society. Embracing the deconstruction principles of postmodern art, the artist focuses on the fragmented aspects of self and identity, questioning the concepts of reality, representation, subjectivity, and belonging. The study also includes artists such as Jenny Saville, Alice Neel, and Kara Walker, who approach concepts like the social body and self from a critical, imaginative perspective and address feminist themes in their work. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. A content analysis was conducted by examining Moral’s performance art, video art, and installation works. As a result of the research, it is emphasized that certain concepts that fall outside traditional ideals carry different and deeper meanings when viewed from the artist’s perspective, and that she adopts an approach that invites the viewer to reflect.

Keywords: Body, Gender, Feminism, Identity

ŞİRİN NESHA'T'IN REBELLİOUS SİLENCE ESERİNDE BEDEN, YAZI VE İFADE BİÇİMLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Münire Meral YAĞÇI TURAN, Doktora Öğrencisi Rojda ÇELİK

muniremeral@mail.com, rojda.kut.21@gmail.com

Özet

Bu araştırma, İranlı sanatçı Shirin Neshat'ın Women of Allah serisinden Rebellious Silence (İsyankar Sessizlik) adlı eserini beden, yazı ve ifade biçimleri üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Shirin Neshat, bu çalışmasında hem kadın kimliği ve toplumsal cinsiyet temalarına yönelik yenilikçi bir yaklaşım sunma hem de Batı dünyasında sıkça rastlanan İslam kadını temsillerine karşı alternatif bir bakış açısı geliştirme çabasını ortaya koymaktadır. Rebellious Silence, siyah çarşaf giyen bir kadının elinde tuttuğu tüfeğin uzun namlusunun oluşturduğu dikeylikle, ortadan ikiye bölünen yüzü üzerinden toplumsal cinsiyet ve İslam kültüründeki kadın rolüne dair derin bir sorgulama sunmaktadır. Ayrıca yazının bedene entegrasyonu üzerinden toplumsal ve kültürel kimliklerin ifadesini ortaya koyarken, aynı zamanda sanatın bir direniş aracı olarak nasıl işlev gördüğünü de göstermektedir. Neshat, görsel ve metinsel öğeleri birleştirerek, sanatın hem bireysel hem de toplumsal anlam taşıyan güçlü bir ifade biçimi olabileceğini vurgulamaktadır. Bu çalışma Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analiz yöntemi kullanılarak oluşturulmuştur. Bu araştırmanın, Şirin Neshat'ın sanatındaki özgün yaklaşımları ve kadın kimliğine dair temsilleri anlamaya yönelik bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Shirin Neshat, Rebellious Silence, beden, yazı, ifade biçimleri, kimlik.

BODY, WRITING, AND FORMS OF EXPRESSION IN SHIRIN NESHA'T'S REBELLIOUS SILENCE

Asst. Prof. Münire Meral YAĞÇI TURAN, PhD Student Rojda ÇELİK

muniremeral@mail.com, rojda.kut.21@gmail.com

Abstract

This study aims to examine Iranian artist Shirin Neshat's work *Rebellious Silence* from her *Women of Allah* series through the lens of body, writing, and forms of expression. Shirin Neshat presents an innovative approach to themes of female identity and gender in this work, while also striving to develop an alternative perspective to the representations of Islamic women commonly found in the Western world. *Rebellious Silence* presents a profound questioning of gender and the role of women in Islamic culture through the verticality created by the long barrel of a rifle held by a woman wearing a black veil and her face divided in two. Furthermore, through the integration of writing into the body, it reveals the expression of social and cultural identities while also demonstrating how art can function as a tool of resistance. Neshat emphasizes that art can be a powerful form of expression with both individual and social meaning by combining visual and textual elements. This study was conducted using the document analysis method from qualitative research methods. It is believed that this research will contribute to understanding the unique approaches and representations of female identity in Shirin Neshat's art.

Keywords: Shirin Neshat, *Rebellious Silence*, body, writing, forms of expression, identity.

MENGÜ ERTEL'İN KEŞANLI ALİ DESTANI VE DELİ İBRAHİM TİYATRO AFİŞLERİNİN GÖSTERGEBİLİMSEL AÇIDAN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman AKGÜN

suleymanakgun84@gmail.com

Amaç

Grafik tasarımın en önemli ürünlerinden biri de kuşkusuz afiş tasarımıdır. Grafik tasarımcı bir afiş, çizim amacı doğrultusunda yazıyı (tipografi) ve görseli (imaj) birlikte harmanlayarak ve hedef kitleye verilecek ileti (mesaj) ile yorumlayarak oluşturmaktadır. Tiyatro afişleri yapılış amaçlarına göre çeşitlenen afiş çeşitlerindendir. Tiyatro afişlerinin önemli bir özelliği de tasarlandığı tiyatro eserinin izleyicisiyle ilk buluşması olmasıdır. Bundan dolayı tiyatro afiş tasarlayacak tasarımcının ilgili eserin içeriğine ve izleyicisinin anlamlandırabileceği göstergelere vakıf olması gerekir. Bu çalışmanın amacı, ağırlıklı olarak gösteri dünyasının önemli bir alanı olan tiyatro afişleri tasarlayan Mengü ERTEL'in Keşanlı Ali Destanı ve Deli İbrahim tiyatro afişlerini göstergebilimsel açıdan incelemektir.

Yöntem

Bu çalışmada Göstergebilimsel İnceleme Yöntemi ve Doküman Analizi Yöntemi kullanılmıştır. Göstergebilimde göstergelerin kültürel bağlamda düşünülerek çözümlenmesi yer almaktadır. Doküman analizi yöntemi ise, araştırmanın verileri için birinci kaynak olarak çeşitli dokümanların toplanması, taranması, sorgulanması ve analiz edilmesi olarak tanımlanabilecek olan bir araştırma yöntemidir.

Bulgular

Keşanlı Ali Destanı tiyatro afişinde ilk dikkati çeken beyaz zemin üzerinde siyah lekelerle tasarlanan, kasketli, palabıyık, yakaları kalkık siyah ceketli, ağzında kırmızı çiçek taşıyan ve minimalist bir tarzda, sade çizilmiş bir erkek figürüdür. Bu göstergeler, oyunun başrol oyuncusu Keşanlı Ali'yi göstermektedir. Kırmızı renkli Keşanlı Ali yazısı ustaca yapılmış tipografik bir düzenlemeyle dikkatleri çeken bir diğer unsurdur. Ceketin cebinden sarkan köstekli saat zinciri siyah zemin üzerinde beyaz renkle dikkat çeken bir başka göstergedir. Yukarıda sıralanan göstergelerin göstergebilimsel çözümlenmesine bakıldığında bu göstergelerin oyunun başrol oyuncusunun kabadayılığına, ataerkil duruşuna, liderlik yönlerine ve ayrıca gecekondü kültürüne göndermelerde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Deli İbrahim tiyatro afiş kırmızının ağırlıkta olduğu sıcak renklerle dikkat çekmektedir. Renk kontrastlığı çok iyi kullanılmıştır. Afişe bakıldığında dikkati ilk çeken unsur, insan yüzü silüetini andıran bir halat tasarımı, halatın içine yerleştirilmiş yeşil bir göz ve oluşturulan yüz silüetinin ağız kısmına denk getirilen sarı renkli Deli İbrahim yazısıdır. Bu göstergeler oyunda anlatılan makam sahibi ancak sınırlar içine hapsolmuş Deli İbrahim başrolüne gönderme yapmaktadır. Afişte renklerin etkisi ve tipografinin imkânları ustaca kullanılmıştır.

Sonuç

Bu çalışmada Mengü ERTEL tarafından tasarlanan Keşanlı Ali Destanı, Deli İbrahim tiyatro afiş tasarımları incelenmiş ve göstergebilimsel inceleme yöntemiyle çözümlenmeye çalışılmıştır. Afişlerin derin bir tasarım becerisi ile tasarlandığı, göstergelerin ve tipografik imkânların ustaca kullanıldığı görülmektedir. Keşanlı Ali Destanı afişindeki renk kullanımı, tipografik öğeler ve kullanılan göstergeler oyunun başrol oyuncusu Keşanlı Ali'yi göstermede başarılı bir şekilde kullanılmıştır. Deli İbrahim afişinde ise renk kullanımı, tipografik öğeler ve kullanılan göstergeler amaca uygun bir şekilde oyunun karakterlerine gönderme yapacak şekilde kullanılmıştır. Her iki afiş de derin bir görsel sadeleştirme becerisi, usta bir tasarım yeteneği ve uygun tipografi kullanımı ile başarılı tiyatro afişleri olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Afiş, Mengü Ertel, Göstergebilim, Keşanlı Ali Destanı

RESİM SANATINDA KÜBİZM'DEN SOYUTA BİÇİMSEL DÖNÜŞÜM

İrem Nisa KARAKUŞ, Prof. Dr. Çağatay İNAM KARAHAN

Karakusirem192@gmail.com

Özet

Nesnel gerçekliğin temsili olmaksızın ayna kuramından uzaklaşan soyut sanat anlayışı renk, çizgi, form gibi kompozisyon öğeleriyle ideolojisini oluşturan sanatsal bir akımdır. Soyut sanat ile sanatçı iç dünyasındaki öz'ü nesnel bir obje olmadan sanatına yansıtmanın yolunu bulmuştur. Böylelikle soyut sanat Natüralizm anlayışından kurtularak kendine sanat dünyasında yer edinmiştir. Soyut sanatta geometrik formlar her zaman resmin konusu olmuştur. Birçok sanatçı bu formları kendi sanat ideolojisinin bir parçası olarak benimsemiştir. İlk olarak soyut geometrik form düşüncesini temellendiren sanatçı Fransız post empresyonist Paul Cezanne olmuştur. Cezanne'ın düşüncelerindeki temel ideoloji dış dünyayı; silinir, koni ve küre olarak ele aldıktan sonra doğayı yeniden biçimlendirmektir. Sanatçının bu düşüncesindeki etken doğanın farklı bir açıdan ve özden görülmesini istemesinden kaynaklıdır. Birçok sanatçı Cezanne'ın bu fikrini benimsemiştir. Özellikle soyut sanata giden yolda ilk adımı atan kübizm sanat akımının onun ideolojisi etrafında oluştuğu söylenebilir. Kübizm sanat akımı her ne kadar soyut geometrik formlar ile sanatının fenomenlerini oluşturmuş olsa da figüratif sanat anlayışından tam olarak sıyrılamamıştır.

Soyut sanatın öncülüğünü yapan sanatçı ise Wassily Kandinsky'dir. Kandinsky kendi tarzında biçimsel bir dil kullanarak eserlerini üretmiştir. O maddeyi değil, maddenin dünyasındaki özün yanıtı peşindedir. Sanatçı müziğin tinselliğinden de etkilenmiştir ve eserlerinde o tinsel duygunun seyircisinde yankı yaratmasının peşine düşmüştür. Piet Mondrian ise bir dönem Kübizm sanat akımından etkilenerek eserlerinde kullanmıştır. Sanatçı daha sonrasında kendine özgü bir üslupla dikey ve yatay çizgilerden oluşan kompozisyonlar kurmuştur. çalışmalarında dinamizmi ön plana alan sanatçı daha yalın, uyumlu çizgiler ve bütünsel geometrik formlara yönelmiştir. Kazimir Maleviç'de 1913-14 yılları arasında Kübizm sanat akımından etkilenerek bir dönem eserleri Analitik Kübizm'in özelliklerini taşımaktadır. Sanatçının kübizm sonrası eserleri daha çok modern bir havayla oluşturulmuştur. Özellikle "süprematizm" adını verdiği sanat akımı ile ön plana çıkmıştır. Maleviç'in ilk Süprematist eseri Beyaz Üzerine Siyah Kare' dir. Sanatçı bir süre sonra yaptığı bu durağan eserlerden uzaklaşarak daha akıcı kozmik uzay duygusu ve daha zengin geometrik formlar kullandığı resim anlayışına yönelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geometrik form, Soyut Resim, Wassily Kandinsky, Piet Modrian, Kazimir Maleviç

FORMAL TRANSFORMATION FROM CUBISM TO ABSTRACT IN PAINTING

İrem Nisa KARAKUŞ, Prof. Çağatay İNAM KARAHAN

Karakusirem192@gmail.com

Abstract

Abstract art, which moves away from the mirror theory without representing objective reality, is an artistic movement that forms its ideology with compositional elements such as color, line, and form. With abstract art, the artist has found a way to reflect the essence of his inner world into his art without an objective object. Thus, abstract art has gained a place in the art world by getting rid of the understanding of Naturalism. Geometric forms have always been the subject of painting in abstract art. Many artists have adopted these forms as a part of their own art ideology. The first artist to base the idea of abstract geometric form on the idea was the French post-impressionist Paul Cezanne. The basic ideology in Cezanne's thoughts is to reshape nature after considering the external world as a sphere, cone, and sphere. The reason for the artist's thought stems from his desire for nature to be seen from a different angle and essence. Many artists have adopted this idea of Cezanne. It can be said that the cubism art movement, which took the first step towards abstract art, was formed around his ideology. Although the Cubism art movement created the phenomena of its art with abstract geometric forms, it could not completely break away from the figurative art concept. The pioneer of abstract art is Wassily Kandinsky. Kandinsky produced his works using a formal language in his own style. He was not after matter, but after the answer to the essence in the world of matter. The artist was also influenced by the spirituality of music and sought to have that spiritual feeling resonate with the audience in his works. Piet Mondrian was influenced by the Cubism art movement for a while and used it in his works. The artist later created compositions consisting of vertical and horizontal lines in a style unique to himself. The artist, who emphasized dynamism in his works, turned to simpler, harmonious lines and holistic geometric forms. Kazimir Malevich was also influenced by the Cubism art movement between 1913-14 and for a while his works bear the characteristics of Analytical Cubism. The artist's works after Cubism were created with a more modern atmosphere. He came to the forefront especially with the art movement he called "Suprematism". Malevich's first Suprematist work was Black Square on White. After a while, the artist moved away from these static works and turned to a painting approach that used a more fluid sense of cosmic space and richer geometric forms.

Keywords: Geometric form, Abstract Painting, Wassily Kandinsky, Piet Modrian, Kazimir Malevich

MODERN DÜNYADA GERÇEKLİK KRİZİ: DEBORD VE BAUDRİLLARD PERSPEKTİFİ*

Öğr. Gör. İsmail BİRLİK, Kıvanç ŞEN, Ercan ENTERLİ
ismailbirlik1001@gmail.com

Özet

20.yüzyılın önemli düşünürleri Guy Debord ve Jean Baudrillard, gerçeklik kavramı üzerine geliştirdikleri teorileriyle post-Marksist düşünce içinde kritik bir yer edinmiştir. Debord, teorisini "gösteri" kavramı üzerine kurarak toplumun nasıl şekillendiğini analiz etmiştir. Ona göre gösteri, hakikati çarpıtan ve gerçekliği tersine çeviren bir yapıdır. Baudrillard ise "gerçeklik" kavramını merkezine almış, modern dünyada üretilen gerçeklik dışında başka bir hakikatin düşünülemez olduğunu savunmuştur. Simülasyon kavramı ile, gerçeğin modeller aracılığıyla yeniden üretildiğini ve hipergerçekliğin ortaya çıktığını ifade etmiştir. "Çağımızın temel hastalığı: Gerçeğin üretimi ve yeniden üretimi" (Baudrillard, 2011:44) diyerek, gerçekliğin giderek daha yapay ve kontrol edilebilir hale geldiğini vurgulamıştır. Teknolojinin gelişimiyle birlikte hipergerçeklik, mevcut gerçekliği aşarak yeni hakikat anlayışları yaratmaktadır. Günümüz bireyi, bu hipergerçekliğin etkisi altında, hakikatin inşa edilen ve sürekli değişen bir olgu olduğu bir dünyada var olmaktadır. Bu dünyaya hızla empoze olan yapay zekâ ve makinelerin ürettiği bilgi Baudrillard'ın simülasyonlarına örnek olabilir mi sorusunu sordüğümüz bu metinde anlam arayışımızı sürdürmeye devam edeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Simülasyon, Gösteri, Gerçeğin Yeniden Üretimi

*Doktora tezinden üretilmiştir.

ÇOCUK KİTAPLARIYLA ÇEVRESEL SANAT ETKİNLİKLERİNİN BULUŞMASI

Öğretim Görevlisi Doktor Büşra Fayetörbay

busra.fayetorbay@atauni.edu.tr

Özet

Sanat, doğası gereği kalıpların ötesine geçebilen ve disiplinler arası çalışmalara elverişli bir araçtır. Sanata dayalı deneyimler, çocukların farklı gelişim alanlarını destekleyerek çevreyi anlamalarına olanak tanır (Ward, 2013). Çocukların sanatla etkileşimi, değer yargılarını etkileyerek onları harekete geçirebilir (Gardner, 1990). Bu yönüyle sanat, dönüştürücü bir niteliğe sahiptir (Dewey, 1934). Erken çocukluk döneminde çocuklar, sanat aracılığıyla çevrelerini keşfeder. Sanatı çevreyle buluşturan etkinlikler, çocukların çevresel gözlem becerilerini ve bilgilerini geliştirir; duyuşal farkındalıklarını artırarak doğal çevreye yönelik bilinç kazandırır (Inwood, 2003, 2010; Tarr, 2008; Temiz ve Semiz, 2018). Sanat, bilgi üretme ve sorunlara çözüm getirme konusunda güçlü bir potansiyele sahiptir (Curtis vd., 2014). Erken çocukluk döneminde çevreyle ilişkilendirilen sanat etkinlikleri, çocukları problem çözmeye teşvik eder (Kalafati vd., 2024) ve onların sürdürülebilirlikle ilgili kavramları anlamalarına, bunları ifade etmelerine ve sürdürülebilir bir yaşam için adım atmalarına katkı sağlar (Chapman ve O’Gorman, 2022).

Sanat eğitimi, bireyin bilişsel ve duyuşsal ifadelerini yapılandırıp geliştirerek estetik gelişimini de hedefleyen; beynin tüm işlevlerini kapsayan bir süreçtir. Bu eğitim, kişinin estetik yargı alanını geliştirir ve estetik görme becerisiyle farkı ayırt etme gücünü ortaya çıkarır. Estetik algı yoluyla çevreyi tanımlama ve anlamlandırma sonucunda bireyde farkındalık oluşur. Ancak sanat eğitiminin amacı yalnızca sanatçı yetiştirmek değildir; bu, sıkça karşılaşılan bir yanlış anlamadır. Sanat eğitimi, her çocuğu birey olarak ele alır, onu yaratıcılığa yönlendirir ve bilişsel ile duyuşsal gelişim ihtiyaçlarını karşılar. Çocukluktan itibaren estetik algı ve kişilik gelişimini destekleyerek çocuğun iyi, doğru ve güzel olanı seçip ifade edebilmesini sağlar. Ayrıca sanat eğitimi; özgün düşünmeyi, gözlem yapmayı, buluşçuluğu ve kişisel yaklaşımları destekler. Pratik düşünceyi geliştirir, kurgu ve beceriler aracılığıyla sentezleme sürecine katkıda bulunur. Yalnızca sanatsal etkinliklere katılım değil, sanatsal ürünler ve süreçlerle etkileşim de duyguları harekete geçirir ve zihinsel süreçleri canlı tutar. Bu süreç, bilimsel ya da sanatsal alanda fikirleri canlandırma ve bunları araç-gereçlerle ifade edebilme yeteneğini de geliştirir. Abacı’nın (2003:261) belirttiği gibi, “Sanat eğitimi de tıpkı yaşam gibi, çocuğu farklı uyaranlardan yola çıkarak düşüncede öznel bir bütünselliğe ulaştırır. Bu nedenle sanat eğitiminde farklı disiplinlerdeki sanat dallarından yararlanmak ve çocuklara yaratıcı düşüncelerini çeşitli yollarla ifade etme fırsatları sunmak gerekir.”

Erken çocukluk döneminde çevresel sanat etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde çocuk gelişimi uzmanı vazgeçilmez bir role sahiptir. Etkinliklerin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi, öğretim sürecinin temelini oluşturur (Coşkun vd., 2009). Öğretmen; çocukların etkin öğrenme fırsatlarına erişmesini sağlayacak şekilde, içerikten yönteme kadar uzanan bir planlama süreci yürütür, uygulamayı gerçekleştirir ve süreci değerlendirir (Heikka vd., 2022; Sumitra vd., 2020). Bu sürecin etkili bir şekilde yönetilebilmesi için öğretmenin hem konuya ilişkin bilgi ve donanımına sahip olması hem de yeniliklere açık bir yaklaşım sergilemesi gerekmektedir. Bu önemle araştırmanın amacı çocuk gelişimi uzman adaylarının çocuk kitaplarının doğadaki malzemelerle sanat etkinliğine dönüştürülmesi sürecindeki görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla bir devlet üniversite eğitimine devam eden 30 çocuk gelişimi uzman adayının farklı çocuk kitaplarının sanat etkinliklerinde kullanılmasına yönelik görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formuyla alınmış olup çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması olarak belirlenmiştir. Veri analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar kelimeler: Çevresel sanat etkinlikleri, çocuk kitapları, sanat eğitimi.

SEZAI KARAKOÇ'UN DİRİLİŞ TOPLUMU DÜŞÜNCESİNDE BİLİM VE FELSEFE

Öğretmen / Doktorant Fatıma AKSAKAL

aksakalfatima@ogr.iu.edu.tr

Özet

22 Ocak 1933 Diyarbakır/Ergani doğumlu şair ve yazar Sezai Karakoç, son yüzyılda yaşamış çağdaş bir mütefekkir ve medeniyet teorisyenidir. Fikirlerini temellendirdiği diriliş anlayışı çerçevesinde bir medeniyet fikri ortaya koymakla birlikte bu medeniyet anlayışını dini referanslar üzerinden temellendirirken medeniyeti, kurumları özelinde tetkik ederek düşüncelerini oldukça güçlü şekilde tasvir ettiğini görmekteyiz.

Kendisini bir diriliş işçisi olarak tanımlayan Sezai Karakoç'a göre insanlık bir medeniyet bunalımı ve krizi içerisinde. Onu bu krizden ancak ve ancak hakiki bir medeniyet olarak tanımladığı “*Hakikat Medeniyeti*” kurtaracaktır. Diriliş insanı, somut ve dinamik bir metafizikle soyuta açık, suplesli bir fiziği teoride ve pratikte dengeleyen, bozulmuş olan bu dengeyi yeniden kuracak olan, yeni insan, insanlığın yeni prototipidir. Ona göre bilim ruhu, kendini eleştirecek bir güce bile sahip görünmemektedir. İnsanlığın pozitif bilime dalıştan, böylesine bir dalıştan kurtulup kurtulamayacağını sorgulayarak onu ifrata götürmekte çare aramakta bunu gelecek zaman ironilerinden biri olarak görmektedir. Toplumsal mistisizm, sembolizm ve insan ruhu gibi kavramlar diriliş toplumunda bilim açısından ele alınacaktır. Bunun yanında Rönesans atılımının kendi apokalipsinden işaretler vermeğe başladığı günlerin başlamasıyla felsefede metafiziksiz yeni tepkiler belirmeye başladığını dile getiren Karakoç, filozofların hayatın yaşanmaya değer yanını, alın yazısı, kuşku ve korku, yaşam ve umut gibi kavramların felsefe tarihindeki akışını akıl, din ve ruh açısından titiz bir şekilde kritiğini ortaya koymaktadır. Felsefi akımların yerini gittikçe bilimlerin bilimi özelliğine bürünen, bilgi kuramı tipi felsefelerle bıraktığı tespitinde bulunarak felsefenin konusunu ve anlamını Pozitivizm, Bergsonizm vb. akımlar üzerinden yeniden tanımlandığını ve insanın anlam krizinin varoluşçuluk felsefesi ile çözülmeye çalışıldığını vurgulamaktadır.

Sezai Karakoç'un İnsanlığın Dirilişi düşüncesinden hareketle insanlığın içinde bulunduğu medeniyet krizine teklif ettiği Diriliş Toplumu'nda Bilim ve Felsefe dikotomisini etraflıca ele alacağımız bildirimizde maddeye değil ruha üstünlük ve öncelik tanındığında insanlık tarihini yeniden yorumlayacak bilimin buluşlarının insanlığın amacı olarak gören diriliş toplumunun insanlık içerisinde yeni bir sosyal doku oluşturacağını söyleyebiliriz.

Anahtar Sözcükler: Sezai Karakoç, Diriliş, Bilim, Felsefe

SOKAK SANATINDA FOTOĞRAF: JR ESERLERİ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME

Emre Şenel

emresenell.28@gmail.com

Özet

Sokak sanatı, kentsel yaşama geçiş ile anlam kazanmış, insan yaşamına dair ifadeleri görsel kültür bağlamında topluma yansıtarak günümüze dek popülerliğini sürdürmüştür. Sanatçılar, birçok farklı disiplin ile görüşlerini savunabilmek ve tepkilerini yansıtabilmek için sokakları kullanmıştır. Sokak sanatı, farklı teknik ve anlatılarla kentsel yaşamda yer edinmektedir. Bu bağlamda, dünyaca ünlü bir Fransız sokak sanatçısı olan JR, fotoğrafı kullanarak insan hikayelerini sokak sanatı üzerinden anlatmaktadır. JR dünyanın farklı yerlerinde, farklı insanların, devasa siyah beyaz portrelerini kentin duvarlarına asmalarıyla ün kazanmıştır. JR'ı fotoğraf üretimindeki öne çıkan yönü dünyanın farklı yerlerinden farklı insanların portrelerini kullanarak, kamusal alanda izleyicinin pasif tüketici değil aktif katılımcı olduğu bir sanat alanı oluşturmaktır. Bu araştırma ile, sokak sanatında fotoğrafın sanatsal üslubun ve tekniklerinin JR'ın eserleri üzerinden incelenmesi hedeflenmektedir. JR üretime devam eden ve popüler bir sanatçı olması bakımından projelerini ve yaratım süreçlerini, belgesel halinde, kendi web sitesinde aktif bir biçimde yayınlamaktadır. Bu belgesellerden ve verilerden edinilen bilgiler doğrultusunda çalışmanın hazırlanması amaçlanmaktadır. Araştırmadaki güncel veriler, ulusal ve uluslararası düzeyde literatür taraması yapılarak elde edilecektir. Bu araştırma ile, Jr'ın Sokak Sanatı düzeyinde gerçekleştirdiği proje ve performanslar örnek görseller ile sunulurak; Jr ve fotoğraf sanatına yönelik açıklamaların sunulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: JR, Sokak Sanatı, Fotoğraf.

PHOTOGRAPHY IN STREET ART: AN ANALYSIS OF JR WORKS

Emre Şenel

emresenell.28@gmail.com

Abstract

Street art has gained meaning with the transition to urban life and has maintained its popularity until today by reflecting the expressions of human life to society in the context of visual culture. Artists have used the streets to defend their views with many different disciplines and to reflect their reactions. Street art takes place in urban life with different techniques and narratives. In this context, JR, a world-renowned French street artist, uses photography to tell human stories through street art. JR has gained fame by hanging huge black and white portraits of different people on the walls of the city in different parts of the world. The prominent aspect of JR's photography production is to create an art space where the viewer is not a passive consumer but an active participant in the public space by using portraits of different people from different parts of the world. This research aims to analyse the artistic style and techniques of photography in street art through JR's works. JR actively publishes his projects and creation processes in the form of documentaries on his website as a popular artist who continues to produce. It is aimed to prepare the study in line with the information obtained from these documentaries and data. The current data in the research will be obtained through a literature review at national and international level. With this research, Jr's projects and performances at the level of Street Art will be presented with sample visuals; Jr and his photographs will be analysed.

Keywords: JR, Street Art, Photo.

MARINA ABROMAVIC VE 0 RİTİMLE BEDENİN SINIRLARI

Gül AYGÜNEŞ

g.aygunes.design@gmail.com

Özet

Marina ABRAMOVIC, “Body Art” sanat akımının öncülerinden olan bir sanatçıdır. Abramovic, üzerinde 72 nesnenin bulunduğu masanın önünde, bedeninin etkisizliğini sergileme yolunda adımlar atarak, altı saat boyunca hareketsiz durmuştur. Psikoloji vb. birçok farklı disiplini performanslarıyla bir aradalık içerisinde sunan Abramovic bir kültür oluşumuna da yol açmıştır. Bu kültür, ‘Abromovic Kültürü’ olarak da tanımlanabilmektedir. Bu nesnelerden bazıları, bal, şeker ya da gül gibi nesneler zevk çağrışımına sahipken, bıçak, makas, silah gibi nesneler ise; işkence olasılığına işaret eden çağrışımlar taşımakta; bu performans gösterisinde, performansın doğası tamamen izleyicinin elinde olmaktadır. Bir performans yorumuyla hareket eden sanatçı; bedeninin sınırlarını, izleyicide bıraktığı etkiyi bizlere deneyimleyip anlatarak, bedeninin varoluş sınırlarının önemini ortaya koymaktadır. “0 Ritim” ismini de kullandığı performans sanatının öncülerinden olan Marina ABRAMOVIC, beden kavramını; varoluş, beden ve sınırları konularıyla bütünleşik anlatarak, hem teorik hem de pratikte beden kavramı üzerinde yeni çalışmalar sunmuştur. Bir performans sanatçısı olan Marina ABROMAVIC, 40 yılı aşkın bir süredir etkin bir sanatçı olarak, işlerinde performans sanatına dayanan, bedeninin ve aklın sınırlarını incelemeyi amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Marina ABRAMOVIC, 0 Ritim, Performans Sanatı, Bedenin Sınırları, Varoluş

MARINA ABROMAVIC AND THE LIMITS OF THE BODY WITH 0 RHYTHM

Gül AYGÜNEŞ

g.aygunes.design@gmail.com

Abstract

Marina ABRAMOVIC is an artist who is one of the pioneers of the “Body Art” art movement. Abramovic stood motionless for six hours in front of a table with 72 objects on it, taking steps towards exhibiting the ineffectiveness of the body. Abramovic, who presents many different disciplines such as psychology and others together with her performances, has also led to the formation of a culture. This culture can also be defined as the ‘Abromovic Culture’. While some of these objects, such as honey, sugar or roses, have connotations of pleasure, objects such as knives, scissors and guns; carry connotations indicating the possibility of torture; in this performance show, the nature of the performance is completely in the hands of the viewer. The artist, who acts with a performance interpretation; reveals the importance of the body’s existential boundaries by experiencing and telling us about the body’s boundaries and the effect it leaves on the viewer. Marina ABRAMOVIC, who is one of the pioneers of performance art, which she also uses the name “0 Rhythm”, has presented new studies on the concept of the body both theoretically and practically by explaining the body concept in an integrated way with the subjects of existence, body and boundaries. Marina ABROMAVIC, a performance artist, has been an active artist for over 40 years and has aimed to examine the limits of the body and mind in her works based on performance art.

Keywords: Marina ABRAMOVIC, 0 Rhythm, Performance Art, Limits of the Body, Existence

DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMLA CLEAS OLDENBURG ESERLERİNİN MİMARİ YAPILARLA OLAN İLİŞKİSİ

Gürkan Tanrıverdi

gurkantanriverdi.28@gmail.com

ÖZET

Cleas Oldenburg, 1950'li yıllardan sonra ortaya çıkan Pop Art sanat akımı ile beraber ürettiği sıra dışı büyük ölçekli eserleri mimari yapıyla ilişkilendirmektedir. Bu araştırmanın amacı, disiplinlerarası bir yaklaşımla, Oldenburg'un mimarlık ile sanatı nasıl birleştirdiği ve günlük nesnelerin şehirlere peyzaj üzerinden nasıl farklı bir kimlik kazandırdığını göstermektedir. Oldenburg eserleri bu bakımdan incelendiğinde güçlü bir örnek olarak ortaya çıkmaktadır. Oldenburg'un eserleri, incelendiğinde sanat, mimarlık ve kent tasarımı arasındaki güçlü bir ilişki olduğu izlenmektedir. Oldenburg'un heykelleri, yalnızca sanatsal bir obje olarak değil, aynı zamanda mekânı şekillendiren, kullanıcı deneyimini değiştiren ve kentsel kimliği dönüştüren unsurlar olarak görülmektedir. Bununla birlikte, Oldenburg'un eserleri sanat ve mimarlık arasındaki sınırları karmaşık görünmeyen, heykelin de mimari bir unsur olabileceğini göstermektedir. Günlük nesnelerin aşırı ölçeklendirilmesiyle oluşan bu heykeller, hem sanat hem de mimarlık dünyasında mekânın nasıl algılandığına dair farklı sonuçlar sunmaktadır. Bu araştırma Cleas Oldenburg'un eserlerini, mimari ve heykel ilişkisi açısından ele alarak; kentsel yaşam alanlarının estetik dönüşümüne dair bir bakış sunmayı hedeflemektedir. Araştırmada elde edilen veriler, Cleas Oldenburg ve eserlerine yönelik literatür taraması ile yapılacak; çalışma görsel örneklerle desteklenecektir.

Anahtar Kelimeler: Cleas Oldenburg, Mimari, Heykel, Disiplinlerarası Yaklaşım, Peyzaj.

SERAMİK ŞEKİLLENDİRME SÜRECİNDE ÖRGÜ VE DERİ KALIPLAR

Dr. Öğr. Üyesi Emre CAN

emrecanseramik@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, seramik şekillendirme sürecinde örgü ve deri kalıpların rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Seramik, tarih boyunca hem estetik hem de işlevsel değerler taşıyan bir malzeme olarak kullanılmıştır. İlk dönemlerde gündelik eşyalar için tercih edilen seramik, zamanla sanatsal bir ifade aracı haline gelmiştir. Bu değişim, şekillendirme tekniklerinin çeşitlenmesiyle mümkün olmuştur. Örgü kalıplar, doğal veya sentetik ipliklerin belirli desenler halinde örülmesiyle elde edilen yapılar olup, seramik yüzeylerinde zengin dokular ve desenler yaratma potansiyeline sahiptir. Esnek yapıları sayesinde farklı formlara adapte edilebilen bu kalıplar, su emme özellikleri sayesinde sanatçılara geniş bir tasarım yelpazesi sunmaktadır. Deri kalıplar ise, daha karmaşık ve detaylı formlar elde edilmesine olanak tanır. Derinin esnekliği, karmaşık şekiller yaratmaya ve yüzey detaylarını zenginleştirmeye yardımcı olur. Ayrıca derinin dikilebilir olması farklı formların oluşturulmasına da imkân tanımaktadır. Bu nedenle, deri kalıplar seramik biçimlendirme sürecinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, örgü ve deri kalıpların seramik tasarımındaki uygulamalarını ve etkilerini araştırırken, sanatçılar tarafından kullanılan çeşitli teknikleri de örneklerle incelemektedir. Yapılan literatür taraması ve örnek uygulamalar üzerinden elde edilen analizler, her iki kalıp türünün avantajları ve dezavantajlarını ortaya koymaktadır. Bu kalıpların kullanımı, seramik sanatında yenilikçi yaklaşımların gelişmesine katkı sağlamakta ve sanatçılara yaratıcı bir ifade alanı sunmaktadır. Sonuç olarak, örgü ve deri kalıplar, seramik şekillendirme sürecinde çağdaş seramik sanatının zenginleşmesine olanak tanımaktadır. Bu çalışma, seramik şekillendirme sürecinde bu tekniklerin sağladığı yeniliklerin önemini vurgulamakta ve sanatçı örnekleri üzerinden yöntemin seramik sanatına sağladığı etkiyi incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Deri Kalıp, Örgü Kalıp, Tekstil, Seramik Şekillendirme

YAYIN GRAFİĞİ TASARIMI ÜRÜNÜ OLARAK GELENEKSELDEN ÇAĞDAŞA KİTAP KAPAĞI TASARIMININ TİPOGRAFİK BAĞLAMDA DÖNÜŞÜMÜ

Özlem Yıldırım

ozeeley61@gmail.com

Özet

Yayın grafiği tasarımı ürünü olarak kitap kapağı tasarımlarında tipografinin işlevi sadece metinsel bir etken değil, aynı zamanda görsel iletişimi sağlamak amacıyla da kullanılan bir araçtır. Bu araştırmada, geleneksel bağlamda kitap kapağı tasarımlarının metnin bilgi iletme işlevini, çağdaş tasarımlarda duygusal ve estetik bir görsel ileti aracına dönüştürmesini incelemektedir. Araştırmanın örnekleminde, Can Yayınları ve Notes Kitap Yayınevi kitaplarının kapak tasarımları üzerinden yapılan incelemelerde, tipografinin işlev, biçim, form ve kompozisyon bakımından geçirdiği dönüşüm açıklanmaktadır. Tipografinin biçimsel çeşitliliği ve kompozisyonun anlatım gücü, kitap kapağı tasarımında çağdaş bir görsel kimlik oluşturmak ve okuyucu algısını doğrudan etkilemek için kullanılmaktadır. Bu bağlamda, kitap kapağı tasarımının tarihsel gelişimi, grafik tasarımın dönüşümü ve yayın tasarımındaki değişen estetik algı hissi ve beklentiler değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında, ilgili alan yazın kaynakları taranmış olup; nitel araştırma bağlamında betimsel olarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yayın grafiği, Tipografi, Kitap Kapağı Tasarımı.

TRANSFORMATION OF BOOK COVER DESIGN FROM TRADITIONAL TO CONTEMPORARY BOOK COVER DESIGN IN TYPOGRAPHIC CONTEXT AS A PRODUCT OF PUBLICATION GRAPHIC DESIGN

Özlem Yıldırım

ozeeley61@gmail.com

Abstract

The function of typography in book cover designs as a product of publication graphic design is not only a textual factor, but also a tool used for visual communication. This research examines how book cover designs in the traditional context transform the informational function of text into an emotional and aesthetic visual communication tool in contemporary designs. In the sample of the research, the transformation of typography in terms of function, form, form and composition is explained in the examinations made on the cover designs of the books of Can Publishing and Notes Kitap Publishing. The formal diversity of typography and the expressive power of composition are used in book cover design to create a contemporary visual identity and to directly influence reader perception. In this context, the historical development of book cover design, the transformation of graphic design and the changing sense of aesthetic perception and expectations in publication design are evaluated. Within the scope of the research, relevant literature sources were reviewed and analyzed descriptively in the context of qualitative research.

Keywords: Publication graphics, Typography, Book Cover Design.

HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA YENİ EKLENEN BİLİM, TEKNOLOJİ VE SANAT ÖĞRENME ALANINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Sinan ARI

sinanari@bayburt.edu.tr

Özet

2024 yılında Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde güncellenen Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı, öğrencilere bütüncül bir bakış açısı kazandırmayı ve onları çok yönlü bireyler olarak yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bu güncelleme ile Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programına “Bilim, Teknoloji ve Sanat” adında yeni bir öğrenme alanı eklenmiştir. Bu araştırma söz konusu bu yeniliğin sınıf öğretmenleri tarafından nasıl karşılandığını ve konu ile ilgili görüşlerini ortaya koymak amacı ile tasarlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile yürütülmüştür. Bunun için ilkokul 1. sınıf öğretmenleri ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiş ve veriler betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Katılımcı öğretmenlerin görüşlerinden ortaya çıkan bulgulara göre sınıf öğretmenleri programa yeni eklenen bu öğrenme alanını oldukça yerinde bulduklarını, önceki programlara göre yapılan bu yenilikle bu konuların daha detaylı işlenebileceğini ve içeriğin günümüz öğrencilerinde karşılık bulacağını, ilgilerini çekeceğini düşündüklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte öğrenme alanında yer bulan STEAM etkinlikleri, öğrencilerin ilgilerini çekememe gibi hususlarda endişeleri olduğu da görülmüştür. Araştırma sonunda daha geniş katılımcılarla farklı araştırmaların yapılması, nicel araştırmalarla nitel araştırmaların desteklenmesi önerilmiştir. Ayrıca bu öğrenme alanının son öğrenme alanı olması nedeni ile henüz işlenmediği için bir de öğretmenlerin bu öğrenme alanını işledikten sonraki görüşlerine yönelik araştırmalar yapılabileceği önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Hayat bilgisi, bilim, teknoloji, sanat ilkokul

İÇ MİMARLIKTAKİ SONSUZ TASARIM SÜRECİ: BİTMİYEN YAPILAR VE “LA SAGRADA FAMİLLIA” ÖRNEĞİ

Esra AKYAZI KALAFAT

esraakyazi82@gmail.com

Özet

Bu çalışma, iç mimarlıkta tasarım sürecinin tamamlanabilir bir üretimi değil; zamana, teknolojiye, kültürel dönüşümlere ve kullanıcı deneyimine bağlı olarak sürekli evrilen, çok katmanlı ve dinamik bir düşünsel süreç olduğunu savunmaktadır. Bildiride, nitel araştırma yöntemi çerçevesinde literatür taraması ve örnek olay incelemesi teknikleri birlikte kullanılmış; Antoni Gaudí'nin halen yapımı süren La Sagrada Família yapısı üzerinden "bitmeyen yapı" metaforu irdelenmiştir. Yapının inşa süreci yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda kavramsal ve estetik düzeyde de süreklilik arz eden bir dönüşüm pratiği olarak değerlendirilmiştir. Gaudí'nin doğadan ilham alan organik tasarım yaklaşımı, mekânın yaşayan bir organizma gibi sürekli yeniden yorumlanmasını sağlamıştır. Bu durum, iç mimarlıkta tasarımın doğrusal ve nihai bir sonuç üretme hedefinden çok, rizomatik bir yapı içerisinde dallanarak gelişen, açık uçlu bir süreç olduğunu göstermektedir. Ayrıca yapının çağdaş dijital teknolojilerle yeniden inşa edilmesi, iç mimarlıkta geçmişle geleceğin, zanaatkarlıkla algoritmik tasarımın nasıl iç içe geçtiğine dair güncel bir okuma sunmaktadır. Bu bağlamda, iç mimarlıkta "tamamlanmamışlık" bir eksiklik değil; sürekli dönüşen, kullanıcıyı yeniden konumlandıran ve mekânı yaşayan bir varlık haline getiren yaratıcı bir potansiyel olarak ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İç Mimarlık, Tasarım Süreci, Antoni Gaudí, La Sagrada Família, Kavramsal Tasarım.

YEREL YÖNETİMLERİN INSTAGRAM KULLANIMI: MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE İLÇE BELEDİYELER ÖRNEĞİ

Nuray SAĞIŞAN, Doç. Dr. Nurcan YILMAZ

nuraysagisan1@gmail.com, nurcan.gunay@inonu.edu.tr

Özet

Dijitalleşmenin giderek hız kazandığı günümüzde, sosyal medya uygulamaları ve ağları bireyler ve kurumlar arasındaki iletişimi dönüştürmüş; bu mecralar, kamu kurumları için de stratejik birer iletişim aracı hâline gelmiştir. Belediyeler de bu dönüşüme uyum sağlayarak vatandaşlarla doğrudan iletişim kurmak, kamu hizmetleri hakkında bilgilendirme yapmak, kurumsal imajlarını güçlendirmek ve toplumsal katılımı artırmak amacıyla sosyal medya platformlarını etkin bir şekilde kullanmaya başlamıştır. Dijital medya kullanımı sayesinde belediyeler, hizmet ve politikalarını kamuoyuna duyurabilmekte; vatandaşlar ise bilgi edinmenin yanı sıra talep, öneri ve şikâyetlerini daha hızlı bir biçimde iletebilmektedir. Bu bağlamda, belediyelerin sosyal medya ağlarını nasıl kullandıklarının incelenmesi, yerel yönetim iletişimi açısından önemli veriler sunmaktadır. Bu doğrultuda yürütülen çalışmada, Malatya Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyelerinin Instagram platformunu nasıl kullandıkları nicel içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma kapsamında, 1 Eylül – 30 Kasım 2024 tarihleri arasında belediyelere ait resmi Instagram hesaplarında paylaşılan gönderiler; içerik türleri, paylaşım sıklıkları ve kullanıcı etkileşimi (takipçi sayısı, beğeni ve yorum) bakımından analiz edilmiştir. Aydın (2024) ve Yaman (2018)'in çalışmalarındaki kodlama cetvelinden yararlanılarak oluşturulan kodlama cetveli çerçevesinde gönderiler değerlendirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda, belediyelerin en çok hizmet, bilgilendirme ile kültür, sanat ve spor kategorilerinde paylaşımlar yaptığı tespit edilmiştir. Paylaşım sıklığı açısından ilk sırada Malatya Büyükşehir Belediyesi yer alırken, onu sırasıyla Yeşilyurt ve Battalgazi Belediyeleri izlemiştir. Kullanıcı etkileşimi açısından ise (takipçi sayısı, beğeni ve yorum) Malatya Büyükşehir Belediyesi en yüksek etkileşimi sağlarken, ilçe belediyeleri arasında Yeşilyurt Belediyesi dikkat çekmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, Malatya Büyükşehir Belediyesi ile Yeşilyurt ve Battalgazi Belediyeleri'nin Instagram'ı aktif bir biçimde kullandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Sosyal Ağ Kullanımı, Belediyeler, Nicel İçerik Analizi

YEREL YÖNETİMLERİN INSTAGRAM KULLANIMI: MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ VE İLÇE BELEDİYELER ÖRNEĞİ

Nuray SAĞIŞAN, Doç. Dr. Nurcan YILMAZ

nuraysagisan1@gmail.com, nurcan.gunay@inonu.edu.tr

Özet

Dijitalleşmenin giderek hız kazandığı günümüzde, sosyal medya uygulamaları ve ağları bireyler ve kurumlar arasındaki iletişimi dönüştürmüş; bu mecralar, kamu kurumları için de stratejik birer iletişim aracı hâline gelmiştir. Belediyeler de bu dönüşüme uyum sağlayarak vatandaşlarla doğrudan iletişim kurmak, kamu hizmetleri hakkında bilgilendirme yapmak, kurumsal imajlarını güçlendirmek ve toplumsal katılımı artırmak amacıyla sosyal medya platformlarını etkin bir şekilde kullanmaya başlamıştır. Dijital medya kullanımı sayesinde belediyeler, hizmet ve politikalarını kamuoyuna duyurabilmekte; vatandaşlar ise bilgi edinmenin yanı sıra talep, öneri ve şikâyetlerini daha hızlı bir biçimde iletebilmektedir. Bu bağlamda, belediyelerin sosyal medya ağlarını nasıl kullandıklarının incelenmesi, yerel yönetim iletişimi açısından önemli veriler sunmaktadır. Bu doğrultuda yürütülen çalışmada, Malatya Büyükşehir Belediyesi ile ilçe belediyelerinin Instagram platformunu nasıl kullandıkları nicel içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırma kapsamında, 1 Eylül – 30 Kasım 2024 tarihleri arasında belediyelere ait resmi Instagram hesaplarında paylaşılan gönderiler; içerik türleri, paylaşım sıklıkları ve kullanıcı etkileşimi (takipçi sayısı, beğeni ve yorum) bakımından analiz edilmiştir. Aydın (2024) ve Yaman (2018)'in çalışmalarındaki kodlama cetvelinden yararlanılarak oluşturulan kodlama cetveli çerçevesinde gönderiler değerlendirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda, belediyelerin en çok hizmet, bilgilendirme ile kültür, sanat ve spor kategorilerinde paylaşımlar yaptığı tespit edilmiştir. Paylaşım sıklığı açısından ilk sırada Malatya Büyükşehir Belediyesi yer alırken, onu sırasıyla Yeşilyurt ve Battalgazi Belediyeleri izlemiştir. Kullanıcı etkileşimi açısından ise (takipçi sayısı, beğeni ve yorum) Malatya Büyükşehir Belediyesi en yüksek etkileşimi sağlarken, ilçe belediyeleri arasında Yeşilyurt Belediyesi dikkat çekmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, Malatya Büyükşehir Belediyesi ile Yeşilyurt ve Battalgazi Belediyeleri'nin Instagram'ı aktif bir biçimde kullandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Sosyal Ağ Kullanımı, Belediyeler, Nicel İçerik Analizi

TÜRK BASKİRESİM SANATINDA ANADOLU KÜLTÜRÜNÜN İZLERİNİ TAŞIYAN BASKİRESİMLER*

Öğr. Gör. Dr. Rabiha ARSLAN YILDIRIM, Prof. Dr. Ayça ALPER AKÇAY,

Prof. Dr. Ali Osman ALAKUŞ

rabihaarslan@gmail.com, ayca.alper@atauni.edu.tr, aolakus@gmail.com

Özet

Tarihi mağara dönemine kadar tarihlendirilen baskiresim sanatı, geçmişten günümüze geleneksel anlamda batı sanatında olduğu gibi Türk baskiresim sanatında da önemli bir yere gelmiştir. Türk baskiresim sanatçıları litografi, gravür, ağaç ve linol gibi geleneksel baskı tekniklerini eser üretimlerinde tercih etmişlerdir. Baskiresim eserlerinde konu olarak Anadolu insanını ve kültürünü yansıtan sahnelerde beden imgesini dışavurumcu ve toplumsal gerçekçi bir dille ele almışlardır. Bu bağlamda çalışmanın kapsamını, Türk baskiresim sanatında beden imgesinin konu olarak ele alındığı, Anadolu insanı ve kültürünü yansıtan baskiresim çalışmaları oluşturmaktadır.

Bu çalışmada, Türk baskiresim sanatında, geçmişten günümüze pek çok sanat disiplinine konu olan beden imgesinin ele alınış biçimleri bazı sanatçıların eserleri üzerinden incelenmesi amaçlanmıştır. Yöntem olarak, nitel araştırma kapsamında veri toplama tekniği belgesel tarama modeli kullanılmıştır. Bulgular; Türk baskiresim sanatında Anadolu insanını ve kültürünü yansıtan baskiresimler üreten Bedri Rahmi Eyüboğlu, Turgut Zaim, Nevzat Akoral, Mustafa Aslier ve Mürşide İcmeli'nin eserleri incelenmiştir.

Sonuç olarak, Türk baskiresim sanatında beden imgesinin sanatçıların eserlerinin başlıca konusunu oluşturduğu gözlenmiştir. İncelenen baskiresim eserlerde, sanatçıların beden imgesini, Anadolu insanı ve kültürünü yansıtan dışavurumcu bir anlayış ve toplumsal gerçekçi bir ifade biçimi ile yorumladıkları saptanmıştır. Sanatçıların baskiresim tekniklerinden litografi ve gravür baskı tekniklerini kullanarak yaptıkları eserlerinde beden imgesini, daha gerçekçi ve çizgisel bir üslup ile sergiledikleri görülmektedir. Yanı sıra, ağaç ve linol baskı teknikleri ile yapmış oldukları baskiresimlerde ise ekspresyonist bir dil kullanarak yorumladıkları gözlenmiştir. XX. yüzyıla kadar baskiresim alanında eserler üreten sanatçıların, beden imgesini geleneksel baskiresim tekniklerini kullanarak kendi ifade biçimlerini ortaya koymuşlardır. Türk baskiresim sanatının çağdaşlaşması sürecinde, yaşanan teknolojik gelişmelerin de önemli katkıları olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Baskiresim, Beden, Türk Baskiresim Sanatı, Anadolu Kültürü.

*Bu çalışma, Prof. Dr. Ayça ALPER AKÇAY ve Prof. Dr. Ali Osman ALAKUŞ danışmanlığında Rabiha ARSLAN YILDIRIM'ın hazırladığı "Baskiresim Sanatında Beden İmgesi" adlı Sanatta Yeterlik tezinden üretilmiştir.

TÜRK SİNEMASINDA (YEŞİLÇAM) MÜZİKAL DEVRİM: 1950-1960 DÖNEMİ

Mustafa Baran, Prof. Cemal Yurga
mustibaran2184@gmail.com, cemal.yurga@inonu.edu.tr

Özet

1950-1960 dönemi Yeşilçam sineması, Türk sinema tarihinde hem sanatsal hem de kültürel açıdan önemli bir dönemi ifade etmektedir. Bu yıllar, Türkiye'nin modernleşme ve kentleşme süreçlerinin hız kazandığı, toplumsal ve kültürel dönüşümlerin sinema gibi popüler sanat dallarına güçlü bir şekilde yansıdığı bir dönemdir. Yeşilçam sineması, melodram, komedi ve tarihi filmlerle olduğu kadar müzikal türüyle de dikkat çekmiş; bu tür, dönemin toplumsal dinamiklerini, kültürel kimliğini ve estetik anlayışını yansıtan bir araç haline gelmiştir.

Yeşilçam müzikalleri, Batı sinemasından, özellikle Hollywood müzikallerinden etkilenmiş; ancak Türk Sanat Müziği, halk müziği ve dönemin popüler şarkılarının güçlü bir şekilde kullanılmasıyla özgün bir yapıya kavuşmuştur. Zeki Müren, Emel Sayın, Müzeyyen Senar gibi sanatçılar, müzikal filmlerde hem şarkıcı hem de oyuncu olarak yer alarak, bu türün popülerleşmesine büyük katkı sağlamıştır. Bu filmlerde, melodram unsurları ve müzikal sahneler bir araya gelerek izleyici üzerinde güçlü bir duygusal etki yaratmış; aşk, ayrılık ve özlem gibi temalar, müziğin duygusal gücüyle desteklenmiştir.

Teknolojik gelişmeler, bu dönemde Yeşilçam müzikallerinin estetik ve işitsel değerini artırmıştır. Ses teknolojilerindeki iyileşmeler, müzik ve dans sahnelerinin etkileyiciliğini artırmış; renkli film teknolojisinin kullanılmaya başlanması, müzikal türün görselliğini zenginleştirmiştir. Ancak bütçe ve altyapı kısıtlamaları, bu türün uluslararası standartlara ulaşmasını sınırlamış ve daha sade bir sinema anlayışının benimsenmesine neden olmuştur.

Yeşilçam müzikalleri, aynı zamanda dönemin toplumsal dönüşümlerini ve kültürel çatışmalarını ele alan bir sinema dili oluşturmuştur. Kırsaldan kente göç, modernleşme ve geleneksel değerlerin korunması gibi konular, halk müziği ile Batı müziği unsurlarının bir araya geldiği hikâyelerle beyaz perdeye yansıtılmıştır. Bu filmler, Türk toplumunun modernleşme çabaları ile geleneksel kimliği arasındaki dengeyi vurgulamış ve izleyiciye hem nostaljik hem de modern bir sinema deneyimi sunmuştur.

Bugün, 1950-1960 dönemi Yeşilçam müzikalleri, Türk sinema tarihinin unutulmaz bir mirası olarak görülmektedir. Bu filmler, yalnızca sinema sanatına değil, aynı zamanda Türk toplumunun kültürel belleğine de önemli katkılarda bulunmuştur. Ancak, modern Türk sinemasında müzikal türünün eski popüleritesini yitirdiği ve yeni nesiller için daha az bilinir hale geldiği görülmektedir. Gelecekte, Yeşilçam müzikallerinin estetik ve kültürel değerlerini yeniden keşfetmek, bu mirası hem korumak hem de modern sinema anlayışıyla harmanlamak açısından büyük bir fırsat sunmaktadır.

Bu çalışmada, Yeşilçam müzikallerinin Batı etkileri, yerel kültürel özellikleri, melodramla olan bağı, toplumsal değişimlere yansımaları ve teknolojik yeniliklerle olan ilişkisi detaylı bir şekilde ele alınmıştır. 1950-1960 dönemi Yeşilçam müzikalleri, Türk sinemasının sanatsal ve tematik çeşitliliğini ortaya koyan önemli bir dönem olarak değerlendirilmeli ve bu alandaki çalışmalar derinleştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yeşilçam Müzikalleri, 1950-1960 Dönemi, Türk Sanat Müziği, Melodram, Sinema ve Toplum

PORTRE RESMİNDE KİŞİLİK ANALİZİNİN YAPILMASINDA FİZYONOMİ BİLİM DALININ KULLANIMI

Öğretim Görevlisi Dr. Hatice ÖZKAN

haticozkan@hotmail.com

Özet

Fizyonomi, insanın kimliğinin görsel olarak tanımlanabileceği, fiziksel ve içsel yapısının çözümlenebileceği bir alandır. Fizyonomi üzerine Aristoteles’le başlayan süreç 19 yüzyılda daha işlevsel bir düzleme taşınmış, fizyonomik ifadeyi çözümlmek için birçok süreçler ortaya konmuştur. Fizyonomi ayrıca portre ressamı için özel bir karakteri, kişiliği, ifadeyi ve yansıtılan mizacı tanımladığı için her dönem önemli olmuştur. Her dönemde portre ressamı tarafından insan yüzünün betimlenmesi ve sanatçı tarafından yansıtılan fiziksel özellikler ve duygusal ifadeler yoğun bir merak ve araştırma konusu olmuştur.

Çok eski dönemlerden başlayarak, bilginler insanın yüz yapısı karakteri ile fizyonomi arasında bir ilişki kurmaya çalışmıştır. Bu bağlamda sanat eserlerinde betimlenen imgeler aracılığıyla fizyonomi bilimi aracılığıyla çözümlenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda araştırmanın amacı, portre resminde kişilik analizinin yapılmasında fizyonomi bilim dalının kullanımının araştırılmasıdır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden literatür tarama ve eser analizi yöntemlerinden yararlanılmıştır. Fizyonominin, özel bir karakteri olan ve kişiliği, mizacı dışa vuran yüz çizgileri bütünü ve yüzün sözlüğü olarak tanımlanabildiği, sanatta fizyonomik ifadenin belirlenmesinde ve yaratımında, farklı zamanlarda yaşamış sanatçıların farklı kaygılarla hareket ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kişilik Analizi, Yüz İfadesi, Fizyonomi, Portre Resmi.

YAPAY ZEKA DESTEKLİ DİJİTAL SANATTA FİZİKSEL DOKULARIN SİMÜLASYONU: GERÇEKLİK ALGISI VE ESTETİK DENEYİMİN YENİDEN İNŞASI

Doktorant Yasemin DEDEOĞLU, Dr.Öğr.Üyesi Şerafettin DEDEOĞLU
ysmndedeoglu@gmail.com

Özet

Dijital sanatta yapay zeka, sanat üretim süreçlerini dönüştürerek, sanatçıların yaratıcı potansiyellerini genişletmekte ve izleyicilere daha etkileşimli deneyimler sunmaktadır. Yapay zeka teknolojisi, algoritmalar aracılığıyla yeni estetik formlar ve içerikler üretirken, sanatın doğasına dair soruları yeniden gündeme getirmektedir. Bu süreç, izleyicilerin fiziksel sanat eserlerine attıkları dokunsal ve maddi özellikleri deneyimlemelerini sağlarken, aynı zamanda dijital sanatın özgünlüğünü sorgulamaya yönlendirmektedir. Böylece, yapay zeka destekli simülasyonlar, yeni katmanlar oluşturarak, estetik kullanımın derinliğini artırmaktadır.

Çalışma, dijital sanat uygulamalarında yapay zekanın rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, fiziksel dokuların simülasyonu ile gerçeklik algısının nasıl değiştiği ve bu değişimin estetik deneyim üzerindeki etkileri araştırılmaktadır. Çalışmanın yöntemi, yapay zeka algoritmalarının kullanımıyla oluşturulan dijital eserlerin betimsel analizini içermektedir. Elde edilen veriler sanat kuramcılarının görüşleri ışığında değerlendirilmiştir. Yapay zekâ ile üretilen dijital sanat örnekleri, bu kuramsal bağlam içerisinde estetik ve kavramsal açıdan değerlendirilmiştir. Bulgular, yapay zekanın fiziksel dokuların simülasyonunda sağladığı yenilikçi yaklaşımları ve bu yaklaşımların izleyicinin estetik tecrübesini nasıl dönüştürdüğünü ortaya koymayı hedeflemektedir. Yapay zekâ destekli dijital sanat, fiziksel izlerin taklidini gerçekleştirerek görsel dokunsallık hissi yaratmaktadır. Böylece, dijital sanat kendi özgün estetik dilini geliştirerek geleneksel sanat ile olan ilişkisini yeniden tanımlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital sanat, Yapay zekâ, Fiziksel izler, Haptik algı, Simülasyon

NOMABAR'IN PORTRE TASARIMLARINDA RENK KULLANIMI

Dr. Yasemin UZUN

yaseminuzun61@hotmail.com

Özet

Bu çalışma, grafik tasarımcı Noma Bar'ın portre tasarımlarında kullandığı renklerin iletişimsel ve sembolik işlevlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Noma Bar, minimalist bir yaklaşım benimseyerek negatif alan ve sadeleştirilmiş renk paletleri kullanır. Renkler, tasarımlarında yalnızca estetik değil, aynı zamanda derin anlamlar ve duygusal katmanlar taşımaktadır. Bu çalışma, Noma Bar'ın renk seçimleri ile portrelerdeki figürlerin kimliklerini ve toplumsal bağlamlarını nasıl güçlendirdiğini analiz etmeyi hedeflemektedir. Çalışmada kullanılan yöntem, Noma Bar'ın portrelerinden Michael Jackson, Charlie Chaplin, Vladimir Putin, Taylor Swift ve Adolf Hitler gibi ünlü figürlerin portrelerini incelemeyi içerir. Bu portrelerdeki renk paletleri, psikolojik, sembolik ve kültürel anlamlar açısından çözülerek her rengin figürlerle ilişkisi ele alınmıştır. İlgili renklerin portrelerdeki kullanım sıklığı ve anlam yoğunluğu analiz edilmiştir. Sonuçlar, Noma Bar'ın portrelerinde siyah, beyaz, kırmızı, mavi, sarı ve altın sarısı gibi renklerin sıkça kullanıldığını ortaya koymaktadır. Siyah ve beyaz, figürlerin gizemli ve güçlü yönlerini simgelerken, kırmızı, tutku ve enerjiyi temsil etmektedir. Mavi, genellikle soğukluk ve ciddiyet ifade ederken, sarı ise pozitif enerji ve dinamizm ile ilişkilidir. Altın sarısı ve metalik tonlar, lüks ve başarıyı simgeler. Bu renklerin sadeleştirilmiş kullanımı, izleyicinin figürlere dair duygusal ve kültürel anlamları derinlemesine hissetmesini sağlamaktadır.

Bu çalışma, Noma Bar'ın tasarımlarında renklerin sadece estetik unsurlar olmadığını, aynı zamanda figürlerin kimlikleri, toplumsal rollerini ve kültürel bağlamlarını görsel bir dil aracılığıyla iletişimsel ve sembolik bir şekilde ifade ettiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Noma Bar, Tasarımda renk, Renk, Grafik tasarım, Görsel iletişim.

SPORCULARDAKİ KAYGI VE STRES BOZUKLUKLARINA YÖNELİK BİR TERAPÖTİK UYGULAMA OLARAK ASMR

Öğr. Gör. Ümit ÖZ, Prof. Dr. Ali ÖZKAN
umiitoz@gmail.com

Özet

Spor bilimleri alanında, anksiyete bozuklukları, özellikle büyük turnuvalara, şampiyonalara, müsabakalara hazırlık ve gerçekleşme gibi kritik aşamalarda, atletik performans için önemli engeller olarak kabul edilmektedir. Araştırmalar, sporcuların sıklıkla yüksek stres ve kaygı yaşadıklarını, bunun da hem zihinsel sağlıklarını hem de performans etkinliklerini olumsuz etkileyebileceğini göstermiştir. Yaygın anksiyete bozukluğu, obsesif-kompulsif bozukluk ve sosyal fobi gibi durumları kapsayan anksiyete bozukluklarının sporcular üzerinde çeşitli etkileri olduğu gösterilmiş olup, elit sporcular arasında ruh sağlığı semptomlarının yaygınlığı rapor edilmiştir. Bu nedenle, bu ruh sağlığı endişelerini ele almak çok önemlidir ve terapötik müdahaleler, sporcuların yüksek stresli durumlarda psikolojik dayanıklılıklarını artırmak için antrenman rejimlerine giderek daha fazla entegre edilmektedir.

Otonom Duyusal Meridyen Tepkisi (ASMR), bu bağlamda potansiyel bir stres giderici müdahale olarak ilgi görmeye başlayan bir fenomendir. Çok sayıda çalışma, ASMR'nin kaygı ve stres yaşayan sporculara fayda sağlayabilecek derin rahatlama tepkileri ortaya çıkarma kapasitesini vurgulamıştır. ASMR, gelişmiş duygusal düzenleme ve stres azaltma ile ilişkilendirilen farkındalık uygulamalarına benzer şekilde sakinleştirici hisler üretmek için işitsel ve görsel uyarıları harekete geçirir. Bu durum, özellikle yoğun antrenman, müsabaka veya rekabet dönemlerinde ASMR'nin zihinsel sağlık koruma stratejilerine dahil edilmesinden fayda sağlayabilecek rekabetçi sporcularda kaygıyı düzenlemek için umut verici bir yol önermektedir.

Bu çalışma, sporcularda stresin azaltılması için terapötik bir müdahale olarak ASMR'nin etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Çeşitli spor disiplinlerinden iyi tanımlanmış bir grup sporcuyla içeren deneysel bir uygulama yürütülmesi ve ASMR ile etkileşime girenlerin, girmeyen bir kontrol grubuyla karşılaştırılması planlanmaktadır. Müdahale sonrası yapılandırılmış görüşmeler yoluyla sporcuların deneyimlerini ve başa çıkma stratejilerini değerlendirerek, ASMR'nin stres algılarını ve genel ruh sağlığını değiştirmedeki etkinliğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Hipotez, ASMR grubunun ASMR olmayan meslektaşlarına kıyasla önemli ölçüde daha düşük durumluk kaygı seviyeleri ve gelişmiş başa çıkma mekanizmaları bildireceği ve bu yeni terapötik uygulamanın atletik performansı artırmadaki potansiyel faydalarını vurgulayacağı yönündedir.

Bu çalışmadan elde edilen bulgular, özellikle yoğun rekabet ve sıkı antrenman programları ile karakterize edilen yüksek stresli ortamlarda sporculara özel ruh sağlığı müdahalelerinde ASMR'nin etkinliğine dair kanıt sağlayarak spor psikolojisi için geniş kapsamlı sonuçlar doğurabilir. Bu tür veriler, ASMR'nin spor bilimi alanında meşru bir terapötik teknik olarak daha geniş kabul görmesinin önünü açabilir ve nihayetinde ruh sağlığı sonuçlarının ve atletik performansın iyileştirilmesine katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu, Stres, Kaygı, Terapötik Uygulama, ASMR.

PIERRE BOURDIEU PERSPEKTİFİNDEN *THE MENU* FİLMİNİN ANALİZİ

Dr. Serpil Karaaslan

serpilkaraaslan@gmail.com

Özet

Son yıllarda sinemada özellikle üst sınıfların yaşam tarzlarını odağa alarak kapitalizmdeki sınıfsal eşitsizliklere odaklanan hikayelerde bir artış göz çarpmaktadır. Bu gelişme, servetin az sayıda kişinin ve şirketin elinde her geçen gün daha çok toplandığı çağdaş kapitalizmde toplumsal eşitsizliklere yönelik artan farkındalığın sanata bir yansıması olarak yorumlanabilir. Mark Mylod tarafından yönetilen 2022 tarihli *The Menu* filmi de sınıfsal hiyerarşiye odaklanan hicivsel bir gerilim filmidir. Film kısaca zengin bir özel konuk grubunun dünyaca ünlü bir şefin seçkin ve abartılı yeni menüsünü denemek için onun تنها adasını ziyaret ederek rahatsız edici sürprizlere maruz kaldığı bir hikâyeye dayanmaktadır. Her ne kadar sanatsal niteliği tartışmalı olsa da *The Menu* filmi sıradan bir gerilim filminin ötesine taşıyan da yemek konusunu sosyolojik bir bağlama oturtuyor oluşu, üst sınıfları yeme alışkanlıkları üzerinden hicvediyor oluşudur. Gündelik yaşam pratiği olarak yemek yeme, fizyolojik ihtiyaçların karşılanmasından fazlasını ifade etmektedir. Sosyal ilişkilere uzanan bir iletişim, toplumsal aidiyet ve kimliği oluşturmada sembolik bir eylemi ifade etmektedir.

Aslında sanat, müzik vb. gibi tüketimi gibi yemek tercihleri de sosyal sınıfla yakından ilişkilidir. 1960'lar/70'ler Fransa'sındaki sınıf ve yaşam tarzları üzerine yazdığı çalışması *Distinction* (Ayrım) (1984) eserinde Pierre Bourdieu de, toplumsal eşitsizliğin yeniden üretiminin salt ekonomik sermayeden daha fazlasını içerdiği sonucuna varmaktadır. Bourdieu eserinde yaygın kanının aksine beğenin- sahip olduğumuz kültürel tercihlerin- sosyal sınıfın temel göstergeleriyle yakından ilişkili olduğunu göstermekte ve bir strateji ve rekabet aracı olduğunu ileri sürmektedir. Yemek, sanat, müzik veya stilde olsun, 'üstün' beğeni- meşru kültür- belirli bireylerin doğuştan gelen üstünlüğü meselesi olmayıp belirgin bir toplumsal mantığı izlemektedir. Yeme tercihleri, sınıf temelli tüketimi yapılandıran genel bir sistemin tezahürlerinden biridir. Buna dayanarak, bu çalışma da *The Menu* filmi beğenin bir ifadesini oluşturan kültürel sermaye ve onunla yakından ilişkili habitus ve alan kavramlarını merkeze alarak Bourdieu'nun sınıf kavramı bağlamında analiz etmektedir.

Anahtar Sözcükler: *The Menu*, Bourdieu, yemek, kültürel sermaye, alan, habitus, beğeni

BASTIRILMIŞ ANİMA VE ANİMUS PERFORMANSI BAĞLAMINDA “NOİR ERKEKLİK”: SHERLOCK HOLMES

Prof. Dr. Aslı YURDİGÜL, Erdinç YAYA

yayaerdinc@gmail.com

Özet

Sinemanın ilk dönemlerinden beri toplumsal dinamikler, bireysel yabancılaşma ve ahlaki sınırların silikleşmesi gibi belirsizlikler, karakterin yapısında çok katmanlı ve daha derinlikli anlatılar doğurmuştur. Amerikan sinemasında gelişen kara film (film noir), suç temaları, detektiflik hikayeleri ve içsel sorgulamalar ile karakterin içsel çatışmalarını yansıtan bu anlatı biçimlerinden biri olmuştur. Sert gölgeleri ile anılan bu türde özellikle erkek karakterlerin gizemli yolculuğu hikâyenin akışını da belirlemektedir. Yönetmenliğini Guy Ritchie'nin yaptığı *Sherlock Holmes* (2009), 19. yüzyıl Londra'sında geçen gizemli bir neo-noir dedektif film örneklerinden biridir. Arthur Conan Doyle'un meşhur kitabından derlenen karakterler, filmin karanlık atmosferinde modern bakış açısı ile yorumlanmıştır. Düşük ışık, gotik mimari ve gizemli akışın işlendiği yapımla, estetik biçimiyle tipik bir kara film örneğidir. Bu çalışmada, filmin başrolü dedektif Sherlock Holmes, Carl Gustav Jung'un analitik psikoloji kuramında ele aldığı arketipler ile incelenecektir. Erillik temsilinin en keskin özelliklerini yansıtan Holmes, rasyonalist ve duygusallıktan uzak duruşu ile bastırdığını varsaydığımız animası ve onun derin çatışmalarına sahiplik yapan gölge arketipi bağlamında incelenecektir. Ayrıca, Holmes'ün kadın karakterler ile kurduğu ilişki ve dışa vurduğu erillik performansı, Roland Barthes'in göstergebilimsel yöntemi ile incelerken film içindeki simgeler, erk temsilleri ve davranış biçimlerindeki izi sürülecektir. Çalışmada, çağdaş sinema biçimlerinden olan neo-noir örneğinde animası bastırılan eril kimliğin nasıl ve ne şekilde sunulduğunu ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sherlock Holmes, Göstergebilim, Carl Gustav Jung, Gölge, Anima, Animus

TÜRKİYE'DE AFET SONRASI KENTLEŞME

Yurdanur YÜKSEKDAĞ

yurd90@gmail.com

Özet

Afet kavramını; doğa olaylarının neden olduğu ya da insan eliyle oluşan yıkımlar olarak açıklayabiliriz. Kentleşme ise; kırsal alanların aksine kentsel alanlarda yaşayan insanların oranındaki bir artış olarak anlaşılmaktadır. Bu bağlamda:

Afet ile kentleşme arasında iki yönlü bir ilişki vardır. Kentleşme biçimi de afetlerin olma ihtimalini de artırır. Bu yüzden bir ülkede nasıl bir kentleşme yaşandığı sorusuna verilecek cevap, aynı zamanda o ülkede yaşanabilecek afetler hakkında da bir fikir verecektir. Kentleşme, sadece insanların mekânsal yer değiştirmesi veya nüfus birikimi değildir. Kentte yaşayan insanların barınma, yaşamını sürdürme, eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik gibi hizmetlerden yararlanmaları ve de kente ilişkin birtakım davranışları kazanmaları bu toplumsallığın boyutlarını oluşturur. Bu çalışmanın amacı kentleşme eğer bir yaşam biçimi ise; afetler kentleşmenin biçimini etkilediğinden afet sonrası nasıl bir yol izlenmeli, yerleşme ve yapılaşma nasıl olmalıdır konularının üzerinde durularak afet kentleşme ilişkisini ortaya koymaktır.

Ülkemiz bulunduğu konum itibarıyla gerek genç bir ülke olması gerekse yeryüzü şekillerinden kaynaklı afetlerin yaşandığı bir coğrafyadır Türkiye bir afet ülkesidir diyebiliriz. Ayrıca ülkemizin deprem kuşağında yer almasından dolayı depremler çok fazla yaşanmaktadır. Yükseltisinden dolayı çığ, sel gibi afetler yaşanmaktadır. Bunun için eğer bir kentleşme olacaksa bu gibi faktörlerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Küresel ısınmayla birlikte sel, heyelan gibi doğal afetler artmıştır. Bir de dünyanın gündemini belirleyen insan eliyle olan afetler vardır. Bunlar terör olayları, gündemde olan savaşlar, nükleer kazalar ve son dönemde artan yangınlar can ve mal kayıplarına neden olmuştur.

Kentleşme sanayileşme ve ekonomik koşullara bağlı olarak kent sayısının artması ve kentlerin büyümesi sonucunu doğuran, toplumda artan oranda örgütlemeye uzmanlaşmaya ve insanlar arası ilişkilerde kentlere özgü değişikliklere yol açan nüfus atma sürecidir. Sanayileşme ile kente iş olanakları artınca, kente göç başlamış. Bu da beraberinde çarpık, düzensiz, kentleşmeyi getirmiştir. İnsanlar istedikleri yere bilinçsizce gecekondular, ev yapmışlardır. Bu durum başta bir deprem ülkesi olan ülkemizde çok fazla mal ve can kayıplarına sebep olmuştur. Bunu takip eden sel, heyelan gibi afetler takip etmektedir.

Afet sonrasında neler yapılmalı, nasıl bir kentleşme profili ortaya konulmalıdır gibi sorulara cevap aramamız gerekir. Afet sonrasında kentler aynı yere mi kurulmalı, kullanılacak yapı malzemeleri neler olmalıdır araştırmamız gerekir. Kısaca afet sonrası kentleşme arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu çalışma teorik nitelikte bir çalışmadır. Afet, kentleşme, afet sonrası kentleşme anahtar kelimeleri kullanılarak bir literatür taraması yapılmıştır. Verilerin toplanması, derlenmesi aşamalarında makale, kitap ve internet ortamındaki bilgilerden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afet, Kentleşme, Kentleşme Kuramları, Afet Sonrası Kentleşme

20. YY. RESİM SANATINDA YENİ ESTETİK ARAYIŞLAR

Dr. Öğr. Üyesi Melis SUCUOĞLU DOĞAN

melissucuogludogan@ardahan.edu.tr

Özet

Resim Sanatı, 20. Yüzyıl'ın başında köklü değişimlerin yaşandığı, geleneksel resim anlayışının sorgulanmaya başladığı bir döneme girmiştir. Sanatçılar, tuval yüzeyini sadece bir temsil alanı olarak görmek yerine, malzemeyi de yüzeye dâhil etmeye başlamış ve estetik algıların değişmesine sebep olmuştur. Malzeme, renk ve form arasındaki sınırlar belirsizleşirken, sanatçılar malzemeyi direk renk unsuru olarak kullanmaya başlamıştır. Bu dönüşüm özellikle Kübizm döneminde başlamış, Dadaizm, Soyut Dışavurumculuk gibi akımlarla gelişmiştir. Kübizm kolaj fikriyle, Dadaizm günlük malzeme kullanımıyla, Soyut Dışavurumculuk da yüzeyde farklı malzeme kullanımlarıyla dokuyu ön plana çıkararak geleneksel resim anlayışını yıkmıştır.

Bu araştırma, nitel analiz yöntemleriyle anlatımcı kuram ve yapıt merkezli analiz yöntemlerini bir araya getirerek sanatçıların eserlerini dönemin kültürel ve toplumsal etkileriyle incelemeyi amaçlamaktadır. Eserlerdeki malzeme ve renk kullanımı dönemin toplumsal ve kültürel bağlamlarıyla ele alınmış, sanattaki dönüşümün izleyici üzerindeki algısal boyutları analiz edilmiştir. Bulgular, 20.yy'da resim yüzeyinde malzemenin estetik işlevinin önemli ölçüde değiştiğini göstermektedir. Geleneksel malzeme kullanımı yerini malzemenin ham haline bazen nesnenin kendisine bırakmış, bu durum yüzeyde renk unsuru ve anlam atfedene öğelere dönüşmüştür. Özellikle Kübizm, Dada, Soyut Dışavurumculuk, Pop Art gibi akımlar malzemenin doğrudan kullanımıyla izleyiciye aktarılan renk algısını dönüştürmüştür. Sanatçılar, malzemenin dokusundan, hacminden, doğasından faydalanarak izleyiciye sadece rengi değil aynı zamanda malzemenin varlığını da aktarmak istemiştir. Bu yaklaşım resim yüzeyine bakış açısını değiştirmiş ve estetik algıyı daha yoğun hale getirmiştir.

Anahtar Kelimeler: 20.yüzyıl, Malzeme, Sanat Dönüşümü

TOPLUM VE SANAT ARASINDAKİ DİYALEKTİK İLİŞKİ: PANDEMİ DÖNEMİ KÜLTÜR ÜRETİMİ VE DEĞİŞEN SANAT TARİHİ

Neslihan AVCI, Doç. Dr. Ezgi TOKDİL

neslihanavci@hotmail.com, ezgi.tokdil@gmail.com

Özet

Bu çalışma, toplumsal değişim ile dil arasında kurulan karşılıklı ilişkiyi, salgın hastalıkların sanat üretimine etkisini ve özellikle koronavirüs (Covid-19) salgınının sanat tarihi üzerindeki yansımalarını çok yönlü bir bakış açısıyla incelemeyi amaçlamaktadır. Pandemilerin yalnızca biyolojik bir kriz değil, aynı zamanda bireylerin psikolojik ve duygusal refahı ile kültürel olgular üzerinde derin ve uzun süreli etkileri olan önemli tarihsel ve toplumsal kırılmaları temsil ettiği yaygın olarak kabul edilmekte; bu kırılmaların sanatsal üretim ve anlatı biçimleri üzerindeki dönüştürücü etkisi analiz edilmektedir. Sanatın, salgın dönemlerinde yalnızca olaylara tepki veren değil, aynı zamanda bu olayları estetik düzlemde yeniden inşa eden bir araç olduğu savunulmakta; sanatçının kriz zamanlarındaki tanıklık rolü ve sanatın kolektif hafıza üzerindeki etkisi vurgulanmaktadır. Bu bağlamda veba, kolera, İspanyol gribi ve yeni tip koronavirüs (Covid-19) gibi insanlık tarihinde derin izler bırakmış olan salgın hastalıkların, sanat eğitimi pratiklerinden sanatsal temsillere kadar uzanan geniş bir yelpazede toplumsal değişimden nasıl etkilendiği, pandeminin maske, eldiven, izolasyon ve sosyal mesafe gibi zorunlu gerekliliklerinin kültür alanında sembolik temsillere nasıl dönüştüğü ve bu sembollerin geçmişteki kültür üretimini nasıl ve hangi açıdan değiştirdiği analiz edilmektedir. Farklı tarihsel dönemlere ait çeşitli sanatsal örneklerde görülen metamorfoz süreçleriyle karakterize edilen yeni kültürel ortamda sanatsal anlatının dilsel ve görsel kodları üzerinden pandemiyle şekillenen yeni anlam evreni göstergebilimsel açıdan incelenmektedir. Gerçekleştirilen araştırma kültür üretiminin toplumsal kriz dönemlerinde salt bir estetik anlam üretimi değil, aynı zamanda toplumsal bir kayıt ve ifade biçimi olarak nasıl işlev gördüğünü gösterirken pandemilerin hem bireysel hem de kolektif düzeyde bıraktığı izleri disiplinlerarası bir yaklaşımla değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu anlamda toplum ve sanat arasında doğrudan bir ilişki olduğu, pandemi döneminin sanat tarihini biçimsel ve/ya düşünsel olarak değiştirip dönüştürdüğü tanımlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Covid-19 salgını, Kültür üretimi, Değişen sanat tarihi, Göstergebilim

THE DIALECTICAL RELATIONSHIP BETWEEN SOCIETY AND ART: PANDEMIC-ERA CULTURAL PRODUCTION AND CHANGING ART HISTORY

Neslihan AVCI, Assoc. Prof. Ezgi TOKDİL

neslihanavci@hotmail.com, ezgi.tokdil@gmail.com

Abstract

This study aims to examine the reciprocal relationship established between social change and language, the impact of epidemics on art production, and especially the reflections of the coronavirus (Covid-19) pandemic on art history from a multifaceted perspective. It is widely accepted that pandemics represent not only a biological crisis, but also important historical and social ruptures with profound and long-lasting effects on the psychological and emotional well-being of individuals and cultural phenomena; the transformative impact of these ruptures on artistic production and narrative forms is analysed. It is argued that art is a tool that not only reacts to events during epidemics but also reconstructs these events on the aesthetic plane; the role of the artist as a witness in times of crisis and the impact of art on collective memory are emphasised. In this context, it is analysed how epidemics such as plague, cholera, Spanish flu and the new type of coronavirus (Covid-19), which have left deep traces in human history, have been affected by social change in a wide range from art education practices to artistic representations, how the mandatory requirements of the pandemic such as masks, gloves, isolation and social distance have turned into symbolic representations in the field of culture, and how and in what way these symbols have changed the cultural production of the past. In the new cultural environment characterised by metamorphosis processes seen in various artistic examples from different historical periods, the new universe of meaning shaped by the pandemic through the linguistic and visual codes of artistic narrative is examined semiotically. The research aims to evaluate the traces left by pandemics at both individual and collective levels with an interdisciplinary approach while showing how cultural production functions not only as an aesthetic meaning production but also as a form of social recording and expression during periods of social crisis. In this sense, it is defined that there is a direct relationship between society and art, and that the pandemic period changes and transforms the history of art formally and/or intellectually.

Keywords: Pandemic, Covid-19 pandemic, Cultural production, Changing art history, Semiotics

DOĞUŞTAN GÖRME ENGELLİ RESSAM EŞREF ARMAĞAN'IN SANATSAL VAROLUŞ SERUVENİ

Sevilay SARUHAN, Doç. Dr. Sena Sengir AYDIN
sevilaysaruhan@gmail.com

Özet.

Eşref Armağan yüzde yüz görme engelli olarak İstanbul'da doğmuş ve altı yaşında babasının desteğiyle objelere dokunarak resim yapmaya başlamıştır. Görmeden resim yapan Eşref Armağan bilim dünyasında dikkatleri üzerine toplamıştır. Bu konudaki genel merak konusu ise görmeden resimlerini yalnızca dokunarak objeleri nasıl şekillendirdiği ve nörolojik olarak beyninin ona nasıl destek sağladığıdır.

Doğuştan görme engelli olarak dünyaya gelen Ressam Eşref Armağan, altı yaşında çizmeye başladığı resimler için kendine göre teknikler üretmeye başlamıştır. Önce kalemle kâğıt üzerine, on sekiz yaşında ise parmaklarını kullanarak, yağlı boya ile karton kâğıda resim yapmaya devam etmiş ve ürettiği tekniklerini geliştirmiştir. Zaman içerisinde Armağan, görme engelini parmaklarını kullanarak ortadan kaldırmış, yağlı boyadan akriliğe geçerek tuval üzerine resim yapmaya başlamıştır. Görmeden yaptığı resimlerin gerçeklik boyutu Armağan'daki tutkunun daha da büyümesini sağlamıştır (Adar, 2017).

Amerika'daki nöroloji alanında uzman profesörler, Eşref Armağan'ın beyin fonksiyonlarının görmeden bir nesneyi dokunarak nasıl algılayıp resme döktüğü konusundaki çalışmaları, cisimleri algılayabilme yönündeki duysal önemi bizlere göstermektedir. Armağan'ın resimleri, bilim dünyasının görmeyle ilgili kabullenilmiş kalıplarını yıkmış, farklı açılardan da değerlendirilmesine yol açmıştır (Arttv, 2020).

Bu doğrultuda Armağan'ın engeli üzerine yapılan incelemeler ve çalışmalar sonucunda görülmüştür ki engeline mukabil dokunma ve duysal yetenekleriyle ortaya koyduğu çalışmalarla bize resim sanatının görmeden de yapılabileceği göstermektedir.

Bu araştırma da nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji yöntemi kullanılmış ve doküman analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eşref Armağan, , Görme Engelli Ressam, Sanat.

PANOPTİKON KURAMI BAĞLAMINDA MODERN DİJİTAL DİZİLERDE GÖZETİM VE İKTİDAR: “THE 8 SHOW VE ALİCE İN BORDERLAND ÖRNEĞİ

Arş. Gör. Büşra Urlular, Arş.Gör. Edanur Baytak Sulubay

busra.urlular@inonu.edu.tr, edanur.baytak@inonu.edu.tr

Özet

İktidar kavramı, insanlık tarihinin başlangıcından günümüze kadar süreklilik gösteren, ancak her dönem sosyo-kültürel ve siyasi koşullara bağlı olarak evrim geçiren dinamik bir olgudur; bu çerçevede iktidar, dünya üzerindeki olaylardan bilgi sahibi olan, bu olaylara yön veren ve en belirleyici biçimde bu süreçleri gözetim bir otorite olarak tanımlanabilir. 20. yüzyılın en önemli düşünürlerinden biri olan Michel Foucault, farklı dönemlerde dönüşüm geçiren iktidar anlayışını, Jeremy Bentham'ın tasarladığı Panoptikon modelinden hareketle metaforik bir çerçevede ele almış ve bu yapıyı kullanarak iktidarın görünmezliğini ve içselleştirilmiş denetim mekanizmalarını açıklamıştır. Teknolojik gelişmelerin beraberinde getirdiği dijital dönüşüm, özellikle dijital platformlarda yayımlanan dizi ve yapımların, bireylerin gözetim, denetim ve buna bağlı olarak disiplin altına alınma süreçlerini estetik ve kurmaca bir yapı içerisinde yeniden kurgulamasına zemin hazırlamaktadır. Bu çalışma Foucault'nun Panoptikon kuramı çerçevesinde modern dijital dizilerde gözetim ve iktidar ilişkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma, Foucault'nun Panoptikon kuramı çerçevesinde modern dijital dizilerde gözetim ve iktidar ilişkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, Netflix yapımı “The 8 Show” ile Japonya yapımı “Alice in Borderland” dizileri örnek olarak ele alınmış; her iki yapımda da bireyler üzerindeki sürekli gözetim, bireylerin özgürlük algısı, tercihleri ve davranış biçimlerindeki dönüşüm bağlamında analiz edilecektir. Ayrıca çalışmada, dizilerdeki mekânsal kurgular, oyunlaştırılmış kurallar ve izleyici konumlandırmaları üzerinden panoptik düzenin nasıl temsil edildiği ayrıntılı biçimde çözümlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Panoptikon, gözetim, iktidar, dijital panoptikon, The 8 show, Alice in Borderland

KRİZ HABERCİLİĞİ BAĞLAMINDA İSTANBUL DEPREMİNİN ULUSAL BASINDA SUNUMU

Arş.Gör. Edanur Baytak Sulubay, Arş. Gör. Büşra Urlular

edanur.baytak@inonu.edu.tr, busra.urlular@inonu.edu.tr

Özet

Kriz haberciliği; doğal afet, savaş, ekonomik krizler ve salgın hastalıklar gibi olağanüstü durumlarda kitlelerin bilgi ihtiyacını gideren bir habercilik türüdür. Kriz haberciliğinin temel amacı toplumda panik, korku ve endişeye yol açmadan konuyla ilgili uzman görüşlerinden faydalanarak bireyleri doğru bir şekilde yönlendirmektir. Kriz, üç temel etkileşim alanı çerçevesinde değerlendirilmektedir. Kriz tarafları olarak adlandırılan bu etkileşimler; izleyici, devlet ve medya organları olarak bilinmektedir. İzleyici, haber alma ihtiyacı olan bireyleri temsil ederken; devlet, herhangi bir kriz anında düzeni sağlamaktan sorumlu olan resmi kişi ve kurumları kapsamaktadır. Medya organları ise kamuoyuna kriz anında bilgilendirme görevini yerine getiren yazılı basın, görsel ve işitsel medya ve dijital medya gibi araçları içermektedir.

Bu çalışma, kriz haberciliği çerçevesinde 23 Nisan 2025 tarihinde İstanbul'un Silivri ilçesinde meydana gelen 6,2 şiddetindeki depremin ulusal basındaki sunumunu incelemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, farklı yayın politikasına sahip altı ulusal gazetenin (Hürriyet, Bir Gün, Cumhuriyet, Yeni Akit, Yeni Çağ, Yeni Şafak) 24 Nisan 2025 tarihli sayılarının birinci sayfalarında yer alan deprem haberleri kriz haberciliği bağlamında analiz edilmiştir. Gazeteler, depremi bir gün sonra sayfalarına taşıdıkları için söz konusu tarihteki konuyla ilgili haberler söylem analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırmanın bulguları, kriz haberciliği bağlamında, gazetelerin birinci sayfalarında depremle ilgili haberlere önemli derecede yer ayırdıklarını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kriz Haberciliği, deprem, söylem, ideoloji, söylem analizi

YAZI KARAKTERİ TASARIMI SÜRECİ: TİPOGRAFİK BİR ÜRÜNÜN DOĞUŞU

Muhammed Bahadır SAĞIR
bahadirsagirr@gmail.com

Özet

Tipografi, yalnızca metin düzenleme sanatı değil, aynı zamanda görsel iletişimde anlam taşıyıcı bir araçtır. Yazı karakteri tasarımı ise bu sanatın en teknik ve yaratıcı alanlarından biridir. Tipografik öge oluşumunda dikkat edilmesi gereken bazı temel disiplinler yer almaktadır. Bu çalışmada, bir yazı karakterinin (font) tasarım süreci fikir aşamasından dijital ortama aktarımına kadar bütüncül bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Harf anatomisi, harflerin ölçeklendirilmesi, grid sistemleri, x-height ayarları, boşluk optimizasyonu (kerning, tracking) ve optik düzeltmeler gibi temel tipografik ilkeler ışığında, özgün bir karakter seti tasarımı gerçekleştirilmiş ve sürecin her bir adımı dokümente edilmiştir. Tasarım süreci boyunca hem estetik hem de okunabilirlik odaklı kararların nasıl şekillendiği analiz edilmiştir. Ayrıca geliştirilen yazı karakterinin farklı mecralarda (dijital ekran, basılı materyal vb.) nasıl kullanıldığı örneklerle gösterilmiştir. Bu çalışmanın amacı, yazı karakteri tasarımının yalnızca sanatsal bir uğraş değil; aynı zamanda işlevsel, teknik ve kültürel bir üretim alanı olduğunu vurgulamaktır. Grafik tasarım ve tipografi eğitimi alan öğrencilere ve tasarımcı adaylarına sürece dair kavramsal ve pratik bir yol haritası sunulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: tipografi, yazı karakteri tasarımı, harf anatomisi, görsel iletişim, grafik tasarım

İLETİŞİM KURAMLARI ÜZERİNE BİR DİYALOG: BAĞIMLILIK KURAMI İLE YENİLİKLERİN YAYILMASI MODELİ ARASINDAKİ ETKİLEŞİM

Doktorant Canan SARIOĞLU AKBULUT

canan.guneri@gmail.com

Özet

Bu çalışma, kitle iletişimi alanında önemli iki kuramsal yaklaşım olan Bağımlılık Kuramı (Dependency Theory) ve Yeniliklerin Yayılması Modelinin (Diffusion of Innovations) medya etkisi, bilgi aktarımı ve toplumsal değişim bağlamındaki etkileşimini eleştirel bir diyalog çerçevesinde ele almaktadır. Ball-Rokeach ve DeFleur tarafından geliştirilen Bağımlılık Kuramı, bireylerin ve toplumların bilgiye ulaşmak, karar almak ve gerçekliği anlamlandırmak için kitle iletişim araçlarına olan bağımlılığını vurgular. Bu kuram, özellikle toplumsal kriz veya değişim dönemlerinde medyanın bilişsel, duygusal ve davranışsal etkilerini ön plana çıkarır. Öte yandan, Rogers ve Shoemaker'ın geliştirdiği Yeniliklerin Yayılması Modeli, yeni fikir, teknoloji veya ürünlerin sosyal sistemler içinde nasıl yayıldığını analiz eder ve bireylerin bu yenilikleri benimseme sürecini açıklamak için iletişim kanalları, zaman ve sosyal yapılar gibi değişkenleri kullanır.

Bağımlılık Kuramı'nın, medyanın yapısal etkileri ile bireyin bilgiye erişim bağlamında medyaya duyduğu bağımlılığı merkezine alan yaklaşımı ile Yeniliklerin Yayılması Modeli'nin bireylerin yenilikleri benimseme süreçlerine dair sunduğu mikro düzeyli açıklamaları karşılaştırmalı olarak ele alan bu çalışma, iletişim kuramları arasındaki kavramsal yöndeşmeleri ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma, kapsam itibarıyla söz konusu iki kuramın tarihsel gelişiminden hareketle medya-toplum ilişkisini açıklamada sundukları farklı kuramsal çerçeveleri analiz etmektedir. Bu doğrultuda özellikle medya etkileri, izleyici davranışları ve toplumsal değişim süreçleri bağlamında her iki kuramın kesişim noktaları belirlenmiş; kuramların birbiriyle nasıl örtüştüğü ve hangi yönleriyle birbirini tamamladığı sistematik biçimde değerlendirilmiştir.

İki kuramın doğrudan bir bağı olmasa da, medya aracılığıyla bilgi akışı, toplumsal liderlerin etkisi ve bireylerin davranış değişimleri gibi ortak kavramlar etrafında kesişim noktaları mevcuttur. Medya, her iki kuramda da merkezi bir rol üstlenmekte ve bireylerin karar süreçlerini etkilemektedir. Ancak her iki kuramın da metodolojik sınırlılıkları bulunmaktadır. Bağımlılık Kuramı, medya bağımlılığını ölçmede öznel kriterlere dayanırken; Yeniliklerin Yayılması Modeli, teknolojik yeniliklerin benimsenmesini yalnızca rasyonel bir süreç olarak ele almakta, dijital medya dinamiklerini ise yeterince kapsayamadığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla bu çalışma, söz konusu iki yaklaşımı tamamlayıcı yönleriyle birlikte ele alarak kuramsal çeşitliliğe katkı sunmasını amaçlamaktadır.

Sonuç olarak, Bağımlılık Kuramı ile Yeniliklerin Yayılması Modeli, iletişim süreçlerini farklı düzlemlerde açıklasa da, medya etkisinin toplumsal yapı ve birey üzerindeki belirleyiciliğini ortaya koymaları açısından tamamlayıcı niteliktedir. Bu çalışma, her iki kuramın karşılaştırmalı analizi yoluyla iletişim kuramları arasında kavramsal bir köprü kurmakta ve özellikle medya-toplum etkileşimini anlamada kuramsal çeşitliliğin önemine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kitle İletişim Kuramları, Bağımlılık Kuramı, Yeniliklerin Yayılması Modeli, Yöndeşme

REKLAMDA EKOL

Yasemin Akış

yasemin.isler.197@gmail.com

Özet

Ekol sözcüğü, Fransızca "école" kelimesinden esinlenerek Türkçe'ye "oku" fiilinden türetilerek "okul" olarak aktarılmıştır. Türk Dil Kurumunun Güncel Sözlüğünde *ekol* sözcüğü: "bir bilim ve sanat kolunda ayrı nitelik ve özellikleri bulunan yöntem veya akım, okul" olarak tanımlanmaktadır. Psikoloji, sosyoloji gibi birçok disiplinle yakından ilgisi olan reklamcılıkta da ekoller bulunmaktadır. Reklamcılık alanında "ekol" terimi, belirli zamanlarda veya düşünsel görüşlerde farklı reklam yaklaşımlarını ve taktiklerini ifade etmektedir. Bu ekoller, reklamın hedef kitlesini, amacını, kullanılan metotları ve mesajın kanalını ortaya çıkarmaktadır. Reklam sektöründe özellikle 20. yüzyılda birçok ekol olmuş isimler bulunmaktadır. Bunlara, William Bill Bernbach, Leo Burnett ve David Ogilvy gibi reklam öncülerini örnek olarak verebiliriz. Bernbach, Burnett ve Ogilvy yaptıkları reklam çalışmalarıyla, markaların büyük başarılarına imza atmasına, ürünlerinin satış rekorları kırmalarına, marka sadakatine katkıda bulunmasına ve reklamcılığın gelişmesine büyük katkıda bulunmuşlardır. Bu çalışmada, reklamcılık alanındaki ekoller incelenmektedir. Literatür taraması sırasında reklamcılıktaki ekollerle ilgili fazla bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma alanyazına katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Literatür taraması kullanılmış olup verilerin toplanması, derlenmesi ve araştırma raporunun oluşturulması aşamalarında kitap, dergi, makale ve internet ortamındaki akademik bilgilerden faydalanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekol, Akım, Okul, Reklam, Reklamda Ekol

TAŞIN HAFIZASI: ANADOLUDA RÖLYEF SANATI VE ANITSAL YÜZEYLER

Müge ÖZPOLAT

mugeozpolat1234@gmail.com

Özet

Bu araştırma, Anadolu uygarlıklarının tarihsel süreçte ürettiği rölyef sanatını; dönemin kültürel kimliğinin somut bir inşası olmasının yanı sıra, toplumların maddi-manevi inanç ve görsel/estetik hafızalarının temsili açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Hitit, Frig, Urartu ve Lidya gibi kadim uygarlıkların bıraktığı anitsal kabartma örneklerinin, yalnızca bir dekoratif unsur değil; dönemin dini inançlarının, siyasal yapılarının ve gündelik yaşam pratiklerinin taşla işlenen birer anlatı nesnesi olarak değerlendirilmesini analiz etmiştir. Bu çalışma, özellikle taş yüzeylere kazınmış tanrı figürleri, ritüel sahneler, savaş betimlemeleri ve mitolojik öğelerin; hem ikonografik hem de biçimsel düzeyde, derin bir sembolik dilin izlerini taşıdıklarına dikkat çekmeyi hedeflemiştir.

Araştırma kapsamında, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi kullanılmış; yazılı ve görsel belgeler sistematik biçimde incelenmiştir. Anadolu rölyef sanatına dair bilimsel tezler, sanat tarihi kaynakları, eğitim materyalleri ve müze koleksiyonlarına ait arşiv görseller, internet ortamında taranarak içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiş, elde edilen veriler üzerinden rölyef örneklerinin biçimsel yapıları, anlatı stratejileri ve ikonografik özellikleri sırayla analiz edilmiştir.

Sonuç olarak, Anadolu rölyef sanatında kullanılan geometrik motif ve sembollerin, yalnızca dekoratif bir unsur değil; aynı zamanda kültürel sürekliliği yansıtan, metafizik inancın ve zanaatkar üslubun bir ifadesi olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Böylece araştırma, Anadolu'nun taş yüzeylerinde somutlaşan rölyef sanatını; kültürel hafızayı, mekânsal temsil ile sanatsal ifade biçimi olarak incelemiş; bu özgün sanat biçiminin geçmiş ile bugün arasında kurduğu bağa dikkat çekmiştir.

Anahtar kelimeler: Anadolu Uygarlıkları, Rölyef, Kabartma, Kültürel Hafıza

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SÜRECİNDE WEB 2.0 ARAÇLARININ KULLANIMI: TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Emrullah BANAZ, Doç. Dr. Ahmet Zeki GÜVEN, Dr. Uğur ÖZBİLEN

emrullahbanaz@hotmail.com

Özet

Araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının ölçme ve değerlendirme sürecinde web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan fenomenoloji (olgu bilim) deseninde yürütülmüştür. Çalışma grubu, amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını 72 Türkçe öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler MAXQDA 24 paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularından hareketle, öğretmen adayları gözüyle, Quizizz uygulamasının ders sıkıcılığını önlediği, dersi daha eğlenceli hâle getirdiği, sınıf içerisinde yarışma ve rekabet ortamı oluşturduğu, ilgi çekici olduğu, öğrenciyi daha aktif hâle getirdiği şeklindeki ifadeler gözlenmiştir. Bununla beraber Quizizz uygulamasının kişide merak uyandırması, motivasyonu sağlaması, yarış havası oluşturmaya, anında dönüt vermesi gibi nedenlerle öğretmen adaylarının soru çözme isteğini artırdığı tespit edilirken özellikle ders sürecinde öğrencilerin dikkati çekmek, zaman tasarrufu kazanmak, öğretimde kalıcılığı sağlamak ve interaktif bir sınıf ortamı oluşturmak için kullanılabileceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Ölçme ve Değerlendirme, Web 2.0 araçları, Quizizz,

İPLİĞİN SANATTA MALZEME VE METAFOR OLARAK YERİ

Zeynep Sacide Gedik

yilmazeynep6116@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, liflerin bir araya gelmesiyle oluşan ipliğin, sanat tarihinde hem fiziksel bir **malzeme** hem de **metafor** olarak taşıdığı anlamın sorgulanmasıdır. Çalışma kapsamında yapılan doküman analizi ve alan yazın taramasında, ipliğin sanat tarihindeki yeri ve önemi incelenmiş, sanatta kullanıldığı dönemlerden günümüze uzanan anlam dönüşümleri araştırılmıştır. İplik, bazen düşünsel bir temsil olarak, bazen ise eserlere fiziksel ve kavramsal derinlik kazandıran bir unsur olarak değerlendirilmiştir.

İplik, dokuma veya örme yoluyla bir araya gelen, doğal/yapay liflerin bükülmesiyle elde edilen ince ve uzun, yapısına göre esneyebilen, ağırlığı, inceliği değişebilen bir malzemedir. Anlamsal değerde ilk kullanımı metafor olarak mitolojilerde görülmektedir. Çeşitli mitolojilerde farklı temsillerde kullanılan iplik, halk dilinde atasözü ve deyimlerde de kendine yer edinmektedir. Görsel olarak değerlendirildiğinde iplik, zanaat ve sanat arasında olgu karmaşasının ortasında kalsa da zamanla feminizmle daha farklı bir boyut kazandı. Kadın hakları temalı çalışmalarda “kadın emeği, yaşam döngüsü,” gibi kavramları temsil etti. Kadınların dışlanmışlığa karşı duruşunda büyük rol oynadı. Tarih boyunca iplik ve türevleri olan dokuma nakış gibi işlerin kadına özgü sayılması, “el işi, ev işi” statüsünde görülerek sanattan dışlanmasına sebep oldu. Feminizm sanatçıları, bu önyargıyı yıkmaya adına kendilerinin üzerine damgalanan ve sanat harici görülen iplik kullanımını estetik kaygı güderek eserlerine taşıdılar. İpliğin eserlerde taşıdığı genel anlam; görünmeyen emeği görünür kılmaktır. Eserlerde ipliğin bağ halinde olması; insan ilişkileri, çözülmesi; kimlik karmaşası, dikiş halinde olması; kadının onarıcı rolü, doku halinde olması; kadının sabrı ve aktarımı anlamında yorumlandı. Feminizmde politik bir tercih olmasından sonra iplik, heykel, performans ve mimari ile bir araya gelerek disiplinlerarası yaklaşımın parçası oldu. Soyut kavramların somutlaştırılmasında güçlü bir araç oldu. Dijitalleşen sanat dünyasında ipliğe malzeme veya eleman olarak yer veren sanatçılar, sabır ve el emeğini vurguladı. İpliğin ardından temelinde yine iplik olan halat, kurdele, tel ve kumaş gibi nesneler de kullanıldı. İplik, enstalasyonlarda, boyutlu çalışmalarda, el sanatlarında ve çağdaş yorumlu zanaat eserlerinde yerini korumaktadır. Günümüzde hâlâ modern sanatın ve sanatçıların vazgeçilmez bir aracı olmaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İplik Sanatı, İplik, Çağdaş Sanat, Metafor

SOSYAL MEDYADA AFET İLETİŞİMİNE YÖNELİK MAKALELERİN HARİTALANDIRILMASI, GÖRSELLEŞTİRİLMESİ VE YORUMLANMASI

Doç. Dr. Türker ELİTAŞ, Doç. Dr. Serpil KIR ELİTAŞ

turkerelitas@mku.edu.tr, serpil@mku.edu.tr

Özet

İçinde bulunduğumuz dijital çağda, yaşama dair tüm argümanlar melez bir hal alırken özellikle dijital çağın en önemli çıktılarından biri olan sosyal medya zamansızlık ve mekansızlık özelliği ile yüksek hacimli bir veri merkezi özelliği kazanmıştır. Bu özelliğin yanı sıra sosyal medya, ani ve hızlı karar alma ve bu kararların hızlıca iletilmesi noktasında önemli bir amaca da hizmet etmektedir. Dijitalleşmenin arttığı bu çağ küresel çapta krizlerinde yoğun olarak yaşandığı bir dönemdir. Bu küresel krizler her ne kadar merkezi bir noktadan yönetilse de sosyal medya da bu krizlerin yönetiminde etkin bir rol üstlenebilmektedir. Özellikle Afet dönemlerinde ani ve sürekli şekilde dolaşıma sokulan ve yüksek etkileşimli enformasyon ve dezenformasyon merkezi haline de dönüşebilen sosyal medyanın, etkili kriz müdahalesi için gerekli olan yorumlamaları engellediği bilimsel çalışmalarla desteklenmektedir. Bu bağlamda çalışma küresel bir kriz sınıflandırılması içinde yer alan afet olgusunun sosyal medyada yer almasına yönelik bir bilimsel haritalama, görselleştirme ve yorumlamaya odaklanmıştır. Dolayısıyla bu çalışma, afet iletişimi karar alma süreçlerine yardımcı olmak amacıyla sosyal medya kullanımını bilimsel temelli analiz etmekte ve görselleştirmektedir. Çalışma kapsamında Scopus veri tabanından elde edilen 309 doküman RStudio programı kullanılarak incelenmiş ve elde edilen bulgular sınıflandırılarak yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler; Afet iletişimi, Sosyal medya, Kriz yönetimi, RStudio,

YORGOS LANTHİMOS FİLM AFİŞLERİNDE GÖRSEL METAFORLAR VE TİPOGRAFİK DİL

Doç. Dr. Ekin Su KUZU
ekin.su@giresun.edu.tr

Özet

Bu çalışma, çağdaş sinemanın en özgün ve sıra dışı yönetmenlerinden biri olan Yorgos Lanthimos'un film afişlerini, görsel metaforlar ve tipografik dil bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Lanthimos sineması; norm dışılık, yabancılaşma ve insan doğasının primitif eğilimleri gibi temaları, kendine özgü bir görsel estetikle izleyiciye sunar. Bu tematik yapı, film afişlerine de metaforik bir anlatım diliyle yansımaktadır. Afiş tasarımlarında kullanılan minimalist ve sürrealist yaklaşımlar, insanın derin duygularına ve bastırılmış dürtülerine dair çözümlemeleri görsel bir forma dönüştürür. Görsel kurgunun bu sade ama çarpıcı dili, tipografik tercihlerde de kendini gösterir. Lanthimos afişlerinde kullanılan yazı karakterleri, kompozisyon düzeni ve boşluk kullanımı; filmlerin atmosferine hizmet eden bütünlüklü bir grafik dili ortaya koyar. Bu bağlamda, Lanthimos sinemasının taşıdığı anlamsal derinlik ve görsel anlatı biçimi, afiş tasarımlarında açıkça izlenebilmektedir. Araştırmanın temel amacı, bu film afişlerinin biçimsel analizini yaparak, görsel ve tipografik açıdan özgün yönlerini ortaya koymaktır. Nitel araştırma yöntemi ile yürütülen çalışmada, görsel inceleme ve biçimsel analiz teknikleri kullanılmıştır. Elde edilen bulguların, görsel iletişim ve sinema alanında alan yazına katkı sunması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yorgos Lanthimos, Film Afişleri, Görsel Metafor, Tipografi.

VISUAL METAPHORS AND TYPOGRAPHIC LANGUAGE IN YORGOS LANTHIMOS' FILM POSTERS

Doç. Dr. Ekin Su KUZU
ekin.su@giresun.edu.tr

Abstract

This study aims to examine the film posters of Yorgos Lanthimos, one of the most original and unconventional directors in contemporary cinema, within the context of visual metaphors and typographic language. Lanthimos's films reflect themes such as nonconformity, alienation, and the primal tendencies of human nature, conveyed through a distinctive visual aesthetic. These thematic impressions are clearly reflected in the posters through metaphorical visual narratives. The posters adopt a minimalist and surrealist approach that translates profound emotional and psychological dynamics into a formal visual language. This minimalist narrative style is also evident in the typographic choices, where simplicity and spatial arrangement serve to enhance the emotional depth and conceptual tone of the films. In this context, it can be said that the depth and visual storytelling characteristic of Lanthimos's films are effectively embodied in their poster designs. The primary objective of this research is to conduct a formal analysis of these posters, revealing their unique visual and typographic qualities. The study is conducted using a qualitative research method, employing visual analysis and formal analytical techniques. Through these analyses, the research aims to offer original and explanatory insights into Lanthimos's film posters and contribute to the existing literature in the fields of visual communication and cinema.

Keywords: Yorgos Lanthimos, Film Posters, Visual Metaphor, Typography, Formal Analysis

SANAT ORGANİZASYONLARI ve İLETİŞİM

Prof. Cemal YURGA, Mehmet Cem YURGA

cemal.yurga@inonu.edu.tr

Özet

Sanattaki organizasyonlarımız sergi ve konserlerden oluşmaktadır. Üniversitelerimizde konser salonunun veya resim galerisinin yerini tutmadan, sözünü almadan veya yazışmasını yapmadan bir organizasyonu gerçekleştirmek olası değildir.

Bütün organizasyonlarda işi bilen, deneyimleri yüksek elemanlara ihtiyaç vardır. Organizasyonları tehlikeye sokan etkenlerin ne gibi zorluklar yarattığı, deneyimleri olmayanların ve organizasyon risklerini bilmediğinden önlem almayanların ne gibi sonuçlarla karşı karşıya kalacağı bu çalışmada mercek altına alınacaktır.

Sanat Organizasyonlarında önemli aşamalara baktığımızda aşağıdaki adımlar önem kazanmaktadır:

- Doğru zaman aralığının tespit edilmesi
- Doğru mekânın seçilmesi, harekete geçilmesi ve yazışmalarla garanti altına alınması
- Doğru seçilmiş, refleksli, çalışkan, disiplinli ve deneyimli elemanların görevlendirilmesi
- Basın, medya, reklam ve pazarlama olanakları
- Devlet olanakları ve sponsor yardımları ile oluşturulacak bütçe temini
- Hızlı sağlıklı iletişim kurulması ve dönütlerin alınması
- Güvenliğin sağlanması
- Kriz yönetimi
- Katılımcıların ve paydaşların değerlendirmeleri ile anket ve sonraki çalışmalara ışık tutacak edinimlerin elde edilmesi

Anahtar kelimeler: sanat, organizasyon, iletişim

YEREL BELLEĞİN KORUYUCUSU: VECİHİ TİMUROĞLU KÜTÜPHANESİ'NDE KÜLTÜREL SÜREKLİLİK

Yüksek Lisans Öğrencisi Merve KAPLAN YILDIRIM

mrvekaplan@gmail.com

Özet

Bu çalışma, küreselleşme ve dijitalleşme süreçlerinde yerel kültürlerin korunması ve aktarılmasında kütüphanelerin oynadığı rolü, Tunceli'deki Vecihi Timuroğlu Kütüphanesi örneği üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. 2021 yılında araştırmacı-yazar Mesut Özcan'ın öncülüğünde ve Tunceli Belediyesi'nin desteğiyle kurulmuştur. Kütüphanede, yaklaşık 50 bin kitaptan oluşan geniş bir arşivi ile Tunceli'nin tarih, dil, edebiyat ve kimlik gibi kültürel unsurlarının aktarımında yalnızca kitapların saklandığı bir alan olarak değil, aynı zamanda toplumsal belleğin canlı tutulduğu bir kültür mekânı olarak öne çıkmaktadır. Araştırma, kütüphanelerin salt bilgi depolama mekânları olmanın ötesinde, kültürel sürekliliğin sağlanmasında aktif aktörler olarak nasıl işlev gördüklerini ortaya koymayı hedeflemektedir.

Çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Kütüphanenin koleksiyonları, arşiv çalışmaları ve toplumsal projeleri literatür taraması ve saha gözlemleriyle incelenmiştir. Ayrıca, kütüphane çalışanları ve kullanıcılarla yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilerek veriler zenginleştirilmiştir. Pierre Nora'nın "hafıza mekânları" (lieux de mémoire) ve Maurice Halbwachs'ın "kolektif hafıza" kavramları çerçevesinde teorik bir temel oluşturulmuştur.

Vecihi Timuroğlu Kütüphanesi'nin yerel belleğin korunmasına yönelik faaliyetleri üç ana başlıkta öne çıkmaktadır:

Arşivleme Çalışmaları: Yerel sözlü ve yazılı kültür ürünlerinin (efsaneler, anılar, fotoğraflar) sistematik olarak derlenmesi ve dijitalleştirilmesi.

Toplumsal Katılım: Sözlü tarih projeleri, yerel sanatçılarla iş birlikleri ve gençlere yönelik atölyelerle kültürel mirasın canlı tutulması.

Erişilebilirlik: Dijital arşivler ve açık erişim politikaları sayesinde kültürel mirasın geniş kitlelere ulaştırılması hedefi.

Ancak, bu süreçte karşılaşılan zorluklar (finansman eksikliği, teknolojik altyapı yetersizliği ve toplumsal farkındalık düşüklüğü) kütüphanenin etkinliğini sınırlandırmaktadır.

Çalışma, Vecihi Timuroğlu Kütüphanesi'nin yerel kültürün sürekliliğini sağlamada önemli bir rol üstlendiğini ortaya koymaktadır. Kütüphanelerin bu işlevini güçlendirmek için yerel yönetimler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliklerinin artırılması, dijitalleşme projelerine destek sağlanması ve toplumsal katılımın teşvik edilmesi önerilmektedir. Bu sayede, kütüphanelerin kültürel mirasın yaşayan mekânları olarak daha etkin bir şekilde işlev görmesi mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yerel bellek, Kültürel süreklilik, Vecihi Timuroğlu Kütüphanesi, Somut olmayan kültürel miras, Toplumsal hafıza

